

ПОРЕДИЩА ЕКЗОТИКА И ПРИКЛЮЧЕНИЯ

ЕМИЛИО САЛГАРИ
ЯГУАРЪТ
НА МАТО ГРОСО

ЕМИЛИО САЛГАРИ ЯГУАРЪТ НА МАТО ГРОСО

Превод: Е. Кирчева

chitanka.info

КАБРИЛЪО ДЕ ЛА БЛАНКА

Мануел, пъргав и силен, се метна върху нетърпеливия си Чикито, обърна се към хубавата, отскоро разцъфнала девойка, която тичаше да го поздрави, и извика:

— Оставям те сама вкъщи за няколко часа, Мануелита. Отивам да обиколя имението. Ще се върна за обяд.

— Не закъснявай, моля те, Мануел! — обърна се към брат си девойката.

Мануел докосна леко с камшика шията на коня, който се понесе бързо напред. Когато измина пътя покрай Бермехо, на чийто бряг се издигаше хубавото жилище, той изцвили и пое по пътя към полята.

От три години братът и сестрата обитаваха тази плодородна аржентинска земя, която покойният им баща бе оставил в наследство и която благодарение на неуморния труд на Мануел процъфтяваше бързо.

Имението не бе много голямо. В сравнение с огромните „естансии“^[1], които образуват богатството на Южна Америка, то изглеждаше доста скромно, но бе достатъчно за нуждите на двамата сираци. Единственият разкош, който си разрешаваше любящата Мануелита, бе да приготви на брат си някое хубаво ястие и да украси ризите му с изящно везмо.

Къщата бе поддържана добре и макар малка, изглеждаше най-хубава от всички в местността, напоявана от реката Бермехо.

Мануелита се завърна вкъщи и започна домашната си работа в добро настроение, пеейки любимите си песни. Мелодичният ѝ глас изпълваше жилището с радост и се разнасяше навън, ободрявайки индианците, които се трудеха в плантацията. Заета с домашните си грижи, Мануелита не забеляза, че някакъв мъж, яхнал кон, стоеше под прозореца и слушаше песента ѝ.

Той бе около четиридесетгодишен, с грижливо избръснато лице и тънки устни. Имаше вид на жестокосърдечен човек, свикнал да се налага на всяка цена. В този момент обаче може би под влиянието на

нежните мелодии, които се носеха от малката къща, лицето на конника изразяваше благосклонност. Когато гласът на Мануелита заглъхна, той извика:

— Отлично, девойко! Би могла да станеш много добра актриса!

Мануелита извика леко от изненада. Тя не познаваше този човек, който я бе слушал стаено под прозорците.

Странникът направи няколко крачки към къщата и отново заговори:

— Изплаших ли те, хубава девойко? — попита и се разсмя. — Толкова ли съм страшен? Твоята песен ме накара да спра коня си, за да те чуя. И не се разкайвам, защото си толкова хубава, колкото и гласът ти.

Мануелита, поруменяла, не отговори, но хвърли презрителен поглед към конника, чието лице бе станало отново строго и дори малко жестоко.

— Виждам, че не ти вдъхвам доверие и симпатия — измърмори той. — Мога ли поне да те попитам как ти е името?

— Не ви познавам и не зная защо искате да узнаете името ми — заяви решително Мануелита, за да даде на непознатия да разбере, че не желае да разговаря повече с него.

— Не ме ли познаваш? — продължи конникът. — Това е естествено, понеже за първи път идвам дотук. Днес ми хрумна да навестя Бермехо... С други думи, моите имения са на другия бряг... Обаче и тук мога да построя къща... Особено ако по тези места живее такава хубава девойка.

— Напуснете плантацията ни, господине! — отвърна девойката с твърд глас. — Повтарям: не зная кой сте и не искам да зная!

Лицето на конника отново помръкна и доби характерното си строго изражение.

— Не се безпокой! Ще ти дам възможност да узнаеш името ми — постара се да бъде любезен той, но и този път гласът му прозвуча рязко и заплашително. — И ти ще се радваш много да го научиш! Довиждане, горделивке!

Непознатият пришпори коня си и изчезна зад дърветата покрай реката.

Мануелита остана да гледа след него раздразнена и замислена. Какво искаше да й каже непознатият с тези думи? Какво съдържаша?

Тя продължи да подрежда къщата, после отиде в кухнята, за да приготви обяда, но желанието ѝ да пее се бе изпарило. Видът и думите на конника я бяха изпълнили с необяснимо безпокойство. Кой би могъл да бъде той?

Бяха изминали няколко часа, когато най-сетне в двора се чу конски тропот. Мануелита бързо изтича навън.

Брат ѝ, завърнал се от плантацията, слезе от коня и го заведе в обора, където свали седлото и му даде зоб. В стаята на долния етаж, която служеше за трапезария, за приемна и за работна стая, Мануел забеляза веднага, че нещо безпокои девойката, по лицето на която наистина липсваше усмихнатото изражение отпреди няколко часа.

— Какво ти е, Мануелита? — попита я той. — Още като препусках насам, приближавайки къщата, се учудих, че не чувам гласа ти. Дори и Чикито изглеждаше смутен, че не го посрещна с обичайната песен...

Мануелита побърза да разкаже на брат си за кратката, но неприятна среща с непознатия.

— Как мислиш? Кой ли е този неприятен човек? — попита девойката.

— Не знам — отговори младежът и седна на масата. — Но не разбирам защо толкова се тревожиш от такава дреболия! Който и да е, няма защо да се страхуваш! Аз съм до теб и ще бъда винаги до теб, за да те защитавам от всяка неприятност!

— Знам, Мануел. Ти си великодушен и силен и аз не се боя от нищо, когато съм с теб. Но ти често си извън дома... Тогава страхът ме обзема...

— Няма как! Това е наложително. Знаеш, индианците са добри работници, но ако не ги надзирава човек, често пъти злоупотребяват с доверието му. Днес например бяха много отпуснати, но вината не е тяхна.

— Защо? Как така?

— Индианците говорят за някакъв голям алигатор, който бродел из плантациите, унищожавайки труда им. Казаха ми, че бих могъл да го убия. Заповядах на Ледезма да дойде утре по-рано да ме вземе, за да отидем да убием влечугото.

— Пак ли ще трябва да остана сама? — тревожно попита Мануелита.

— Нима искаш плантацията ни да бъде унищожена?... Не се страхувай. Човекът, който толкова те е разтревожил, сигурно е бил някой от северния край, който е много далеч, в пампасите. Пък и ти умееш сама да се защитаваш. Така че мога да замина напълно спокоен.

На другата сутрин призори Мануел замина с индианеца Ледезма, уверявайки сестра си, че алигаторът няма да се завърне вече да опустошава полята им, обработени с толкова труд.

Ледезма бе индианец от Гран Чако, много предан на Мануел. Макар и да бе прехвърлил шестдесетте, той можеше да съперничи на младежите по сила, пъргавина и издръжливост, тъй като индианците от Чако почти всички запазваха до напреднала възраст необикновена енергия. Много често се виждаше как индианци яздеха гордо чак до деветдесетгодишна възраст, как вземаха участие в най-уморителни ловувания и се сражаваха на първата линия срещу неприятелските племена. А храната им обикновено се състоеше от банани, мандарини и диви плодове. Нямаше индианец от Чако, който да не е научил малко индианче преди всичко на стрелба с лък.

Двамата влязоха в лодката, завързана на брега на реката, въоръжени с пушка и нож. Индианецът взе веслата и с отмерени и енергични удари отдалечи лодката от брега, докато Мануел, който бе застанал на кормилото, наблюдаваше повърхността на водата.

Бермехо е величествена река, която води началото си от югозападната част на Боливия, от Андите, тече през територията на Аржентина и се влива при десния бряг на Парагвай, след като е изминала повече от хиляда километра.

— Къде предполагаш, че се крие проклетото влечуго? — попита Мануел.

— Не се лъжа, господарю — отговори индианецът. — Островчето, което ние наричаме Куебрачо, е любимото му място. Виждали са го на няколко пъти да се крие в храсталаците.

— Куебрачо е на повече от два километра оттук. Не е толкова далеч — забеляза Мануел. — Скоро ще стигнем. Но ако си изморен, Ледезма, дай веслата на мен.

— Ледезма изморен? — почти извика индианецът. — Когато Ледезма бъде изморен, това ще означава, че той лежи под земята. Баща ми на сто години уби четири ягуара, а дядо ми на деветдесет плени в Гран Чако цяло племе. Сега белите, по всичко личи, ще развалят със

своята кръв расата ни. Но ние, истинските индианци, не се изморяваме никога!

— Виждам, Ледезма! Ето че стигнахме островчето. Само още няколко удара с веслата и сме там.

Лодката се удари о брега. Бледоликият и индианецът скочиха, завързаха лодката здраво за едно дърво и навлязоха в гъстите храсталаци на гората.

Ледезма, като почти всички индианци от Гран Чако, бе надарен с особен усет за откриване на следите на дивеча. Той бързо разбра по миризмата, че сред храсталаците е преминал кайман. Впрочем личаха и следите му.

— Да вървим напред, Ледезма! — подкани го Мануел.

Индианецът, който следеше внимателно следите на алигатора, вървеше наведен към земята.

Изведнъж Мануел, който вървеше на няколко крачки зад него, нададе вик. Огромна змия, навита наполовина около един клон, протягаше зловещата си глава към индианеца. Мануел бързо изтегли от пояса си дългия ловджийски нож, скочи напред и нанесе силен удар на змията. Влечугото се сгърчи, главата му увисна почти отсечена, крепяща се само на тънка ивица кожа, а спиралите на тялото му продължаваха да обгръщат клона. Индианецът довърши работата и главата на змията падна на земята.

— Ако бях закъснял само за миг, влечугото щеше да те захапе по врата — заяви Мануел.

— И щях да си отида мърцина — добави индианецът. — Ти наистина ми спаси живота, господарю!

Те продължиха пътя си по-нататък, все по-навътре в гъсталака. Островът бе голям и растителността доста гъста. Пресякоха го на ширина и стигнаха до отсрещния бряг.

Индианецът извика:

— Ето го!

Огромният алигатор тъкмо излизаше от леговището си между две пясъчни дюни, за да се потопи бързо във водата. Разнесоха се два изстрела. Влечугото се скри от погледите на двамата ловци, но кървавите мехури, които се разпръснаха по повърхността на жълтеникавата вода, показваха, че поне единият от изстрелите го е улучил.

— Алигаторът ще спре чак на другия бряг на реката — забеляза Ледезма.

— Дали не е ранен смъртоносно? — попита го Мануел.

— Не, господарю... Малко са тези кървави мехури... вероятно е ранен само в опашката... Ако не го убием, ще продължава да опустошава полята ти.

— Да, трябва да го убием непременно! И за целта ще трябва да отидем на другия бряг!

Те се върнаха обратно, качиха се на лодката и с енергично гребане стигнаха за около един час до отсрещния бряг на Бермехо. Сkochиха на брега и завързаха лодката за близкия дънер. Седнаха на тревата и закусиха добре с храната, която Мануелита бе приготвила.

— Ще повярваш ли, Ледезма? За първи път идвам на този бряг на Бермехо. Баща ми, не знам защо, мразеше много този бряг. Казваше, че влиза във владенията на зъл човек, където често се появявала „злата светлина“... Той никога не поиска да каже нещо повече. Но сега ще трябва да потърсим следите на алигатора.

— Това няма да бъде трудно. Животното оставя след себе си следи, а освен това аз го откривам и по миризмата.

Ледезма не се лъжеше. Алигаторът, излязъл от реката, бе оставил в таловата^[2] гора по земята бледи капки кръв. Но следите бързо изчезнаха. Изведнъж пред двамата мъже се откри широка равнина, отчасти още необработена.

— Може би алигаторът се е завърнал отново при реката — промълви несигурно Ледезма. — Следите, които водят насам, се сливат с тези на завръщането.

Докато бледоликият и индианецът разглеждаха земята, се разнесоха няколко изстрела и не след дълго от гората, която ограждаше реката от отсрещната страна, излязоха няколко препускащи конници, следвани от няколко бясно лаещи кучета.

Изведнъж индианецът извика:

— Ягуар!

Подгонен от препускащата конница, ягуарът изведнъж се озова пред Мануел и сякаш за да си отмъсти за нанесената му от друг рана, се насочи към младежа. Ледезма тутакси скочи върху него и заби ножа си в корема на звяра, който изостави жертвата си и падна на земята, а Мануел пръсна главата му с един изстрел.

Междувременно десетината конници стигнаха до двамата мъже. Кучетата се нахвърлиха бясно срещу тях.

— Какво правите в моите владения? — попита един от конниците.

Мануел погледна изненадано мъжа, който говореше с такъв надменен глас, и отговори късо:

— Не знаех, че тази земя е ваша. Впрочем нищо лошо не съм сторил.

Човекът продължи гневно:

— Значи казваш, че не знаеш, че аз не разрешавам лова в именията си? Може би ще ми кажеш, че не знаеш и кой стои пред теб? Казвам ти го веднага: аз съм плантаторът Кабрильо де ла Бланка и когато заловя някой натрапник в земите си, поздравявам го така! — И той удари с камшика си младежа по шията.

Мануел вдигна пушката, но направи върховно усилие над себе си и я свали. Разказът на сестра му от предишната вечер го накара да се въздържа от необмислена постъпка, която би го довела до гибел.

Той се обърна към индианеца, който също трепереше от едва сдържан гняв.

— Да вървим!

— Да, вървете и повече да не сте се появили във владенията ми, защото следващия път няма да се задоволя само с лекия удар с камшик! — извика Де ла Бланка, който обърна коня си.

Мануел и Ледезма се отдалечиха и навлязоха отново в гората от тала, а конниците продължиха препускането си, съпроводени от бесния лай на кучетата.

— Сега разбирам защо баща ни не искаше да преминава реката — промълви Мануел с глас, в който се долавяше едва сдържаният гняв. — Този трябва да е лошият човек, за когото така често ни говореше. Едва се сдържах да не го застрелям! Какво ли би станало след такъв случай с Мануелита?

— Този човек е много властен! — добави индианецът. Тежки оловни облаци скриха лазура на небето и някъде надалеч вече се чуваха заплашителни гръмотевици.

— Идва буря! — забеляза индианецът.

— Ще трябва да изоставим за днес алигатора — отвърна Мануел.

Двамата се качиха на лодката. Ледезма взе отново веслата. През цялото време, докато преминаваха реката, младежът кипеше от вътрешен гняв. Не можеше да си прости, че трябваше да понесе унижението от удара с камшик на надменния господар на тези земи, и това го измъчваше.

Когато пристигна вкъщи, той се сбогува с Ледезма, после се отпусна разтреперан на стола и хвана с ръце главата си. Настроението му бе много лошо.

— Какво ти е, Мануел? — попита го сестра му, която се опита да свали ръцете му.

— Много съм оскърбен от собственика на земите зад реката, от този Кабрильо — отвърна с едва сдържан гняв Мануел. — Пръстът ми натискаше вече спусъка на пушката и без малко щях да пръсна надменната му глава, но мисълта за теб ме спря... Успях да се въздържа с огромни усилия на волята. Този човек е зъл! Вижда се веднага от тънките му устни, от ехидната му усмивка...

Мануелита потръпна, но се опита да скрие вълнението от брат си. Тя бе уверена, че Кабрильо е същият онзи човек, който предишния ден бе разговарял с нея. Но реши да премълчи неприятната среща и започна с нежни думи да го утешава. Навън бурята продължаваше да вилнее.

---

[1] Естансиа (исп.) — имение. — Б. пр. ↑

[2] Тала (лат.) — вечнозелено бодливо дърво. — Б. пр. ↑

СКИТНИКЪТ БРАЗИЛЕЦ

Сред гръмотевиците и яростната буря Мануел чу внезапно конско цвилене. Той се послуша, за да разбере откъде идва — дали от обора в дъното на двора или от друго място. Цвиленето идваше от пътя и заедно с него се чуваше и човешка реч, откъслечни думи, чието съдържание не можеше да се разбере.

— Някой е спрял пред къщи — младежът стана от стола.

— Кой ли може да бъде в този час? — попита Мануелита с тревога.

— В този час и в това време не може да бъде никой друг освен пътник, който търси убежище — отвърна Мануел. — Вероятно бурята го е изненадала по пътя и той търси помощ. Не би трябвало да го оставим навън на стихииите.

Мануел, който наред с многото си добри качества се отличаваше и с добросърдечност, винаги готов да се притече на помощ на хората, изпаднали в беда, отвори вратата и въпреки силния дъжд и вятъра тръгна напред в тъмнината. При светлината на светкавиците той забеляза човека на кон, спрял на няколко крачки от него.

— Кой е? — извика високо Мануел.

— Казвам се Сантос Каравелас и идвам отдалеч — отговори с уморен глас непознатият. — Лошото време ме принуди да потърся подслон. Ще бъдете ли така гостоприемни да ме приемете?

— На пътник никога не се отказва гостоприемство, особено в такава време!

Пътникът скочи от коня. Мануел хвана юздите и го поведе към обора, като запали лампата при вратата.

На бледата светлина на лампата Мануел имаше възможност да го разгледа. Бе мургав и скулест младеж със симпатично лице и черни очи, които издаваха добронамереност и сърдечност. Завит в своята наметка, с голямо сомбреро на главата, от което се стичаше вода, пътникът изглеждаше твърде изтощен. Мануел завърза коня му за яслата, сложи сено и се обърна към младежа:

— Елате! Да влезем вътре. Имате нужда да отдъхнете на топло.
Двамата прекосиха бързо двора под плющия дъжд и влязоха в къщата.

В стаята ги посрещна усмихната Мануелита.

— Сестра ми! — представи я Мануел. Пътникът се поклони леко. Ласкавият му поглед събуди сладък трепет в душата на девойката. Непознатият младеж веднага ѝ вдъхна доверие.

— Сестро, пригответи вечеря за господин Сантос Каравелас — помоли брат ѝ. — А аз ще се погрижа да намеря дрехи да се преоблече.

Не след дълго Сантос Каравелас бе на масата заедно с двамата любезни домакини. Вкусната вечеря и ароматното вино развързаха езика му и той започна разказа на своя живот.

— Казах ви, че идвам отдалеч... Чак от Мато Гросо, от Бразилия, родната ми страна... А дойдох тук, за да търся един крадец бърз и див като ягуар. Преди години се бях сприятелил с аржентинеца Пабло Мадейра, за да търсим заедно диаманти в Гояз и Корумба. Бяхме тръгнали от Гояз и стигнахме до Куяба, като преплавахме с лодка реката със същото име, пясъкът на която съдържа много малки, но фини диаманти. За около шест месеца събрахме доста голямо количество. Хранехме се с риба и лагерувахме по бреговете на реката, защитавайки се от набезите на туземците и авантюристите от Мато Гросо. Когато събрахме доста диаманти, решихме да ги поделим. Тогава Пабло Мадейра разкри жестоката си душа. В една тъмна нощ той ме нападна, докато спях, и ме удари с камък по главата. Когато се съвзех от жестокия удар, нямаше и помен от диамантите. Нямаше ги и оръжията, и парите... Ударът за щастие ме беше само зашеметил. Бързо се съвзех и реших да преследвам крадеца, докато го хвана. Оказа се, че Пабло Мадейра бе заминал надолу по течението на Куяба. Не бе лесно да го настигна. Имаше предимство, тъй като бе успял да се отдалечи доста. Но аз продължих да вървя покрай реката и след няколко километра разбрах, че е спрял наблизно: лодката му бе на брега, но празна. Очевидно Пабло бе предпочел да се освободи от нея и бе поел пеша през гората. Търсейки следите му, аз вървах в продължение на няколко часа, като се хранех с диви плодове. Когато стигнах до палмова горичка, някаква сянка се изпречи пред мен. Да, това бе Пабло, с насочена срещу мен пушка! Но внезапно ръката, която се готвеше да натисне спусъка, бе пронизана от отровна стрела, а друга

със същата скорост се заби в гърдите на злодея. Пушката падна от ръцете му и аз я взех. В същото време група индианци от племето короадос изскочи от дърветата с обтегнати лъкове. Стрелях и раних неколцина. Другите се разбягаха и изчезнаха в гората. Пабло агонизираше и едва говореше. Извадих стрелите от тялото му и казах: „Прощавам ти пак, но трябва веднага да ми върнеш диамантите.“ Той мълчеше. Претърсих го — нищо. Най-послед промълви: „Диамантите са в торбичка, която зарових под едно дърво на половин километър оттук, в посока юг... На кората на дървото съм издълбал една звездичка.“ Станах и реших да отида и да ги потърся, но преди това го предупредих: „Ако лъжеш, ще те убия!“ Не след дълго открих отбелязаното дърво. Рових близо час около дънера му, но не открих нищо. Явно Пабло ме бе излъгал. Разгневен се върнах назад, но от него нямаше и следа. Бе избягал! Сигурно се бе преструвал, че умира, че стрелите са били отровни. Там, където бе лежал, открих бележка, която гласеше: „Когато човек пътува за Мато Гросо, за да търси богатство, трябва да бъде по-хитър!“ Тази подигравка страшно ме огорчи и аз се захлех да последвам съвета му: да стана по-хитър и да заловя на всяка цена подлия изменник, който се опита да ме убие.

Завърнах се в Куяба на мястото, където бе оставена лодката, но там вече я нямаше. Сигурно Пабло си бе послужил отново с нея.

Случайно видях една група, която лагеруваше по реката с кораб. Помолих ги да ме вземат до град Куяба, като им разказах случая си, и те изпълниха молбата ми. В Куяба успях да събера някои сведения за Пабло. Оказа се, че крадецът бе отседнал в най-люксовия хотел и се готви да замине за Рио де Жанейро. В локала на този хотел той бе гулял през цялата нощ с някаква авантюристка. От нея разбрах за намеренията му да замине за Аржентина, за да си купи една естансиа.

И ето ме, озовах се именно тук по този повод въпреки адски лошото време и тъмната нощ. Както вероятно можете да си представите, пътуването ми дотук бе истинска одисея... Но жаждата за справедливо отмъщение ми даваше сили. И все пак, не мисля, че съм толкова лош...

Разказът на бразилеца събуди възхищение у Мануел и симпатия и вълнение у Мануелита. Бурята бе вече притихнала. Вятърът бе прогонил облаците и по небето блещукаха звезди. Излязоха на двора да

подишат свежия въздух след дъжда, който ухаеше на магнолии. Мануел стисна ръцете на бразилеца в знак на приятелство.

— Чувствам, че ще станем приятели. Защо не останеш тук, при нас? Ще ми помагаш в работата в ранчото. Ще имаш на разположение чиста и топла стая. Ето, утре ще трябва да замина заради алигатора, който не можах да убия днес. А в къщата трябва да остане някой...

Сантос Каравелас не отхвърли това предложение, добре дошло за него, и от сърце благодари. След това всички се прибраха по стаите си, но не всички заспаха скоро.

Мануелита остана будна до късно и накрая, когато заспа, сънищата ѝ бяха изпълнени с бразилски гори, с ягуари и с диаманти... с препускащи в далечни прерии коне, но пред очите ѝ като че ли бе само едно лице, това на Сантос.

Когато призори се събуди, брат ѝ вече беше заминал с Ледезма да търси алигатора, а гостът още спеше.

Девојката започна да подрежда къщата, но усетила приятен трепет в сърцето си, тя започна да пее както обикновено, но по-тихо, за да не събуди госта, който се нуждаеше от почивка. Не след дълго по дървената стълба се чува стъпки и сърцето ѝ лудо се разтуптя. Престана да пее. От горния етаж слезе усмихнат бразилецът и влезе в трапезарията. Първото нещо, което попита, бе дали брат ѝ е отишъл на лов.

— Да — отвърна девојката. — Днес ще трябва да убие най-сетне този алигатор, който върши толкова бели.

Тя се усмихна на госта си и го осведоми ласкаво:

— Сега ще приготвя мате. Искате ли?

Не бе необходимо да пита. Сантос бе толкова изгладнял от дългите пости, че Мануелита бързо се отправи към кухнята. Докато слагаше на печката съда с мляко за госта, лицето на около тридесетгодишен мъж, но вече с доста дълбоки бръчки, се появи на прозореца и с една ръка хвана перваза. Великолепен брилянт на пръста, отразяващ светлината на слънцето, блесна в малката кухня.

— Извинете, госпожице, една дума... — изрече непознатият.

Мануелита не можа да се сдържи и извика уплашено. Какво искаше този човек?

Докато той се стараяше да обясни целта на необичайното си посещение, Сантос Каравелас се появи на прага, привлечен от вика на

девойката.

Непознатият сподави вика си и тутакси изчезна.

— Пабло Мадейра! Ягуарът на Мато Гросо! — извика бразилецът побледнял. — Та аз го намерих много по-бързо, отколкото очаквах! Извинете ме, Мануелита!

С удивителна пъргавина Сантос Каравелас скочи през прозореца на двора и успя да види беглеца, който вече прескачаше оградата. Веднага след това се разнесе конски тропот.

Бразилецът изтича в обора, отвори вратичката и като се метна на коня като гаучо, извика:

— Напред, Рамунсио! Трябва на всяка цена да хванем Пабло! Омръзна ми да го сънувам като ягуар.

Рамунсио изцвили и препусна, но Пабло вече бе твърде далеч.

Сантос, пришпорвайки непрекъснато коня си, измина няколко километра в преследване на крадеца на диаманти, който, изглежда, се бе скрил в храсталаците край реката.

Когато Сантос Каравелас ги приближи, неприятелят бе вече доста напред с коня си. Бе успял да се качи на широк сал, който го пренасяше към другия бряг на Бермехо.

Сантос остана да гледа дълго подир крадеца, сякаш за да му даде да разбере, че повече няма да го изгуби и че ще го преследва, ако трябва, и до оня свят. После, когато салът се бе скрил зад един завой на реката, обърна коня си и се върна в къщата на великодушните домакини, където го чакаше разтревожената Мануелита.

— Успя ли да избяга? — попита тя.

— Да, но само засега... Кажете ми, какво искаше от вас този човек?

— Не знам. Готвеше се да обясни, когато вие се притекохте при вика ми. Лицето му преbledня, той бе силно изплашен... Но къде избяга?

— По реката. Там някъде е имало скрит сал и той се качи на него заедно с коня си. Но не се тревожете. Скоро ще го заловя. Но защо ли се показва на вас? Какво ли искаше тъкмо от вас?

— И аз това се питам — отвърна Мануелита. — Не го познавам... Не съм го виждала никога. Направи ми впечатление, че на пръста си имаше великолепен диамант.

— И аз го видях. Той е най-хубавият от всички, които бяхме намерили в Куяба! — въздъхна Сантос Каравелас.

После след кратко мълчание добави:

— Дали някой не го е осведомил, че се намирам във вашата къща? Може би брат ви е разказал на някого от индианците приключенията ми и по този начин злодеят е успял да научи, че съм по петите му, че го търся, за да си отмъстя за подлостта му.

— Не вярвам, Сантос! — заяви Мануелита, изпитвайки удоволствие, че назовава по име смелия бразилец. — Мануел не обича да споделя много с чужди хора и ако е споменал нещо, то несъмнено е било пред верния Ледезма, един стар индианец от Гран Чако, който е готов да се хвърли и в огъня заради брат ми... Уверявам те, че от него не може да се очаква нищо лошо!

— Да, да... Индианци от Чако или от Мато Гросо, гуано или монокабио, тоба или хипу, куяпо или короаро, за мен всички са еднакви, защото са от една и съща раса, която има основание да ненавижда бледоликите. Може този Ледезма да е някакво изключение. Във всеки случай е много странно, че Пабло се появи точно пред вас...

Сантос изсърба чашата мате, която му поднесе девойката, и забеляза, че ръката ѝ леко потреперва. Това му достави истинска радост, която в момента не можеше да си обясни.

— Когато излязох от стаята си, вие пеехте, Мануелита. Защо спряхте, когато ме видяхте в трапезарията? Никога не съм чувал по-хубав глас от вашия! Той прониква до дъното на душата!

Девойката леко се изчерви и започна да подрежда масата. Черните очи на младежа следяха всяко нейно движение, а девойката си измисляше хиляди предлози, за да остане колкото може по-дълго в стаята.

Когато към залез слънце Мануел се завърна тържествуващ вкъщи, защото бе убил огромния алигатор, го очакваше изненада: не намери нито Мануелита, нито бразилеца в къщата.

Обзет от известно безпокойство, той започна да ги търси. Зад къщата се намирал малка градинка, в която сестрата отглеждала любимите си цветя. Там дочу шепот, който го накара да забави крачка. Скри се зад един храст и се ослуша. Гласът му бе познат. Това бе гласът на Сантос Каравелас.

— Да, Мануелита! До вчера мислех, че съм изминал толкова много мили от страната си дотук, за да преследвам този подъл изменник, но сега разбирам, че силите, които ми помогнаха да преодолеея дългия път, изпълнен с такива мъки, са били подхранвани от неосъзнато влечение, от един магнит... И този магнит си ти, Мануелита! Кажи ми, не съм ли се излъгал? Не съм ли самонадеян, като си мисля, като вярвам, че тук съм заради теб и че ти, без да го съзнаваш, си ме очаквала?

— Не мога да кажа дали съм те очаквала, Сантос... Чувствах се спокойна и щастлива в този дом с моя добър и великодушен брат и израз на това мое щастие бяха песните ми... Обичам да пея от сутрин до вечер... Но същевременно като че ли чувствах, че тази песен викаше някого...

— Да, това съм бил аз, бедният пътник от Мато Гросо, нещастният търсач на диаманти, ездачът по аржентинските поля... привлечен от магията на твоята любовна песен... Мануелита, сега, когато вече те срещнах, няма да мога никога да се разделя с теб! Какво ще ми отговориш?

— Нищо, Сантос. Не разполагам със себе си... Брат ми е този, който може да реши моята съдба...

— Мисля, че не оставих лошо впечатление у Мануел, чувствам, че не съм му противен, че имаме сродни души, и това го разбрахме веднага, още при срещата ни тук...

— Утре ще поговоря с брат ти, ще споделя искрено чувствата, които изпитвам към теб, и ще му поискам ръката ти. Ако той откаже, ще трябва да напусна тази къща веднага, за да отмъстя на крадеца, и ще забягна надалеч... Ще се скитам по света с надеждата да те забравя, но едва ли...

— Сантос, това няма да стане... Смятам аз да говоря с брат си... Ще го помоля... Готова съм да се хвърля в краката му, за да го убедя, че ти си моето щастие за цял живот!

Мануел, скрит зад храста, успя да чуе всичко. Внезапно се изправи пред двамата, смаяни от неочакваното му появяване.

— А ако откажа, какво ще сториш, Мануелита? — попита строго той.

Сестрата не отговори веднага. При угасващата светлина на деня тя се мъчеше да разбере какво се крие зад думите на брат й.

Мануел се обърна към Сантос Каравелас и продължи:

— Вие заслужавате похвалата ми за бързината, с която завладявате женските сърца. Изглежда, в Бразилия това е нещо лесно. Тук сте едва от няколко часа и сестра ми вече е готова на всичко заради вас. Но, господин Каравелас, вие сте в къщата ми и аз не бих искал да се показвам негостоприемен, да ви се налагам като господар. Вие още не ме познавате, но знайте, че съм твърде упорит и което аз реша, това ще стане. Разбрах, че се каните утре да поискате ръката на сестра ми. Отсега ви казвам и се обзалагам, че вие утре няма да сторите това...

— Напротив! Ще го направя! — отговори твърдо бразилецът.

— Няма смисъл, защото ще бъде съвсем излишно! — извика Мануел.

Замълча за миг, после високо добави:

— Ето защо...

Съвсем неочаквано той взе ръката на сестра си и силната ръка на Сантос и ги съедини...

ВЕЛИКОДУШНО СЪРЦЕ

На следния ден Мануел съобщи на Сантос и на сестра си, че му се налага да отиде отново на лов.

— Големият алигатор е убит, но други крокодили заплашват да продължат опустошението на плантациите — обясни той.

— Не мога ли да дойда и аз с теб? — попита бразилецът.

— Може. Но ще трябва да оставя Ледезма да наглежда индианците. И освен това ти си вече член на моето семейство... Хайде да се приготвим, докато Мануелита се погрижи за храната, защото по всяка вероятност ще се завърнем привечер.

Двамата заминаха с лодката, изпратени от Мануелита, влюбените очи на която блестяха, изпълнени с щастие.

Сантос Каравелас веднага се прояви като отличен гребец: боравеше с веслата бързо и умело. Разказа за внезапното появяване на хитрия ягуар Пабло Мадейра предишната сутрин и напразното преследване.

— Защо вчера нищо не ми каза? — попита го Мануел.

— Голямото щастие, което ми даде великодушното ти съгласие, ме накара да забравя за странната и неприятна случка — отговори Сантос. — Но как да си обясня, че Мадейра, който по всяка вероятност живее на другата страна на река Бермехо, е узнал, че съм в къщата ти?

— Не зная... Когато ти дойде у дома, бе тъмно като в рог и навън бушуваше ураган — отговори замислено Мануел.

После замълча, търсейки отговор на всичко онова, което се беше случило напоследък.

Този Мадейра сигурно бе същото лице, за което му беше говорила Мануелита. Това донякъде обясняваше появяването му под прозореца. Вероятно Мадейра бе дошъл отново, за да говори с Мануелита, и виждайки Сантос, така се бе смутил, че нищо друго не му бе останало, освен да побегне и да се скрие. Но за да не тревожи приятеля си, реши да не говори повече за него.

Лодката се плъзгаше бързо благодарение енергичното гребане на бразилеца. Денят предвещавахе да бъде великолепен, макар и да бе отрано задушно.

Сантос Каравелас кроеше в ума си хиляди щастливи планове за бъдещето. Щастието, което бе обзело душата му, притъпяваше ненавистта му към крадеца на диамантите, спечелени и с негов труд. Дори великодушието му стигна дотам, че повярва в намесата на Провидението, накарало го, преследвайки Мадейра, да стигне до бреговете на Бермехо, за да намери хубавата Мануелита.

Двамата бяха заети с мислите си, когато изведнъж се разнесе пушечен изстрел, последван от вик. В същия момент лодката минаваше покрай тясна ивица земя, образуваща малко островче, покрито с ниски храсталаци. Двамата гребци видяха отвъд ивицата земя поразителна сцена. В самотна лодка някакъв човек се бореше отчаяно с огромен крокодил. Човекът бе сам и крокодилът бе стиснал със здравите си челюсти приклада на пушката му, с която мъжът трябваше да се защити. Бе извикал за помощ, защото крокодилът, разтворил огромната си уста, се готвеше да го нападне, принуждавайки го да отстъпи към задната страна на лодката. Мануел не се поколеба нито за миг. Той стреля и куршумът прониза гърлото на крокодила. Втори изстрел, този път от страна на Сантос, го довърши.

Мануел скочи бързо върху ивицата земя и протегна ръка, за да издърпа мъжа на брега. Бразилецът също скочи на мъничкия остров.

Мануел бе стрелял, без да се колебае, в свирепия кайман, макар и да бе разпознал в човека, който щеше да бъде изяден, Кабрильо де ла Бланка, който си бе позволил да го удари с камшика.

От крака на Кабрильо — там, където се бяха вкопчили остриите здрави зъби на крокодила, течеше тънка струйка кръв.

— Както виждате, Кабрильо — започна Мануел, — аз бих могъл да ви оставя в прегръдката на влечугото и доволно да наблюдавам с приятеля си този, който преди два дни ме удари така безотговорно с камшика си.

Плантаторът веднага разпозна ловеца, който тогава, преди два дни, бе влязъл във владенията му. С малко по-мек глас той промълви:

— Вие сте много великодушен, младежо, и аз ще ви докажа признателността си. Ще ви предложа да дойдете на служба при мен. Какво ще кажете? Съгласен ли сте?

— Благодаря ви, господине — отговори Мануел, — но аз притежавам малка плантация, която задоволява достатъчно скромните ни нужди.

Кабрильо трепна леко, вглеждайки се в благородните, аристократични черти на лицето му, и забеляза голямата прилика с чертите на девойката, от която се бе възхитил в малката къща на брега на реката. Тогава се опита да придаде още по-любезен тон на гласа си:

— Моля да ме извините за непростимата ми грубост към вас — изрече бързо той. — Само вие ще решите как да изкупя вината си...

Думите му, макар и да звучаха за непредубедения слушател твърде пресилено, трогнаха великодушното сърце на Мануел.

— Простено да ви е, защото съзнахте грешката си — промълви Мануел. — Надявам се това да ви направи по-снизходителен към подчинените ви. Но раната, която все още кърви, и страданието, което тя ви причинява, ме кара веднага да ви пренеса оттук. Искате ли да ви отведем в къщата ви?

— Много е далеч... Тя не е на брега на реката — отговори Кабрильо.

— Тогава приемоте моето гостоприемство — предложи Мануел.

— Благодаря ви! Приемам с голяма признателност! — отговори веднага Кабрильо и малките му хитри очи блеснаха.

Сантос и Мануел повдигнаха внимателно ранения и го пренесоха в лодката.

— Ще завържем вашата лодка отзад — предложи Сантос.

Плантаторът отново започна да благодари. Сантос грабна греблата и не след дълго къщата се показа. Двамата младежи завързаха лодката, след което повдигнаха внимателно Кабрильо и го занесоха вкъщи.

Мануелита, която бе в кухнята, се притече веднага щом чу стъпките и гласовете на мъжете. Тя се изненада много, когато видя, че брат ѝ и годеникът ѝ носят някакъв ранен, но не можа да се сдържи да не извика, когато го позна.

Мануел помисли, че бе извикала от уплаха при вида на кръвта, бликаща все по-силно от раната.

— Мануелита, имаме честта да приемем плантатора в къщата си — обясни брат ѝ. — Той ми се извини за удара, който ми нанесе с

камшика завчера. Приемам, че това е било в момент на раздразнение, и го извиних. Моля те, пригответи превръзки и вода да промием раната.

Кабрильо бе поставен върху тръстиков стол.

Мануелита едва се сдържа да не извика в лицето на този противен човек колко много го ненавижда. Но бързо реши, че той е много властен и може да стори зло на брат ѝ и на нея. Затова премълча и не каза нищо.

Раната бе измита и превързана, а в това време Де ла Бланка продължаваше да се възхищава на благородството на брата и сестрата. Като остана за миг насаме с девойката, той ѝ поиска извинение за думите, които ѝ бе казал през прозореца, като прибави към своето извинение, че те са му били продиктувани от чиста симпатия. Но по всичко личеше, че поглъща с поглед красивата девойка и крои някакви планове.

Беше му поднесена скромна закуска и бе отнесен да си почине в една от стаите на удобно легло.

Плантаторът бързо заспа. Когато се събуди след около час, помоли Мануел да изпрати един индианец в къщата му, отвъд Бермехо, за да каже да дойдат няколко слуги, които да го пренесат. Мануел натовари Ледезма с тази поръчка.

— В замяна на любезните грижи, които положихте за мен — заяви плантаторът, — моля ви да приемете поканата за едно фанданго^[1], което ще се състои в къщата ми след четири дни. Уверявам ви, че ще се забавлявате добре!

Мануел благодари сърдечно, а така също и от името на сестра си и Сантос, и обеща, че ще отидат непременно.

След пладне четирима прислужници дойдоха с носилка да вземат господаря си, за да го пренесат в имението му.

Кабрильо бе вече много по-добре. Той спокойно се движеше сам, но слугите не биваше да бездействат и управителят се остави да бъде поставен на носилката.

Очите му не се откъсваха нито за миг от красивата девойка. Той се стараеше погледът му по възможност да бъде нежен и кротък, но това трудно му се удаваше. Мануелита отбягваше погледите, които я караха да изтръпва неприятно.

Когато Кабрильо най-сетне си отиде, тя въздъхна облекчено.

Мануел като че ли бе доволен от приключението. Понесеното оскърбление бе заличено от извиненията на всемогъщия господар, който бе благоволил да прекара няколко часа в неговия дом. Какво повече можеше да желае?

Обаче бразилецът, воден от верния си инстинкт, не споделяше задоволството на приятеля си. Дългите погледи, които плантаторът отправяше към Мануелита, не останаха незабелязани от него. Той чувстваше, че този човек не е искрен, и това го караше да бъде нащрек.

— Кабрильо де ла Бланка може да бъде полезен и на теб — обясни Мануел.

— По какъв начин? — попита Сантос.

— Би могъл например да ти помогне да откриеш по-лесно крадеца на диамантите. Ако Мадейра е купил в тази област някоя естансиа, ще бъде лесно да разберем къде. Та нали ние му спасихме живота!

— Има хора, които ненавиждат тъкмо тези, които са им направили добро. Струва ми се, че не трябва да имаме безрезервно доверие към този човек.

— Истина е, че не е чак толкова симпатичен, но понякога външността лъже, нали? Във всеки случай приехме поканата и ще трябва да му гостуваме!

Двамата мъже разговаряха, седнали върху пейката, облежната на оградата. От другата страна на двора се издигаше високо, клонесто дърво.

Както разговаряха, двамата младежи видяха как през клоните на дървото се изви тънък дим, последван веднага от изстрел. Един куршум свирна край ушите на Сантос и одраска стената, върху която бе облежал главата си. И двамата скочиха и се спуснаха към дървото. За миг Мануел се покатери на дървото и като се прехвърли през оградата, огледа полето.

— Никого не виждам! — извика той. — Стрелецът трябва да е избягал към реката.

След малко Мануелита се появи.

— Какво става тук? — попита уплашено тя. Но младежите не ѝ отговориха, а изтичаха до брега на Бермехо.

— Няма никой! — заяви Мануел, след като огледа брега и повърхността на реката.

Въоръжени с пушки, готови да накажат престъпника, който така коварно бе посегнал на живота им, те заобиколиха къщата, претърсиха всички храсти наоколо, преровиха всяко кътче на градината, но не намериха никого.

Когато излязоха на пътя, който продължаваше покрай Бермехо, забелязаха малка лодка, насочена към отсрещния бряг. В нея седеше някакъв човек, който гребеше усърдно, обърнат с гръб към тях.

— Спри! — извика Мануел.

Но човекът в лодката не се подчини. Дори не се обърна.

— Спри или ще стрелям! — повтори младежът.

В отговор лодката започна да се плъзга още по-бързо. От реката се надигаше лека мъгла и лодката се виждаше все по-неясно.

Тогава Мануел, неполучил никакъв отговор, надигна пушката си и натисна спусъка. Ехото от изстрела се удари в отсрещния бряг. Последва глух кикот и лодката се изгуби от погледа на двамата младежи. Тя просто потъна в мъглата.

— Няма съмнение: човекът, който искаше да ни убие, е този, който сега ни избяга с лодката.

— Но как не сме я забелязали по-рано? — питаше се Мануел.

— Сигурно е била скрита зад тръстиките на брега — отговори бразилецът. — Веднага след изстрела човекът е скочил от дървото на земята и е изтичал до лодката зад тръстиките... Докато ние обикаляхме къщата да го търсим, докато надничрахме във всяко кътче на градината, разбойникът се е втурнал към отсрещния бряг на реката.

— А на всичко отгоре се и кикотеше! — допълни гневно Мануел.

— Ще ни заплати прескъпо за този изстрел! — закани се Сантос. — По всичко личеше, че изстрелът беше предназначен за мен! Човекът в лодката или е крадецът на диаманти, когото аз търся, или някой негов наемник! Вярно е, че не можах да го разпозная, защото през всичкото време беше с гръб към нас. Но аз не се лъжа в предположенията си!

— Съжалявам, че не се прицелих веднага, когато го забелязахме — добави Мануел. — Щях да го улуча, но не бях сигурен, че е нападателят.

— Във всеки случай, ако тоя ягуар живее наблизо, някой ден все ще го срещна! — заяви със заплашителен тон бразилецът.

— Ще трябва да бъдем винаги нащрек! — отвърна Мануел. Трябва да кажа на Ледезма да си отваря очите и да пази внимателно

къщата.

---

[1] Фанданго — испански народен танц с умерен такт. — Б. пр. [↑](#)

ФАНДАНГО

— За да стигнем до Куебрачо, ще трябва да отидем пеш или на кон, нали така? — обърна се Мануел към сестра си и към бъдещия си зет, готови да тръгнат за естансиата на плантатора Кабрильо.

— Мисля, че ще бъде по-удобно, ако отидем дотам с лодка. Така по-лесно ще можем да преминем Бермехо отвърна Сантос. — А и ще можем да се предпазим от евентуалните опити на злодея, който, сигурен съм, ще направи опит да ни направи засада.

Мануел веднага се съгласи.

Той остави Ледезма да пази къщата и нареди на двама индианци да приготвят лодката, а сам се залови с личните си приготовления.

Мануелита облече красива, но скромна рокля, украсена със сребърна бродерия. Мануел бе с най-новата си дреха, а Сантос зае от шурей си хубава риза, извезана от сръчните ръце на девойката.

Облечени празнично, те се качиха в лодката, карана от двама индианци, и се понесоха бързо по горното течение на Бермехо до остров Куебрачо, вглеждайки се непрестанно в сенките на храстите край брега, но не откриваха нищо подозрително.

Когато стигнаха другия бряг, те заповядаха на гребците да дойдат да ги чакат на същото място към залез-слънце, решили, че до това време ще се завърнат от празника на управителя. Скочиха на брега, а лодката се отдалечи.

— Сега ще се наложи да извървим пеша близо десетина километра — предположи Мануел.

— Да, ще се наложи да бием доста път, докато стигнем до естансиата — добави Сантос.

— А може и да не се наложи да вървим пеша — допълни девойката.

И тя посочи към храстите, където се виждаше някакъв човек на кон, който водеше други три коня; Мануелита предполагаше, че те са изпратени за тях.

И действително не се излъга.

Старият индианец обясни:

— Господарят ми заповяда да ви чакам на брега на реката с тези коне. Но искам веднага да ви предупредя, че между тях има един, който едва ли ще може да бъде язден от сеньоритата... доста е буен...

Мануел веднага позна коня, за който говореше индианецът. Той бе слаб и пъргав, с червеникава грива и дълга опашка. Вероятно бе заловен в полето само преди няколко дни, веднага се забелязваха нервното му нетърпение и упоритото му риене с копита. Индианецът държеше здраво юздата му. Виждаше се колко сили бяха необходими, за да го възпира. Конят бе готов да побегне всеки момент.

— Разбира се, че сестра ми няма да се качи на него.

Мануел потупа туптящата шия на коня, за да го успокои.

— Преди три дни този кон е препускал на воля из полето. Никой гаучо все още не бе го яздил, нали така? — попита бразилецът.

Индианецът поклати глава и след кратко мълчание добави:

— Мисля, че е укротен отпреди няколко месеца! — Той отпрати странен поглед към бразилеца.

— Струва ми се доста опасен — забеляза и Мануелита. — Нима нямаше други коне в оборите на твоя господар?

— Не, сеньорита — отговори индианецът. — Всички са изпратени за господата естансиеро, които господарят покани за празника.

— Не се безпокойте! — заяви Сантос Каравелас. — Такъв кон ми харесва. Ще го язда аз.

С пъргав скок той се намери върху гърба на буйното животно, изпреварвайки Мануел, който се готвеше да направи същото.

— Внимавай, Сантос! — викна Мануелита. — Конят е твърде неспокоен.

— Не се тревожи, Мануелита! — намеси се брат й. — Сантос е превъзходен ездач.

Индианецът пусна поводите и конят веднага препусна из равнината.

Мануелита и брат й също се качиха на предоставените им коне и поеха по пътя, следвани от индианеца.

Бразилецът се бе отдалечил от тях на разстояние около триста метра с препускане, което скоро стана твърде обезпокоително. Като че ли конят бе твърдо решен да хвърли ездача си. Издигна се на задните

си рака, сякаш искаше да върви само на тях. След това ги свали и започна да се върти лудо на едно място, след което отново се понесе в галоп, но в обратна посока.

Въпреки ловкостта си бразилецът рискуваше да бъде хвърлен на земята.

— Ти ни каза, че е само по-буен — обърна се Мануел към индианеца. — А той е съвсем бесен. И ако нашият приятел не бе такъв добър ездач, по-добър и от гаучо, отдавна да е на земята.

Индианецът се усмихна отново със същата странна усмивка.

— Наистина е добър ездач — отвърна той. — Вярвам, че ще съумее да го укроти.

След малко конят, разбрал, че всеки негов опит да се освободи от ездача е безполезен, започна да препуска по-умерено. Това успокои малко Мануелита, която през цялото време следеше с нескрита тревога лудото мятане на необузданото животно.

— Ето че вече Сантос го укроти. Не намираш ли? — обърна се Мануел към сестра си.

— Така е. И все пак, доста е буен. Не се знае по-нататък по пътя какво може да му хрумне — отбеляза Мануелита.

Тя придърпа юздата и се приближи до индианеца.

— Ще се наложи ли да преминаваме през някакъв поток? — попита го тя тихо.

— Да — отвърна той. — Но няма нужда да минаваме през него, тъй като има мост. Макар и дървен, той си е мост.

В този миг Сантос Каравелас спря коня си и попита отдалеч:

— Трябва ли да се мине по моста?

— Да, сеньор — отговори високо индианецът. — След моста има два пътя. Минете по левия.

Бразилецът пришпори коня си и той отново лудо запрепуска. Все пак Сантос успя да го насочи по тесния мост над буйния поток с доста каменисто корито.

Но когато стигнаха до средата на моста, нещо изскърца и пред смаяните погледи на ездачите Сантос и конят изчезнаха от очите им.

Девојката извика, а Мануел препусна в галоп и за минута се озова пред срутения мост.

Сантос и буйният кон наистина се намираха сред потока, но за щастие на това място дъното бе с повече вода, отколкото с камъни.

Само на няколко крачки по-нататък то бе осеяно с такива остри камъни, че ездач и кон непременно биха се пребили.

— Не се страхувайте! Невредим съм! — извика бразилецът отдолу.

Братът и сестрата, която също в галоп бе пристигнала почти едновременно с брат си, се надвесиха от моста.

Индианецът пристигна последен и недотам угрижен от случилото се. С равен глас той обясни:

— Мостът е изгнил. Толкова пъти съм обръщал внимание, че някой път ще се срути и тогава тежко и горко на онзи, който в този момент минава по него. Добре, че все пак не се случи нищо страшно.

Сантос, усмихнат, бе вече извел коня за юздата на другия бряг.

— Никак не е лошо за начало на празненството! — заяви бразилецът с характерната си насмешка, като търсеше по лицето на индианеца онази следа, която би потвърдила внезапно породилото се у него подозрение.

— Господ те закриля! — извика девойката и отправи възхитен поглед към пъргавото тяло на бразилеца.

Младежът продължаваше да се усмихва, сякаш не бе се случило нищо особено, като по този начин даде още веднъж доказателство за своето голямо хладнокръвие и смелост.

Но това бе само привидно. Дълбоко в душата си бразилецът все повече стигаше до убеждението, че срутването на моста, буйният кон и изстрелът, който преди два дни за малко щеше да пръсне черепа му, имат някаква връзка помежду си.

— Мисля си, че не съм достатъчно добре облечен, за да присъствам на такова тържество, с толкова знатни особи — продължи със същата усмивка Сантос. — Надявам се плантаторът да ме приеме и така... Още повече че не по моя вина се срути мостът...

Те се отклониха вляво по нареждане на индианеца и се озоваха в една горичка. След това навлязоха и в гъстия пампас.

Естансиата на Кабрильо се намираше зад дърветата и изведнъж се откри пред погледите им с цялото си великолепие — вилата, богатите градини и къщичките на индианците. Огромни помещения бяха предназначени за различните видове добитък, които се намираха встрани от главните сгради. Стада от крави, големи табуни коне с дълги опашки и развяващи се грива се виждаха из обширната равнина

и показваха богатствата на собственика, значението на неговата естансиа. Да, Кабрильо де ла Бланка бе твърде богат!

Гостите поеха по път, който минаваше през полята. Те бяха посрещнати с многогласни цвиления и мучене, които скоро отстъпиха на гласовете, които идваха от господарската градина, където празникът вече бе започнал.

Тълпа естансиерос, скотовъдци и собственици на имоти от областта, бе събрана там, където всъщност бе балът. Двойки от млади мъже и девойки танцуваха характерните аржентински танци под акомпанимента на китари и някакви други непознати инструменти.

Появяването на Мануелита бе посрещнато с нескриван възторг. Отвсякъде се понесе шепот на възхита.

Синята рокля, украсена със сребърни нишки, стягаше стройното, грациозно тяло на девойката, чието розово лице със съвършен овал разкриваше душевната ѝ красота.

Кабрильо бе сред група естансиерос, които го ласкаеха, за да спечелят благоразположението му. Когато забеляза Мануелита, той също не успя да скрие възхищението си. Напусна компанията си и се отправи към тримата поканени, стараяйки се да ги посрещне с възможно най-любезната си усмивка, на която бе способен. Доближил се до тях, той направи лек поклон, хвана ръката на девойката, допря устните си до нея и остана така, както се стори на Мануелита и на Сантос, доста дълго време.

— Добре дошла, сеньорита, в къщата ми! — заяви тържествено домакинът. — Добре дошли и вие — добави, обърнат към младежите. — Никога няма да забравя това, което сторихте за мен! Спасихте ме от челюстите на крокодила.

Той хвърли странен поглед към Сантос, а след това и към Мануел, поглед, в който се четеше известно учудване, че ги вижда здрави и усмихнати. Плантадорът задържа по-дълго погледа си на Сантос, чиито дрехи все още не бяха напълно изсъхнали. Но бразилецът му отвърна с усмивка.

— Моля за вашето извинение, господин управителю, задето се явявам в този си вид, но при преминаването на Бермехо се наложи да се преборя!

— Да се преборите? Какво искате да кажете? — попита го с пресилено внимание Кабрильо.

— По-точно да укротя един буен кон, който не искаше да ме докара на това празненство... После паднахме заедно в реката, защото дървеният мост бе изгнил и се срути.

Кабрильо избухна.

— Колко пъти съм казвал мостът да се поправи! — извика той. — Ще трябва да накажа някого заради това! Щастлив съм, че все пак нищо страшно не ви се е случило! А сега да се повеселим.

Той се обърна към Мануелита:

— Сеньорита, ще благоволите ли да ми дадете ръката си за следващото фанданго?

Тя прие и Кабрильо се понесе в танца с хубавата девойка. Той танцува няколко пъти с нея, като я наричаше царица на празника. Това ухажване не бе много приятно на Сантос Каравелас. В същото време бразилецът търсеше между поканените едно лице и се учудваше, че не може да го намери. Защото плантаторът бе поканил всички собственици от съседните земи и несъмнено между тях трябваше да бъде и Пабло Мадейра, който се бе завърнал нарочно в Аржентина, за да вложи богатствата си в земи.

Сантос се приближи до един естансиеро, чието лице му се стори открито и симпатично, и заговори с него върху различни земеделски въпроси. После изведнъж го попита:

— Един човек на име Мадейра трябва да е закупил земи някъде тук. Не го ли познавате?

— Разбира се — отговори непознатият. — Мадейра закупи естансиата на Родригес, който се разори от играта на карти. Хазартът го бе провалил.

— А този Мадейра не е ли поканен от Де ла Бланка на празника?

— Не го виждам и много ми е чудно, защото Мадейра е негов приятел. Ако не е тук, вероятно е отишъл в града.

— Но кога е заминал? Сигурно тази сутрин, тъй като доскоро той бе по тези места. Дали не е отишъл отвъд Бермехо, за да посети приятеля ми Мануел, чието имение е там?

— Значи и вие познавате Мадейра? Имате ли връзки с него?

— Да, преди имах връзки и бих искал да ги подновя — отвърна Сантос с пресилена усмивка.

Към тях се приближи някакъв мъж с прошарена брада, малко приведен и с несигурна походка. Когато чу името на Мадейра, той се

спря и се послуша, сякаш разговорът го интересуваше твърде много. Сантос Каравелас го погледна и млъкна. Човекът с прошарената брада се отдалечи и изчезна сред тълпата.

— Кой е този човек? — попита Сантос.

— Мисля, че е новият управител на плантатора — отговори той.
— Както изглежда, Кабрильо е недоволен от стария и иска да го смени.

— Благодаря ви за информацията. Сантос се отправи към Мануел.

— Все повече се убеждавам, че редицата от покушения, извършени срещу мен, идват само от Мадейра — каза той, като прошепна на ухото на приятеля си. — Той е знаел, че ще дойда на празника, и е заминал, за да не се срещне с мен.

— Сигурен ли си?

— Току-що се уверих.

— Ние ще бдим!

Празникът бе в разгара си: смехове и викове кънтяха навсякъде. Танците не спираха. Виното, щедро разливано по чашите, бе възбудило гостите до краен предел. Поканени бяха също така и най-предпочитаните от Кабрильо гаучо, чиито танци, страстни и примамливи, привличаха вниманието на всички.

Въпреки все още недотам зарасналата рана, Кабрильо не преставаше да танцува и канеше все по-често Мануелита. Той се надвесваше над нея и шепнешком ѝ изказваше възхищението си. На девойката ѝ омръзна и тя се реши да прогони напразните му надежди.

— Сеньор, аз съм сгодена!

— Така ли? — възкликна Кабрильо, който не успя да прикрие разочарованието си. — Как не съм узнал това по-рано? Не бих си позволил волността да ви каня да танцувате толкова пъти с мен. А кой е годеникът ви, ако смея да попитам?

— Сантос Каравелас, приятелят на брат ми.

— Хубавият младеж, който ме спаси от крокодила ли? — попита той, въпреки че много добре знаеше за кого става дума. — Щастливец! Завиждам му благородно. Извинете ме и приежете искрените ми благопожелания.

Той целуна отново ръката на девойката, пресече градината и седна под един покрив. Там, на пейката, го чакаше човекът с прошарената брада.

— Е, Кабрильо, оставихте ли следа в сърцето на хубавата девойка? — попита той с подигравателна усмивка.

Кабрильо изръмжа:

— Имахте право! Тя самата ми призна, че Сантос Каравелас е неин годеник.

— Значи нямате никаква надежда...

— Засега не. Но надеждата може да се породи отново. А вие най-добре знаете по какъв начин може да стане това... Вие, който се опитахте да породите у мен тази надежда, сега ще трябва да ми я върнете...

След кратко мълчание Де ла Бланка продължи:

— Не знам каква е причината, за да храните такава дълбока омраза към бразилеца, но знам, че е силна и ви държи дълго време.

— И вас също, нали? Е, добре. Ще направя така, че Каравелас да не ни пречи дълго. Ще трябва час по-скоро да се освободим от този натрапник. Позволете сега да напусна празника... и да помисля за друг празник...

ЧОВЕКЪТ С ПРОШАРЕНАТА БРАДА

Мануелита, брат ѝ и Сантос Каравелас се завърнаха благополучно вкъщи. Но там ги очакваше нова изненада. Ледезма, оставен да пази къщата, спеше дълбоко пред вратата на двора. До него се търкаляше празна бутилка. Това учуди много Мануел, защото досега не бе забелязал нито веднъж индианецът да пие. Той го раздруса, но Ледезма не се събуди.

Сантос Каравелас взе празната бутилка, помири се, изля в шепата си последните няколко капки и ги опита с върха на езика си.

— От какво е? — попита Мануел.

— Тази бутилка не е от твоята изба, нали?

— Не, нямам шишета с такъв цвят.

— Така си и мислех. Някой е предложил на Ледезма упоително вино — обясни бразилецът.

— На кого ли е притрябвало да приспи индианеца? — попита Мануел.

— Вероятно е пречел на някого, който е искал да влезе в къщата.

По лицата и на тримата бе изписано безпокойство.

— Докато чакаме пробуждането на Ледезма, по-добре да проверим веднага дали някой не е влизал в наше отсъствие! — предложи Сантос.

— Да, да претърсим веднага внимателно цялата къща — добави Мануел.

Най-разтревожена изглеждаше Мануелита. Различните покушения, извършени над годеника ѝ, я бяха изплашили — тя си представяше непрекъснато Сантос, заобиколен от засади, които можеха да струват живота му.

Те влязоха предпазливо в къщата и разглеждаха внимателно пода. Но не видяха никакви следи. И двамата младежи държах в ръцете си револверите, готови да ги натиснат при нужда. Подозрението, че някой може да се е скрил, бе съвсем обяснимо. Огледаха всички ъгли, избата, коридорите, но не намериха никого.

Когато се завърнаха в двора, Ледезма седеше на земята и гледаше с размътен поглед.

— Е, Ледезма, какво се случи, докато ни нямаше? Напи ли се? — попита го Мануел.

Индианецът не отговори. Продължаваше да гледа като замаян.

— Откъде взе тази бутилка?

Най-сетне Ледезма като че ли дойде на себе си и стана, все още залитайки.

— Разказвай, какво ти се е случило, докато ни нямаше? Напи ли се? — настоя Мануел.

Индианецът от Гран Чако потърка челото си с мъка, сякаш за да се разтърси от кошмарен сън, и започна да разказва:

— Занимавах се с конете, когато чух викове за помощ, идващи от брега. Излязох на пътя и забелязах двама мъже близо до една завързана лодка, които се бореха и всеки се опитваше да хвърли другия във водата. По-възрастният извика за помощ. Изтичах веднага, но когато ме видя, другият изостави противника си и избяга. Тогава възрастният се обърна към мен с думите: „Вие ми спасихте живота! Този негодник щеше да ме хвърли във водата, ако не се бяхте появили.“ И той ми обясни, че слязъл от лодката, с която искал да отиде до града, за да похапне под едно дърво, когато бил нападен внезапно от някакъв скитник. След това, задето съм го спасил, той донесе една бутилка и ме покани да пийна за неговото спасение. Не си спомням как съм я изпил, тъй като аз никога не пия. Но когато я пресуших, ме налегна тежък сън. След това нищо не помня.

— Няма да помниш, разбира се! Във виното е сложена опиат — обясни Сантос. — Как изглеждаше този, когото ти спаси?

— Запомних, че брадата му беше прошарена.

— Да... Това е същият, който слушаше с такъв интерес разговора ми в естансиата на Кабрильо! — извика Сантос. — Казаха ми, че бил новият му управител.

— Какво означава това?

— Не знам. Обходихме всеки ъгъл, но не открихме нищо подозрително.

Нощта бе настъпила вече. И тримата се чувстваха уморени и решиха да се разделят.

Сантос отиде в стаичката си. Като мислеше за необикновените случки през деня, той запали лампата и започна да оглежда отново стаята, но всичко изглеждаше наред.

Съблече се, вдигна края на покривката и нададе сподавен вик. Погледът му бе привлечен от няколко зелени топчици, поставени на снежнобелия чаршаф. Това бяха бодли, малко по-големи от житно зърно. Откъде бяха дошли в леглото му тези бодливи топчици?

Той взе една и я разгледа: връхчетата ѝ изглеждаха синкави, а обикновено биваха зелени. Бразилецът си спомни, че стрелите на индианците от Мато Гросо са смъртоносни, защото те напояват върховете им с отровно вещество, което ги прави синкави. Дали и тези топчици не бяха намазани със същото?

Като обви ръката си с кърпа, той събра внимателно всичките. Дръпна чаршафите, изтърси ги няколко пъти, за да не остане нито една топчица в гънките, оправил леглото си и легна, сигурен, че по този начин е избягнал вероятната бърза, но мъчителна смърт.

На сутринта първата му грижа бе да потърси Мануел, който се готвеше да обиколи имението си.

— Знаеш ли за какво са идвали моите неприятели? Да сложат в леглото ми ето това! — Бразилецът показва на приятеля си малките зелени топчици. — Внимавай, Мануел! Не ги пипай! Убодеш ли се, веднага ще отидеш на оня свят!

— Възможно ли е?

— Да опитаме! Искаш ли да пожертваш едно от твоите зайчета?

Мануел донесе едно зайче и го подаде на бразилеца, а той с обвита в кърпа ръка натисна бодливите топчици в меката нежна плът на животинчето. Само след няколко минути то започна да трепери, да се тресе цялото, затвори очи и издъхна.

— Ето края, който ми готвеше човекът с прошарената брада! — извика Сантос. — Тези бодлички щяха да се забият в плътта ми, когато легнех върху тях, и тази сутрин напразно щеше да ме чакаш да се събудя. Това обяснява и приспивателното на индианеца. Той е бил приспан именно с подобно нещо, след като е бил привлечен от фалшивата схватка на брега на Бермехо.

Мануел побледня. Дяволската хитрост на неприятеля на Сантос го плашеше.

— Беше ми казал, че човекът с прошарената брада е новият домакин на Кабрильо. Така ли е? — попита Мануел.

— Така ми казаха.

— И че същият човек е предложил на Ледезма упоителното вино?

— Да.

— А защо този вече възрастен човек се опитва да те убие?

— Точно това бих искал да узная и аз. Може би е съучастник на Пабло Мадейра.

— В такъв случай не намираш ли, че трябва да го разобличим пред управителя? Надявам се, че Кабрильо няма да иска да държи на служба подобен тип, при това съучастник на Мадейра.

— Но нали самият Мадейра е негов приятел?

— Вероятно, защото не знае миналото му.

— Какво според теб трябва да направим?

— Кабрильо се показва много добре разположен към нас. Защо да не го уведомим за случилото се? Той е длъжен да вземе мерки, а може и да ни благодари за предупреждението. Хайде да отидем отново в неговата естансиа и да му разкажем всичко.

Докато разискваха какво трябва да предприемат, пратеник на самия плантатор дойде да съобщи на Мануел и на Сантос, че сеньор Кабрильо желае да ги види, за да поговорят. Поводът за този разговор не бе обяснен. Съобщи само, че господарят е заминал за града, но скоро ще се върне и желае да ги види в къщата си.

Какво можеше да означава тази повторна покана? Може би Кабрильо сам бе стигнал до заключението, че е поверил важни дела в недотам честни ръце! А може би възнамеряваше да възнагради двамата младежи, задето бяха спасили живота му. Но каквото и да означаваше това повикване, те бяха длъжни да се отзоват на повторната покана.

Мануел реши да възложи на Ледезма и трима от най-верните и смели индианци да пазят къщата и да бдят над Мануелита. След това нетърпеливо се метнаха на конете, водени от мисълта час по-скоро да узнаят целта на повикването.

ЗАСАДИТЕ В ГОРАТА

За да могат да стигнат по-бързо, двамата младежи се впуснаха в гората Аитамора, която Мануел познаваше много добре. Тя бе пълна с кокосови, бананови и портокалови дървета и с безброй растения.

Цели стада от маймуни прескачаха от дърво на дърво и гледаха с любопитство минаващите конници. Разноцветни птици — малки и големи, нарушаваха горската тишина с непрекъснатите си крясъци.

Пътят през гората бе направен от хора, които предпочитаха да стигнат по-бързо до целта си, но не всички се осмеляваха да вървят по него. И с основание: там често дебнеха дивни зверове, големи влечуги, гърмящи змии и змиите боа, които нападаха пътниците. От всички най-опасни бяха змиите, които приемаха цвета на почвата и на дърветата и често успяваха да се увият около краката на конете и незабелязано да нападнат ездачите.

Мануел и Сантос вървяха напред в обикновен тръс, но очите им, привикнали на опасностите, които криеха тропическите гори, забелязваха навреме опасните влечуги. През целия път тема на разговора бе Пабло Мадейра и неговите намерения относно Сантос. Какви можеха да бъдат връзките на крадеца на диаманти с Кабрильо? Как бе успял за толкова кратко време да влезе под кожата му и да организира толкова много засади срещу човека, дошъл от далечния Мато Гросо? Как бе успял да го открие в тази закътана аржентинска местност? Кой бе човекът с прошарената брада и защо той бе приспал Ледезма, защо бе сложил в леглото на Сантос отровните топчици? Дали негова е идеята за коня, предложен на Сантос при пътуването му до естансиата на Кабрильо? Кой бе отрязал подпорите на моста, за да се пребие Сантос, падайки в него? Тези бяха въпросите, на които те търсеха напразно отговорите.

Затова бързаха сега. Бързаха, за да разкрият на Де ла Бранка миналото на Мадейра и да поискат от него наказание за престъпника, който бе организирал всичките тези опити за убийството на Сантос. Изведнъж чуха леко изсвирване.

— Чу ли, Мануел? Дали пак не ни очаква някоя засада? — спря се Сантос.

— Не се безпокой! Вярвам, че ще съумеем да се защитим. Ние не продаваме толкова евтино кожата си!

Двамата смели младежи продължиха пътя си, но непрекъснато се заслушаха и внимателно се взираха във всяка съмнителна сянка.

Изведнъж конете забавиха ход, сякаш се противяха да продължат нататък. А да не забравяме, че конете от тези местни породи имат особен усет към засадите. Например те усещат веднага приближаването на дивите зверове и предупреждават ездачите си. Тяхното нежелание да продължат напред може би говореше за приближаването на някаква опасност.

Чикито, конят на Мануел, започна да цвили, а конят на Сантос се опитваше да се върне назад.

И действително в гората в същия миг се разнесе пушечен изстрел и конят на Мануел, подплашен, се втурна по една странична пътека, а този на Сантос препусна в силен галоп напред.

Чу се остър вик. Мануел се обърна и видя, че четирима полуголи индианци бяха нападнали бразилеца: един от тях се бе метнал на гърба на Сантос, а другите трима се опитваха да спрат коня му. Индианецът стискаше толкова силно бразилеца, че не му даваше възможност да си послужи с ръцете.

Сантос отчаяно се опитваше да се освободи от желязната хватка, но другите трима индианци, които успяха да спрат коня, хванаха бразилеца за краката и го смъкнаха на земята. Мануел, който едва успя да укроти коня си, се върна на мястото на стълкновението с насочен револвер.

Без да се колебае нито за миг, Мануел стреля. Един от индианците, улучен в гърба, падна ничком и започна да хърка от бликналата от гърлото кръв, но другите трима със светкавична бързина уловиха здраво бразилеца и го отнесоха навътре в гората. Почувствал се свободен, конят изцвили уплашено и се понесе с всички сили напред.

Мануел за съжаление не можеше да последва с коня си индианците тоба — похитителите на приятеля му Сантос. Гората, в която бяха навлезли те, беше гъста и оплетена с лиани. Затова младежът слезе, завърза коня си за едно дърво и решително пое в

посоката, където само преди броени минути се бяха скрили похитителите.

Мануел чуваше ясно заплашителните гласове на индианците, които вероятно тласкаха бразилеца към определено място, където може би щеше да бъде и убит.

Мисълта, че няма да пристигне навреме, за да спаси годеника на сестра си, го изпълваше с отчаяние.

— Мануел! Мануел! — чу след миг гласа на Сантос, заглушен веднага може би от грубите ръце на похитителите.

Внезапно излезе на открито място. Изтръпна. Тримата жестоки индианци, държейки здраво пленника, който отчаяно се мъчеше да се освободи, го тласнаха напред с коленете към някакви дъски, които вероятно прикриваха някаква яма.

Мануел извика глухо. Това бе капанът за ягуарите, един от тези, които индианците често залагаха в горите, за да хващат дивите зверове. Вероятно в ямата вече се намираха няколко ягуара, на които престъпниците искаха да хвърлят нещастния Сантос.

Нямаше време за губене!

Мануел се прицели в индианеца, намиращ се встрани от Сантос. След изстрела индианецът изрева и падна на земята. Вероятно куршумът бе смъртоносен, защото улученият скоро притихна. Така Сантос се освободи от един неприятел, а това означаваше, че ще може по-успешно да се справи с другите.

Останали само двама, индианците правеха всичко възможно да напъхат бразилеца в ямата. Единият дори бе вдигнал капака, а другият буташе Сантос към ямата.

Но бразилецът, насърчен от присъствието на приятеля си Мануел, успя да освободи ръцете си и да измъкне револвера от джоба си. В същото време и Мануел насочи пушката си към похитителите, които, разбрали, че са безсилни, хукнаха да бягат.

— Стойте или ще стрелям! — извика след тях Мануел. Двамата индианци, стъписани, спряха. Мануел се доближи до тях и направи знак на приятеля си да не стреля.

— Нужни са ни, за да ги разпитам — обясни той. После се обърна към индианците и строго заповяда:

— На колене, убийци! Индианците веднага се подчиниха.

— Вие сте наемници на някой страхлив подлец, нали? — попита Мануел, опрял дулото на пушката в гърдите на единия.

Сантос бе насочил револвера си към главата на другия.

И тъй като и двамата продължаваха да мълчат, Мануел отново зададе въпроса си:

— Кой ви изпрати в гората, за да ни нападнете? Отговорете веднага или ще стреляме!

Тогава единият от нападателите промълви с разтреперан глас:

— Управителят на Кабрильо...

— И къде ви бе наредено да ни заведете? — попита Сантаос.

— Имахме заповед да ви хвърлим в ямата за ягуари — обади се и другият.

— Има ли в нея някакви зверове сега?

— Да, няколко ягуара...

— Много добре! Сега вие ще послужите за закуска на ягуарите!

— викна Мануел.

Индианците, уплашени, извикаха силно.

— Къде се намира сега управителят? — без да обръща внимание на виковете им попита Сантос.

— Не знаем. Но мога да ви кажа, че ни заръча да ви хвърлим непременно в ямата, а той ще дойде тук, за да присъства на разкъсването ви.

— Много любезно от негова страна! Ще трябва да го уважим и да го почакаме! — обади се Сантос.

Двамата младежи се спогледаха. Мислеха за едно и също. Тъй като човекът с прошарената брада трябваше да дойде тук, решиха да го изчакат.

А двамата тоба продължаваха на колене да молят за милост.

— Какво да правим с тези? Дали да не ги хвърлим в ямата с ягуарите? — попита Мануел.

— Заслужават си го, но нека бъдем и сега великодушни. Не виждаш ли, че тези нещастници са изродени наследници на славното племе тоба — обясни бразилецът. — По-добре да ги завържем за някое дърво и ако им е съдено да бъдат разкъсани от някой див звяр, ще си получат заслуженото.

Той се обърна към двамата негодници и заповяда:

— Станете!

Те се подчиниха веднага.

Мануел и Сантос ги тласнаха към откритото пространство и ги завързаха за две близки едно до друго дървета с яките въжета от лиани.

— Трябва да им запушим и устата, за да не предупредят управителя с виковете си.

След това младежите се върнаха, скриха се зад едно дебело клонесто дърво и зачакаха.

След около половин час се дочу конски тропот. По пращането на счупените клони разбраха, че някой си проправя път, за да се приближи към ямата.

Скоро видяха мъжа с прошарената брада, въоръжен с пушка.

Сантос бързо позна човека от фандангото, който за голямо учудване на двамата приятели изглеждаше много по-добре, отколкото на празника.

Конникът се приближи до ямата и остана изненадан, че не я вижда отворена.

В същия миг Сантос и Мануел изскочиха от скривалището си.

— Горещите! — извика бразилецът.

Мъжът с прошарената брада се стъписа и бе толкова стреснат, че веднага се подчини на заповедта. Той вдигна ръце, а очите му се разшириха от изумление и уплаха.

— Падна в ръцете ни по-бързо, отколкото предполагаме! — приближи се до него Сантос. — От няколко дни ни готвиш непрекъснато засади, но досега, слава Богу, нито една не бе успешна. А последната е най-злостастната за теб, защото сега ще бъдеш изяден от ягуарите.

— Но преди това искаме да знаем кой ти е заповядал да го направиш.

Управителят на Кабрильо не отговори.

— Значи така! Не искаш да си отвориш устата. Да смятаме ли, че ще я отвориш при ягуарите? — попита Сантос. — Добре. Така ще бъде! Не е трудно да се разбере за кого работиш. Ти си съучастник на най-престъпния крадец и името му е Пабло Мадейра.

Върху устните на мъжа с прошарената брада се появи иронична усмивка.

Изведнъж капакът на ямата се повдигна, без никой да го е отворил с ръка, и със зловещ вой четири ягуара изскочиха навън,

нахвърляйки се върху хората.

Мануел и Сантос изпразниха револверите си към зверовете, като дадоха възможност на домакина също да употреби оръжието си. И наистина той грабна пушката си, но я насочи към бразилеца. Тогава един разярен ягуар го нападна и мъжът с прошарената брада бе принуден да се защитава. Стреля бързо, но не улучи звяра, който вече бе успял да скочи върху гърдите му. Само след миг втори изстрел, този път от револвер, повали ягуара, който веднага изостави жертвата си.

Мъжът с прошарената брада отново се опита да насочи револвера си към двамата младежи.

Но в същото време чу продължително изсвирване зад себе си, хукна с все сили и се изгуби в дълбочината на гората.

Мануел и Сантос, вече успели да ликвидират и другите два ягуара, останаха смаяни от внезапния обрат. Сега бе твърде опасно да преследват управителя. Те огледаха внимателно ямата и разбраха по какъв начин бе отворена преди малко: първият ранен тоба бе успял да дръпне едно въже, с което можеше да я отвори от разстояние, за да освободи ягуарите.

— Свършено е! Той ни избяга! — възкликна Сантос.

— Не съжалявай толкова! Ще уведомим Кабрильо за всичко, което се случи! Да се надяваме, че ще ни разбере и отсъди справедливо...

— Съмнявам се...

— По-важно е сега да намерим конете, за да излезем час по-скоро от тази зловеща гора.

Те тръгнаха по пътеката и не след дълго Мануел намери своя Чикито, завързан за дървото.

— А моят кой знае къде е избягал... — въздъхна Сантос.

— Качи се на моя кон — предложи Мануел. Бразилецът се съгласи. Нямаше друг начин да излязат час по-скоро от кошмарната гора.

Не бяха изминали и триста метра, когато бразилецът дочу познатото цвилене и се обърна; недалеч от тях конят му препускаше, търсейки господаря си.

НОВИ ОПИТИ

Когато пристигнаха в града, двамата младежи похапнаха и отидоха на площада, където се намираше къщата на плантатора.

Те обясниха на пазача, че самият Де ла Бранка ги е поканил да се явят по работа, която ги засяга лично.

Пазачът се усмихна и каза, че вероятно има някакво недоразумение.

— Господарят ще бъде тук след няколко дни — обясни той.

Мануел и Сантос се спогледаха.

— Сигурен ли сте, че не си е вкъщи? — отново попита Мануел.

— Напълно! — отговори категорично пазачът. — Всички знаят, че господарят е в своята естансиа и ще се завърне тук към края на седмицата.

Младежите се отдалечиха мълчаливи и замислени. Какво ли можеше да означава всичко това?

— Пратеникът сигурно ни е излъгал или съвсем не е бил пратеник на Кабрильо — предположи след известно мълчание Мануел.

— Вероятно — съгласи се Сантос. — И това също е част от играта на управителя, за да ни прекара да минем през гората. Той с право е предполагал, че ще тръгнем по най-късия път, за да стигнем навреме в града. Наел е тези разбойници тоба, за да ни нападнат. Измислил е клопката с ягуарите, където трябваше да свършат дните ми... — с прискърбие отбеляза бразилецът.

— Да, така е. Но искрено съжалявам, че не успяхме да хвърлим подлеца в ямата, където щеше да си получи заслуженото — заяви Мануел. — Дано само не е имал и нещо друго наум.

— Какво искаш да кажеш?

— Забрави ли, че оставихме сестра ми сама?

— Как сама? Нали Ледезма и трима индианци я пазят?

— Така е. И дано да я опазят... Но горя от нетърпение да се завърна вкъщи и да се уверя, че е така.

— Конете са отпочинали добре. Така че да тръгваме, преди да се е смрачило.

И двамата младежи решиха първо да минат през полето, после през гората и чак след това през пампаса.

Привечер пристигнаха в имението. Конете бяха капнали от умора. Слязоха от тях, преди да стигнат къщата, и ги предадоха на един индианец, който ги посрещна.

Но каква бе изненадата им, когато разбраха от него, че Кабрильо е в къщата им и ги очаква.

— Как? Кабрильо в дома ми? — попита Мануел бледен и разтревожен.

Беше си спомнил онова, което бе разказала сестра му за първото посещение на плантатора.

— Остави конете да си починат до дървото! — обърна се Мануел към индианеца. — После ще ги отведеш в обора.

— Какво смяташ да правиш? — попита Сантос.

— Да се приближим, без да ни забележат — отговори Мануел. — Да влезем в градината и да се покатерим на прозореца.

Сантос се съгласи.

Те се промъкнаха незабелязано, клекнаха под прозореца на трапезарията и чуха гласа на Кабрильо:

— Не постъпваш добре, Мануелита, като не вземаш под внимание думите ми — обясняваше той, свикнал обикновено да заповядва. — Нима си съгласна да отхвърлиш с лека ръка едно богато и красиво бъдеще? Помисли си само за това, че брат ти ще бъде поставен най-високо сред всичките ми подчинени: ще му дам капитански чин. А ако се омъжиш за някакъв скитник, очакват те само лишения и беднота.

Мануелита отговори категорично:

— Казах ви, че съм сгодена! Нищо друго не ме интересува!

— Ама че годеж!

— Обичам Сантос и никога няма да се откажа от него!

— А ако те направя своя жена? Ако ти станеш стопанка на огромното ми имение? Помисли добре, Мануелита!

— Не желая да ви слушам! Моля, вървете си!

— Не още. Кажи ми поне една любезна дума! Моля те!

Сгушени под прозореца, двамата приятели слушаха разговора бледи и разтреперани.

Изведнъж чуха високия разтревожен глас на Мануелита:

— Оставете ме!

Сантос Каравелас подпря ръцете си на перваза на прозореца и скочи в стаята, а след него и Мануел. Бразилецът сграбчи Де ла Бранка за гърлото, но Мануелита нададе още по-уплашен вик.

Тя бе видяла как Кабрильо, пребледнял, бе извадил револвера си. В този миг Мануел успя да хване китката на ръката му.

— Изпратихте ни в града! Защо? Защо ни излъгахте? — извика Мануел. — Целта ви ми е ясна: искахте да злоупотребите с гостоприемството ми, да злоупотребите с добрината, която аз и моят приятел ви сторихме, така ли?

— Внимавайте за постъпката си! — заяви сурово плантаторът.

— Внимавайте вие какво правите! — изрева насреща му бразилецът, който продължаваше да държи здраво Кабрильо.

— Сантаос — помоли Мануелита, — не прекалявайте! Молбата на Мануелита накара двамата младежи да променят тактиката спрямо Кабрильо. Сантаос го пусна, а Мануел заяви:

— Хвърлете револвера на земята, сеньор! Няма да ви сторим нищо лошо.

Мануел отпусна китката му и се подчини.

— Защо изпратихте да ни повикат при вас в града? — попита Мануел с треперещ глас.

— Защото действително възнамерявах днес да бъда там, но покъсно промених намерението си — отвърна Кабрильо. — Дойдох тук, за да ви съобща да не тръгвате, но за съжаление пристигнах твърде късно.

— И се утешихте, като ухажвахте годеницата ми? — почти извика Сантаос.

Кабрильо се усмихна.

— Не виждам какво лошо има в това, че се прекланям пред красотата. Вие сте ревнив и това донякъде извинява невъздържаността ви. И тъй като не съм забравил, че на вас дължа живота си, искам да ви помоля да простите за нетактичността ми.

Сантос, който мечтаеше да отмъсти на Мадейра и смяташе, че крадецът е покровителстван от Кабрильо, погледна Мануел.

— Сеньор — започна той, — щом сте тук, чуйте! Тъй като един човек открадна от мен значително богатство, направи опит да ме убие, както и ми се струва, все още не се е отказал от намерението си, дойдох тук от Мато Гросо именно за да заловя този човек, по-точно този злодей. Зная, че е тук! Зная още, че е и ваш приятел!

— Как? Един крадец? Един злодей мой приятел? Това е невъзможно! — извика Кабрильо.

— Пабло Мадейра е човекът, за когото става дума — обясни Сантос.

— Пабло Мадейра? — попита плантаторът.

— Да! Точно той! — продължи бразилецът. — Той не само че се опита да ме убие в Мато Гросо, но тези опити повтори многократно и тук чрез подлите услуги на едно лице, което вие скоро ще приемете на служба при себе си.

— Какво говорите? — извика Кабрильо възмутен.

— Да, вашият нов управител е съучастникът на Мадейра! — обясни Сантос и разказа за случилото се в гората днес.

Кабрильо го изслуша внимателно.

— Ако всичко това, за което говорите, отговаря на истината, Мадейра и управителят ми незабавно ще бъдат арестувани. Но ви съветвам да не споделяте за това с никого, в противен случай двамата злодеи ще офейкат.

После се обърна към Сантос:

— Прощавам буйността ви! Тя би могла да бъде наказана със затвор, но предвид важните разкрития, които направихте, вината е смекчена и аз ви прощавам.

Де ла Бланка стана, отправи се към вратата и погледна към Мануелита, преди да излезе.

— Видя ли? — не се сдържа Мануел. — Казах ли ти, че ще ни помогне?

— Това е негово задължение! — отвърна Сантос. — Но смятам, че не трябва да бъдем големи оптимисти. Докато слушаше разказа ми, по устните му играеше иронична усмивка. Мисля, че очаква нещо, което все още не мога да си обясня.

— Той е длъжен да арестува Мадейра и да направи очна ставка с теб!

— А ако не го направи?

— Ако не го стори той, ние ще бъдем принудени да накажем злодеите!

РАЗРУШЕНИЯТ БЕНТ

На другата сутрин Мануел и Сантос яхнаха конете си и се отправиха да обиколят полята. Ледезма им бе съобщил, че работниците от плантацията са се държали малко по-особено този ден.

Мануел, поразен от тези думи на верния индианец, реши веднага да провери и покани бразилеца да го придружи.

По пътя те разговаряха предимно за събитията през изминалия ден.

Мануел изказваше високото си доверие в правосъдието и вярваше, че Кабрильо ще бъде обективен, докато Сантос проявяваше известни резерви по отношение на Кабрильо, чието отношение към Мануелита го тревожеше. С изострената чувствителност на влюбен той усещаше, че редицата престъпни събития през изминалите дни имат някаква връзка и с подчертаното внимание на плантатора към сестрата на Мануел.

От разговора с първата група работници Мануел се увери, че съмненията на Ледезма бяха основателни.

Наистина държането на индианците бе твърде особено и даже необяснимо. Те гледаха Мануел с усмивка, която на младежа се струваше малко подигравателна.

Освен това дори не скриваха своята небрежност в работата: движеха се лениво и разпуснато.

Мануел наближи един индианец, когото отскоро бе назначил за отговорник на групата.

— Твоите хора ми изглеждат много отпуснати днес, Добейра — с нескрито недоволство заяви Мануел.

Индианецът не отговори нищо. Мануел продължи:

— Няма да търпя ленивци в моята плантация! Длъжен си да ги раздвижиш! Веднага!

Добейра повдигна рамене.

— Работят, както могат! После се отдалечи и извика:

— Чухте ли? Господарят нарежда да се работи по-живо!

Индианците отново се усмихнаха и продължиха да работят с лопатите, но още по-лениво.

Мануел погледна Сантос и удари коня си с камшика.

Двамата приятели се отдалечиха.

— Ледезма има право. Днес работниците, който знае защо, се държат особено. Това ме изненадва. Те знаят, че се отнасям към тях много по-добре, отколкото богатите естансиерос, които ги бият и хранят недостатъчно. Какво ли може да се е случило? Просто недоумявам...

Следващата група работници изглеждаше още по-ленива. Индианците гледаха своя господар насмешливо — нахално. Мануел напълно се убеди, че нещо се бе случило. Разпита и този ръководител на групата, но и той започна да увърта и да дава неясни обяснения.

В цялата плантация държането на работниците индианци изглеждаше не както преди.

Мануел повика Тенильо. Старият индианец, надзирател на всички работници в плантацията, бе негово доверено лице. Запитан за случилото се, той не закъсня да обясни на господаря си коя е причината.

— Индианците възнамеряват да напуснат работата, защото получиха по-изгодни предложения от други плантатори.

— От кои?

— Не зная точно. Колкото и да се старах, не успях да узная, тъй като те знаят, че съм ви верен и мога да ги издам.

— А кога смятат да напуснат?

— Още днес.

— Днес? Невъзможно е! Тъкмо днес разчитам много на тях! — извика Мануел. — Гледай да ги склониш, Тенильо! Обясни им, че съм склонен да им увелича надницата!

— Ще се постарая, но не вярвам да успея — отвърна уклончиво Тенильо.

Двамата младежи се върнаха обратно.

След около час Тенильо дойде да уведоми Мануел, че не е успял да ги склони и че всички са напуснали плантацията.

Мануел и Сантос разбраха, че техните неприятели са си поставили за цел да съсипят плантацията на Мануел, като я превърнат в пустош, тъй като няма да има кой да работи. Те добре знаеха, че за да

намери други работници, Мануел трябваше да ги търси далеч оттук, а това ще струва пари, които младежът няма да може да отдели.

Денят мина тежко за Мануел и сестра му, но той бе само прелюдия към още по-съсипващо събитие.

През нощта силен взрив събуди тримата. Те бързо се облякоха, изскочиха навън и почти се сблъскаха с Ледезма и Тенильо.

— Какво става? — попита Мануел.

— Някой е разрушил бента на реката, която напоява плантацията! — отговори Тенильо.

— Буйните води на реката заливат всичко. Полята са застрашени да потънат под тях! — добави Ледезма.

Нощта бе ясна. Мануел и Сантос яхнаха конете. След около стотина крачки спряха поразени. Водите на Бермехо буйно заливаха плантацията с бързите си вълни, които опустошаваха всичко по пътя си.

Мануел извика от отчаяние. Цялото му състояние бе пропаднало. Сантос беше блед като платно.

— Това е дело на същата подла ръка, която готвеше и покушенията. Ще трябва на всяка цена да потърсим домакина!

Обърнаха конете. Водата вече бе стигнала до коленете им. Завърнаха се вкъщи, където Мануелита ги очакваше разтреперана.

Водата заливаше избата и обора. За щастие, жилището бе построено на по-високо място.

Сантос прегърна Мануел. С разтреперан от вълнение глас той промълви:

— Приятелю, съзнавам, че аз съм причината за всичките ти беди. Ти живееше спокойно тук със сестра си и никой не ти устройваше засади, никой нямаше намерение да те лиши от имота ти, да те съсипе. Съдбата ме доведе до твоята врата, аз потропах и ти гостоприемно ми я отвори... но ти донесох нещастие.

— Какво говориш, Сантос!

— Така е — продължи бразилецът. — Не можеш да отречеш, че всичките злини дойдоха заедно с мен в този дом.

— Моля те, не говори така! — изплака девойката.

— Моят враг стана и ваш! — продължи Сантос. — Той разбра, че си мой приятел, че споделяш моите беди и реши да ти стори най-голямото зло. Той смята и теб за свой неприятел.

— Замълчи! — едва сдържаше риданията си девойката.

— Не, реших да си отмъстя сам. Не е справедливо да намесвам и вас.

— Но какво, за Бога, искаш да кажеш? — попита Мануел.

— Едно нещо ми причинява голяма болка. — Бразилецът погледна към Мануелита.

— Сантос! — извика девойката, която разбра смисъла на недоизказаните думи на годеника си.

— Да — продължи той. — Аз трябва да се махна от къщата ви, в която донесох нещастие. Тръгвам сам да търся онзи ягуар, неприятеля си, и когато го премахна, когато няма да има вече от какво да се страхувате, ще се завърна.

— Престани, Сантос! Не говори така! — извика Мануел. — Нашето приятелство е от няколко дни, но е толкова здраво, сякаш се познаваме от години. Подлецът, чиято цел е да те унищожи, съсипа и мен. Следователно трябва да се намеся и аз. Небето няма да позволи повече да ни унижава.

— Не виждаш ли, че дяволът му помага? Остави ме да продължа сам започнатото и да се освободя окончателно от него.

Бразилецът хвърли прощален поглед към Мануелита и се отправи към вратата.

Девойката изтича и го хвана за ръката.

— Не можеш да си тръгнеш така, Сантос! Не можеш да ме изоставиш, след като брат ми обяви годеежа ни!

— Но аз ще се върна! Вярвай ми! — извика бразилецът. — Искam само да премахна с отсъствието си нещастieto, сполетяло къщата ви!

— Няма да те пусна, приятелю! — извика Мануел. — В тези тежки дни ние ще имаме особена нужда от теб. Виждаш как използват всички средства, за да ме съсипят. Ако ни оставиш сами, ще бъдем още по-безпомощни!

Сантос въздъхна и седна отново.

— Ти си великодушен, Мануел! И аз съм ти благодарен, че ме задържаш. Е, добре! Щом искаш, ще се борим заедно. А сега помоли сестра си да отиде да си легне, защото е съвсем изтощена от преживяното. Толкова вълнения ѝ се струпаха на главата през последните дни.

Мануелита стана и се отправи към стаята си, а двамата младежи осъмнаха над плановите си за отмъщение.

Обратно на опасенията им, водата не продължи да се покачва, а започна да се връща в коритото си, но посевите бяха унищожени.

Двамата верни индианци Ледезма и Тенильо, единствените, които не напуснаха Мануел, отидоха да видят бента и когато се завърнаха, съобщиха, че са срещнали свой познат от другата естансиа, който присъствал при взрива през нощта.

Неизвестно по каква причина този индианец избягал от естансиата, в която работел. Като стигнал до плантацията на Мануел, бил нападнат от крокодил и за да се спаси, се качил на едно високо дърво. Оттам той видял в далечината на брега на реката трима мъже. Единият от тях заповядал нещо на останалите двама, връчил им и някакъв пакет, след което се отдалечил. Тогава двамата мъже се приближили до бента и изчезнали от погледа на индианеца за доста дълго. А щом се появили отново на брега, побягнали към равнината. Когато се отдалечили на около петдесет крачки, индианецът видял голям облак от дим над бента, после чул силния взрив и бентът бил разрушен. Водите нахлули към равнината и не след дълго всичко било залято.

— А индианецът не описа ли човека, който е заповядал на останалите да вдигнат във въздуха бента? — попита Сантос.

— От дървото не успял да го види ясно — отвърна Тенильо. — Направило му само впечатление, че имал брада.

— Аха! — викнаха едновременно Мануел и Сантос. Подозренията им действително се оправдаваха.

Управителят на Кабрильо бе подлецът, съсипал плантацията. Мануел с треперещ глас промълви:

— Ето още едно престъпление към обвинителния акт на престъпника. Трябва незабавно да отидем при Кабрильо и да отправим своето допълнително оплакване. По това време сигурно ще бъде в своята естансиа и ще издаде заповед веднага да бъдат наказани управителят и Мадейра. Всъщност по-добре ще бъде да ни остави сами да се разправим с тях.

— Искам да ви придружа! — намеси се Мануелита с глас, нетърпящ възражение.

— Не, сестро! — отвърна ѝ със същия тон Мануел. — Ние рискуваме и вероятно...

— Нима мислиш, че не съм способна да посрещна всякаква опасност? — прекъсна го девойката.

— Знам, че си смела, но ще бъде по-добре, ако останеш.

Мануелита продължи:

— Слушайте, не мислите ли, че аз ще съумея по-бързо да убедя Де ла Бланка да арестува подлеците?

Сантос скочи.

— Не, Мануелита! — заяви категорично той. — Тази стъпка е опасна и би породила у Кабрильо напразни надежди, които биха го разочаровали впоследствие и биха го озлобили още повече! Не мислиш ли така и ти, Мануел?

— Напълно — отвърна приятелят му. — Това е една напълно неразумна постъпка, която не бива да правиш. Освен това ние не очакваме милост от него, а изпълнение на дълга му!

— Щом не искате да говоря с плантатора, няма да го направя — обеща Мануелита. — Но трябва дами разрешите поне да ви придружа!

Младежите трябваше да отстъпят. Освен това те се опасяваха да я оставят сама вкъщи, пазена само от двамата индианци. Коварният неприятел бе доказал, че не се спира пред никакво дълно престъпление.

Тримата се качиха в лодката, добре въоръжени: Мануелита с револвер, а Сантос и Мануел — с револвер и пушка. Двамата младежи поеха веслата, а Мануелита застана на кормилото и лодката се понесе нагоре по Бермехо.

НАПАДЕНИЕТО ПО БЕРМЕХО

Когато стигнаха до остров Куебрачо, те се отправиха към отсрещния бряг на реката.

Вързаха лодката в един залив, скрит от гъста завеса от клони, и наведени слязоха на брега, минаха през гората и се озоваха в широка равнина.

Слънцето приличаше и затрудняваше вървежа им. Но за щастие скоро започна да подухва ветреца, който раздвижи горещия въздух.

Стигнаха до моста, срутил се така изненадващо преди няколко дни, който вече бе здраво поправен, и се озоваха пред гората.

Един гаучо яздеше по полето, привършвайки укротяването на един мустанг с дълга опашка и развяваща се грива. Когато забеляза тримата млади хора, той се изненада и внезапно пришпори коня си, който препусна бясно към естансиата.

— Как ти се струва поведението на този гаучо? — попита Мануел.

— Струва ми се, че бърза, за да уведоми някого — отговори Сантос.

— Навярно домакинът е все още на работа при управителя.

— Досега Кабрильо би трябвало да ни уведоми, че е време да подадем жалба срещу управителя му! — каза бразилецът.

— Така е — съгласи се Мануел. — Това означава, че ще трябва да разчитаме на собствените си сили, за да постигнем удовлетворяваща присъда над подлеците.

— Вероятно така ще стане — отговори Сантос.

— Вижте в края на пътя! Една кола излиза от градината! — посочи Мануел.

Сантос погледна нататък с ръка над очите си, за да се запази от силната слънчева светлина.

— И ако не се лъжа, в нея седи самият естансиеро! — добави той.

— Отправля се към нас — уточни Мануел. — Какво ли може да означава това?

— Много просто. Гаучото го е уведомило и той идва да ни посрещне. Тази пресиленa любезност не е много по вкуса ми — забеляза бразилецът, който си помисли за Мануелита.

Кабрильо все повече приближаваше и когато стигна до двамата младежи, те поздравиха любезно.

Кабрильо спря двата великолепни коня и свали сомбрерото си.

— Съобщиха ми, че вървите пеша към дома ми. Щастлив съм да ви предложа колата си.

Усещаше се как с всички сили се старае да говори любезно, но острият тон на гласа му го издаваше.

— Качете се, моля! — предложи им той.

Сантос помогна на Мануелита да се качи, а после Мануел и той се настаниха на удобните седалки.

Кабрильо обърна, конете препуснаха и скоро се озоваха в градината пред неговия дом.

Когато слязоха, тримата последваха управителя, който ги покани в кабинета си. После се обърна към стоящия наблизо прислужник и му направи знак.

Скоро прислужникът се върна с поднос с мате.

— Надявам се, че сте забравили вече досадните ми думи и брат ви и годеникът ви също са ми простили — каза Кабрильо на Мануелита.

Обърна се към тях и продължи:

— Мислех да изпратя едно писмо до вас. Важните разкрития, които ми направихте онзи ден, ме накараха да действам бързо. Веднага потърсих управителя, за да ми даде обяснения за действията си, но никъде не можах да го намеря. Възложих на хората си да потърсят Мадейра, но и той бе изчезнал безследно. Това още повече затвърди у мен мнението, че обвиненията ви са основателни. Ако тези двамата не бяха с гузна съвест, нямаше да изчезнат по такъв мистериозен начин. Искан да ви пиша именно за това.

— Значи двамата са избягали? — извика Сантос.

— Страхувам се, че е така.

— Но снощи управителят ви е бил тук! — възкликна Мануел.

— Какво искате да кажете? Че ви лъжа ли? — попита Де ла Бланка.

— Нали той е наредил да хвърлят във въздуха бента, за да наводни имението ни! — намеси се и Мануелита. — Всичките ни посеви са унищожени.

— Откъде сте сигурни, че той е авторът на тази долна постъпка? — попита Кабрильо.

— Един индианец, който е бил свидетел на всичко това, е разказал на моите слуги. Управителят е предал на двамата си помощници пакет с взривни вещества! — отвърна Мануел.

— А защо е трябвало да прави това?

— По същите причини, които го тласкаха и към предишните му престъпления. Убеден съм, че той е наемник на Пабло Мадейра! — извика Сантос Каравелас. — И ако наистина вашите хора не са могли да го намерят, ние ще го открием непременно!

— Успокойте се, младежо! Ще заповядам да не се прекратява търсенето. Това няма да ви попречи да помогнете в издирванията. Ще бъде сторено всичко възможно, за да може да се освободи страната час по-скоро от двама злодеи. Вземам си бележка от последното ви изявление и ще го съобщя веднага на секретаря си, за да го предаде където трябва.

Плантаторът отиде при писалището си, написа няколко реда на един лист, сложи го в плик и го повери на слугата си.

— Предай това писмо на Арчикунга! — заповяда той. Слугата погледна господаря си и плика и излезе.

— Както виждате, правя всичко възможно, за да получите удовлетворението, което Ви се полага — добави той. — Не искам такива хора в поверения ми район! А що се отнася до бента, той ще бъде поправен за сметка на правителството, макар че вие бяхте длъжни да поемете разходите. Колата ми ще ви закара до края на естансиата. Не ви я предлагам за по-нататък, защото, както знаете, пътят там не е за коли.

— Благодарим ви! — промълви Мануел, чиято великодушна и благородна душа не забелязваше в думите на Кабрильо лъжливите намерения, скрити под маската на любезността.

Въпреки всичко той вярваше, че господинът е човек, малко суров, но енергичен и справедлив.

Обаче Сантос не мислеше така. Загрижеността на Кабрильо му изглеждаше пресилена и двулична, но все още не можеше да го заяви открито.

— Да се надяваме, че вашите хора ще могат да заловят двамата злосторници — подчерта бразилецът. — Така ще отървете страната от други подобни престъпления.

Кабрильо де ла Бланка сподели техните надежди и дори изказа увереността си, че скоро злодеите ще бъдат изправени пред съда.

При сбогуването му един внимателен наблюдател, още по-внимателен и от бразилеца, би забелязал известна обезпокоителна заплаха.

Гостите се качиха отново в кабриолета, изпратени от плантатора. Поведението му изненада пеоните, които намираха за странно вниманието, проявено към такива скромни земевладелци като Сантос и Мануел.

Когато стигнаха до края на пътя, който разделяше обширните полета на естансиата, тримата слязоха и благодариха на кочияша. После продължиха пеша, коментирайки добрия прием на Де ла Бланка.

Мануел бе доволен, но Сантос не скриваше недоверието си към Кабрильо. Смяташе, че той също е замесен до известна степен в злодействата.

Намериха лодката в залива, качиха се в нея и се спуснаха по реката, която под косите лъчи на слънцето изглеждаше като разтопено сребро.

Не бяха изминали и половин километър, когато се случи нещо съвсем неочаквано.

Лодката, стигнала до един завой, бе нападната от четирима индианци, изскочили внезапно изпод водата. Веднага се нахвърлиха с юмруци върху Мануел и Сантос, а в същото време се появи и пети индианец, който хвана девойката за раменете и я отвлече към брега.

Индианците престанаха да удрят Мануел и Сантос и отново се гмурнаха във водата.

Когато се посъвзеха от замайването, Мануел и бразилецът вдигнаха пушките и стреляха. Макар че индианците плуваха под водата, единият от тях бе улучен и ранен. Той изплува на повърхността, обагрена от кръвта му, и след миг изчезна отново.

— Мануелита! Къде е Мануелита? — извика брат ѝ. Девојката отчаяно се бореше с похитителя си, за да се освободи.

Сантос вдигна пушката и се прицели, но Мануел я хвана и отклони дулото ѝ.

— Не стреляй! Опасно е за живота на сестра ми! — извика той и по гърба му полазиха студени тръпки.

Двамата грабнаха отново веслата и с енергични усилия започнаха да гребат към брега. Когато стигнаха там, похитителят бе вече отвлякъл девојката навътре в гората.

— Сестро! Сестро! Къде си?! — извика Мануел, грабна пушката и се втурна между дърветата.

Сантос го следваше наблизко, дълбоко поразен от случилото се.

Сцената се бе развила с такава бързина, че двамата младежи все още не можеха да дойдат на себе си и да се ориентират. Ударите на четиримата индианци ги бяха замаяли и ги бяха принудили да останат за миг беззащитни. Този именно миг бе позволил на петия индианец да дръпне Мануелита във водата и да я отвлече.

Двамата приятели бяха излезли от водата.

— Проклятие! — викна Мануел.

Похитителят бе успял вече да се качи на кон, метнал пред себе си припадналата девојка, и да се отдалечи в галоп през прерията.

— Отвлечена! — изрева Сантос.

— Не съумяхме да я опазим! — добави Мануел.

— Да не губим време във взаимни обвинения! — заяви бразилецът. — Веднага трябва да я спасим!

— Да, трябва да я спасим! Но по какъв начин? Разбойникът е на кон! — чудеше се Мануел.

После се втурнаха напред с тревожни викове, но похитителят се отдалечаваше все повече в настъпващата нощ.

ПРЕСЛЕДВАНЕ В ГОРАТА

Тичаха близо половин час напразно. Конят бе изчезнал от погледа им. Мануел и Сантос спряха сред полето, граничещо с имението на Кабрильо.

Изведнъж дочуха продължително цвилене.

— Конє! — извика Мануел.

В падащия здрач двамата младежи забелязаха двадесетина полудиви коня, които още пасяха кротко.

Двамата прескочиха телената ограда и се метнаха на по един кон, залавяйки се за дългите им гриви. Като опитни укротители, те знаеха хитростите, с които можеха да бъдат обуздавани дивите коне от прериите. Притискайки слабините им със силните си крака, те принудиха животните да препуснат напред.

С викове и с пришпорвания Сантос и Мануел накараха конете да препускат бясно, за да настигнат бягащия кон, почти изгубил се от погледа им.

Изведнъж равнината свърши. Започваше гъста гора и те неусетно влязоха в нея. Под гъстия свод на дърветата се разнесе далечно цвилене.

— Смелост, Мануел! — викна бразилецът. — Ще ги настигнем!

В гората ставаше все по-тъмно, но равната пътека се очертаваше ясно. Двата коня, върху които така ловко се бяха настанили двамата младежи, им се подчиняваха, сякаш ги познаваха от дълго време. Тропотът глухо отекваше в гората, огласена от крясъците на маймуните или от рева на някой звяр.

Цвиленето на преследвания кон се чуваше все по-ясно и вдъхваше надежда у двамата приятели.

Фантастичното препускане през гората, която ставаше все по-непрогледна, продължи около час, когато изведнъж се разнесе гръм на огнестрелно оръжие.

Преследвачите ускориha галопа. Смаяни от всичко, което се случваше, те не щадяха конете.

И в този миг се чу ясният глас:

— Мануел! Мануел!

Конете намалиха галопа и спряха. Неясна сянка се изправи пред двамата младежи.

— Мануелита! Мануелита! Ти ли си? — викна тревожно братът и скочи от коня.

Сантос го последва.

Девойката, която стискаше револвера си, без да го изпуска, се хвърли в прегръдките на брат си.

— Как успя да се освободиш? Говори... — Мануел се помъчи да прочете отговора по лицето ѝ.

Сантос също бе в трепетно очакване. Мануелита, която дишаше тежко, започна разказа си, прекъсван от дълги паузи:

— Бях припаднала... свързах се в гората... Индианецът ме бе оставил пред себе си... върху гърба на коня... Изведнъж си спомних за револвера в пояса ми, но помислих, че сигурно е мокър и няма да може да ми послужи... Стараех се да не мърдам... Все по-ясно чувах тропота на конете ви, които препускаха след нас. Престорих се все още на припаднала... Индианецът бе погълнат изцяло от пришпорването на коня, защото разбираше, че ще го настигнете... Тогава дясната ми ръка се докосна до студения метал... Разбрах, че това е револверът на индианеца... Вдигнах бавно ръката си и я прокарах по дръжката... Хванах я изведнъж, насочих дулото към гърдите на индианеца и... стрелях! Индианецът, без да каже нито дума, падна на земята. Конят ускори препускането. Напразно се опитвах да се заловя за гривата му... паднах и аз на земята, а конят изчезна от погледа ми. Станах и започнах да тичам като луда към вас. Ориентирах се по тропота, който ставаше все по-отчетлив... минах покрай ранения индианец, който лежеше неподвижен на земята... Не посмях да го разгледам по-дълго, за да се убедя, че е мъртъв... И така, ето ме тук!

— Мануелита! Скъпа сестро! — Целуна я Мануел. — Ти успя да се спасиш сама... показва смелост и присъствие на духа повече от нас.

— Мануел има право! — добави бразилецът. — Когато индианците нападناха лодката като малайски пирати, ние, замаяни, позволихме на петия злодей да те отвлече!... Да, ти прояви изключително хладнокръвие!

— Ужасът на положението, в което се намирах, ми подсказа средствата за защита — обясни девойката. — Но за да се освободя, бях принудена да убия човек.

— Нито сянка от угризение не трябва да замъглява кристално чистата ти съвест! — възкликна Мануел. — Ти си действала в условията на законна самоотбрана.

— И бездруго вие щяхте да ме спасите! Сигурна съм! — добави девойката. — Вашите коне щяха да ни настигнат. Но откъде взехте тия буйни животни?

— От едно поле — отговори Мануел. Това си бе чиста кражба, но в този момент не можехме да мислим за нищо друго освен за преследване на твоя похитител!

— Ще върнем конете на мястото, откъдето ги взехме. — Погали шиите им бразилецът.

— Сега ли? — попита Мануел.

— Мисля, че не е уместно да излизаме от гората тази нощ — забеляза бразилецът. — Неприятелите ни може да са ни устроили поредната засада. По-благоразумно е да навлезем навътре и да потърсим безопасно място за нощуване. А утре, призори, отпочинали, ще се завърнем при реката. Много е вероятно да не намерим лодката, която в бързината не успяхме да завържем.

— Можем да се приближим тихо до Бермехо, за да отидем на другия бряг, а оттам — у дома.

Навлязоха в гората. Водеха със себе си конете, затова напредваха бавно сред огромните кактуси. Най-сетне стигнаха до открито пространство, което им се стори удобно за пренощуване.

От дълги преплетени лиани бразилецът направи две въжета, с които завърза конете за дърветата, а Мануел и сестра му събираха сухи дърва, за да запалят огън, който да прогонва зверовете.

Приготвиха легло от шума и легнаха под гъстите клони на едно дърво.

Преди да заспят, те си припомниха опасните случаи през деня. Неприятелите им проявяваха странна упоритост при подготвянето на всевъзможни засади. Очевидно бяха проследили посещението им в дома на плантатора и бяха причакали връщането им при реката, за да изпълнят дяволското нападение върху лодката.

— Ти спомена за малайските пирати — сети се Мануел. — Прилагат ли често тази хитрост, когато нападат корабите?

— Почти винаги — обясни бразилецът. — Изчакват пристигането на корабите, скрити зад храсталаците на брега. Когато ги видят, гмуркат се незабелязано под водата с кама между зъбите, заобикалят лодката или кораба, със светкавична бързина скачат на палубата и започват с особена жестокост да удрят всеки, който се изпречи пред тях, без да оставят възможност на нападателите да се опомнят.

— Тукашните индианци не постъпват по този начин — заяви Мануел.

— Сега си спомням! — извика бразилецът. — Самият Пабло Мадейра в Мато Гросо ми бе обяснил системата на малайските пирати. Несъмнено той е научил петимата наемни индианци да я приложат при нападението на лодката ни.

— За наше щастие не са я приложили напълно — възрази Мануел.

— Какво имаш предвид?

— Нещо много важно, което ни позволи да стигнем дотук и да разговаряме.

— Да, разбрах. Пиратите на аржентинския Бермехо се ограничиха да ни удрят само с юмруци, а не с известните малайски спирални ками, причиняващи рани, които трудно заздравяват.

— Вижда се, че наставленията на Мадейра не са били точни!

— Или индианците са имали за цел само да отвлекат Мануелита — предположи Сантос Каравелас.

След кратко мълчание той продължи:

— Това обстоятелство не те ли навежда на някаква мисъл?

— Да. Мисля, че нашите неприятели няма да престанат да ни преследват.

— А не мислиш ли, че имат и друга цел?

— По-точно?

— Помисли за опитите на плантатора да спечели благоразположението на сестра ти.

— Безполезни опити!

— Тъкмо защото са безполезни, може да са го довели до крайното решение да отвлече Мануелита — заяви бразилецът.

— Не вярвам да е стигнал дотам — промълви Мануел, явно обезпокоен от думите на приятеля си.

После се обърна към сестра си и я попита:

— Ти какво мислиш за това?

Девојката отговори с малко раздразнен глас:

— Опасявам се, че Сантос казва истината. Думите на плантатора не ми вдъхват доверие. Той не е искрен човек! И той е кръвожаден ягуар като Мадейра. Това е моето впечатление. Но не бих искала да предприемете нещо, което може да погуби всички ни.

А в себе си Мануелита вече беше уверена, че Кабрильо е пряк вдъхновител на всичките тези покушения срещу тях.

Още първия път, когато го видя под прозореца си, девојката почувства инстинктивен страх. Думите му бяха неискрени. След това, когато я намери сама в къщи, това впечатление се потвърди. Нито за миг не можеше да повярва на уверенията на Кабрильо, че повече няма да я безпокои. Изглежда, само привидно се бе отказал от своето намерение... В действителност по всичко изглеждаше, че той е авторът на всичките сполетели ги беди... Девојката не можеше да се отърве от мисълта, че той е скритият и могъщ вдъхновител на всичките покушения, но как да сподели своите подозрения? Това би означавало да сложи в ръцете на Мануел и Сантос по един нож и да им каже: убийте злодея! Той е! А по такъв начин щеше да отвори пред тях вратата на затвора и да ги предаде на палача!

— Остава ни само един изход — заяви Мануел. — Да се изселим! Аз съм ефрейтор и съм отбил службата си. Имението е в много лошо състояние след наводнението. Ще го продадем и ще отпътуваме. Ще се изселим оттук...

— Но не и преди да сме изобличили виновниците, за да си получат заслуженото! — извика бразилецът.

— Хайде да се опитаме да поспим — помоли Мануелита. — Може би утре ни очакват нови неприятности...

Те се умълчаха. Гората през нощта, прохладна от острия ветрец, бе пълна с хиляди шумове, разнасящи се от стаените гъсталаци: гласове на животни, които излизат от хралупите си, за да търсят храна, пукот на раздвижени от вятъра клони; зловещи резове на зверове. Това бе ужасната мелодия на горските дълбини, където господстваха най-жестоките инстинкти.

Умората си каза думата и скоро и тримата заспаха.

В ОГНЕНИЯ КРЪГ

Бразилецът се събуди внезапно през нощта: диви викове бяха нарушили съня му и остър дим задущаваше гърлото му. Конете, завързани за дърветата, цвилеха уплашено.

Той се надигна и седна, за да се окопити и разсъни. Виковете продължаваха да се носят в гората. Сякаш бяха на разярени и уплашени животни. Тънката мъгла от дим вероятно бе донесена от вятъра. Може би някъде бе избухнал пожар.

Сантос се обърна. Годеницата му и брат ѝ все още спяха. Преди да ги разбуди, той искаше да се увери каква е опасността. Би било грях да прекъсне техния здрав и сладък сън заради несъществуваща или все още далечна опасност.

Стана и реши да се покатери на дървото, под което се бяха разположили. Пъргав и силен, бразилецът скоро се покатери доста високо. Мъглата ставаше все по-гъста, а миризмата от сгъстяването на мъглата и пушека — по-остра. Ревът на свирепите животни затихваше — вероятно се бяха отдалечили. Дървото бе много високо и се издигаше над всички останали.

Сантос забеляза от върха му, че опасността не е толкова далечна.

Огненият кръг бе доста широк, но бързо се стесняваше. Езиците на пламъците се извисяваха и пълзяха от дърво на дърво. Горските животни, търсейки изход, бавно се отдалечаваха, а дали той и приятелите му щяха да намерят такъв изход?

Бразилецът се огледа наоколо. Стори му се, че се намира почти в средата на огромно огнище, което все повече се приближаваше и скоро щеше да ги стегне в огнения си обръч.

Ослуша се. Ревът на животните, изненадани от огромния пожар, идваше откъм запад. Вероятно там гората все още не бе засегната от пламъците.

Сантос бързо заслиза и когато скочи долу, извика:

— Събудете се! Пожар!

Братът и сестрата бързо скочиха.

— Какво има? — попита Мануел.

— Гората гори от всички страни! — отговори бразилецът.

Конете, почувствали близката опасност, цвилеха непрекъснато.

— Нямаме нито минута за губене! — извика Сантос. — Бях на най-високото дърво и видях, че сме заключени в огнен кръг.

— На конете! — извика Мануел. — Няма съмнение, че това е работа на неприятелите ни.

Той повдигна сестра си, постави я на гърба на коня и сам се метна зад нея. Бразилецът се качи на другия кон, след като преряза с ножа си преплетените лиани, с които животните бяха завързани.

— На запад! — извика той.

Сантос пръв препусна по една пътека, която безсъмнено трябваше да води към някоя река, както е обикновено в горите, които разделят една прерия от друга. Препускаха в продължение на цял час сред все по-гъста мъгла от дим, която вятърът тласкаше на юг. Изведнъж чуха силно прашене на счупени клони.

— Това е стадо бизони! — извика Мануел. — Върви след нас!

— Търси изход! — обади се бразилецът.

— Ще трябва да навлезем навътре в гората и да ги оставим да минат. Друг начин не виждам — забеляза Мануел. — Иначе рискуваме да бъдем съборени на земята и премазани от копитата им.

Те се отстраниха вляво в някакви храсталаци покрай пътеката. Бизоните бяха наблизко. Бясното им препускане напомняше грохота на огромен влак.

— Можем да се сдобием с богати запаси! — забеляза бразилецът, гледайки шумно преминаващите животни.

— Сигурно, но би било опасно. Стадото може и да ни унищожи, както е разярено.

— Откъде ли идва?

— Вероятно тези бизони принадлежат на някоя естансиа от отсрещния край на гората.

— Как ли са избягали?

— Случва се понякога някой женски бизон да прескочи телената ограда и да навлезе в горите. Тогава по силата на подражанието цялото стадо я следва.

— А тези бизони няма ли да бъдат прибрани от притежателя им?

— Трудно ще бъде! Ако стадото успее да се спаси от пожара, е способно да отиде чак в Гран Чако. Ето че вече мина цялото стадо.

— А не е ли възможно пожарът да го върне обратно?

— За жалост това е твърде възможно и тогава ние ще се окажем затворени в огнения кръг.

Въздухът се нажежи застрашително. Очевидно бе, че кръгът на пламъците се стеснява. Тримата отново яхнаха конете и препуснаха след бизоните.

Мануел се опитваше да успокои сестра си, като омаловажаваше опасността.

— Не се бой, Мануелита! Бизоните се спасиха... Ще се спасим и ние!

— Все ще намерим някое място, незасегнато от пламъците! — добави и Сантос Каравелас.

Но двамата не можеха да скрият в себе си трагичното положение, в което се намираха. Мученето на бизоните заглъхваше на запад. А това бе доста успокоителен знак. Мануел и Сантос въздъхнаха облекчено. Бизоните бяха намерили изход. Но същевременно въздухът бе станал толкова нажежен и задушен, че бе невъзможно да се диша. Острият дим проникваше в очите, гърлото и дробовете. Конете бяха обезумели от страх. Те препускаха, ръководени единствено от инстинкта си.

Мануелита стискаше силно ръката на брат си.

— Мануел, изгубени сме! Каква ужасна смърт ни очаква! — промълви тя с пресипнал глас.

— Не се страхувай, Мануелита! Досега небето ни пазеше от гибел... Не е възможно враговете ни да не получат възмездие. Ние трябва да отмъстим за всичко, което ни сториха. Ще видиш!

Изведнъж се разнесе радостен вик:

— Поток!

Действително в края на пътеката блеснаха водите на малък приток на Бермехо, който течеше покрай част от гората. Отраженията на големия пожар осветяваха водата, която блестеше като разтопено злато.

Пред тях имаше малък проход, незасегнат все още от пламъците на пожара.

— Спасени сме! — извика Мануел.

Но съдбата като че ли опроверга младежа. Тънко и високо дърво, прегоряло в основата си, падна и прегради пътеката.

— Ах, Мануел! Тази преграда ще бъде непреодолима! — извика девойката. — Сбогом, Сантос!

— О, не! — извика бразилецът.

Конят на Сантос изцвили отчаяно, но не се спря пред огнената преграда и я прескочи. Мануел извика. Конят му последва примера на другаря си и прескочи горящата преграда.

— Помощ! Помощ! Горя! — извика девойката. И наистина дрехите ѝ се бяха подпалили. Това бе ужасен миг!

Ризата на Сантос беше запалена. Само след няколко секунди и тримата нещастници щяха да се превърнат в живи факли.

Сантос веднага отпрати коня си към потока, отпусна юздите му и се потопи във водата. Мануел го последва, като повлече и сестра си подир себе си. Така успяха да се спасят от пожара, но не бяха съвсем сигурни, че ще могат да се избавят от смъртта.

Буйните води на потока повлякоха тримата. Мануел повдигна сестра си и заедно с бразилеца започна да се бори с вълните. Конете цвилеха и мяха гриви отчаяно.

С последни сили тримата най-сетне стигнаха до отсрещния бряг след конете, чийто инстинкт бе улеснил спасяването им.

Мануелита се хвърли в прегръдките на брат си.

— Ако и пожарът в гората е дело на нашите подли врагове, в този момент те сигурно са убедени, че сме загинали.

— А дали сме сигурни, че пожарът е запален от тях?

— Това не може да бъде случаен пожар. Нужни са били няколко души, които са подпалили гората от няколко различни места с надеждата да ни ликвидират. Но и този път ще трябва да изпитат горчиво разочарование.

В червената нажежена нощ опожарената гора представляваше ужасна гледка. Пламъците се издигаха високо към небето, осветявайки зловещо цялата огромна местност.

Тримата спасени трябваше бързо да се отдалечат от потока, защото въздухът бе станал невъзможен за дишане и скоро щеше да ги задуши.

— Пожарът по всяка вероятност ще продължи няколко дни и може да се разпространи далеч в прериите — забеляза Мануел. — Но

за щастие чувствам полъха на агуасеро.

— Какво е това? — попита бразилецът.

— Вятър, който духа от Кордилерите и е сигурен предвестник на дъжда.

Мануел възкликна:

— Спомням си, че тук някъде наблизо е хижата на рибаря Фигуейра.

— Наистина — потвърди Мануелита. — Той ти е приятел и ти е признателен, че веднъж го спаси от един ягуар. Сигурно ще ни подслони.

— Ще можем да дочакаме зората под покрив — забеляза Мануел, — защото дъждът наближава.

Мануел не бе се излъгал. След малко едри капки дъжд зачукаха по листата на дърветата.

НАПАДЕНИЕТО НА БЕГАЧИТЕ

Стигнаха тъкмо навреме до къщичката на рибаря Фигуейра. Проливен дъжд, придружен от силен вятър, просто заля околността.

Гората продължаваше да гори, но бе лесно да се разбере, че ако поройният дъжд продължи, след няколко часа пожарът ще бъде угасен.

Къщичката бе построена на брега на притока на Бермехо. Зад нея се виждаше навес, отрупан с мрежи и рибарски принадлежности.

Тримата младежи се подслониха под него и така за известно време се предпазиха от поройния дъжд, който се изливаше над пампасите.

Съмваше се, но рибарят още спеше. Под навеса тримата видяха едно отворено прозорче. Мануел приближи до него и погледна вътре. Не можеше да различи нищо, защото беше много тъмно, но веднага разбра, че Фигуейра спи дълбоко: хъркането му бе толкова силно, че въпреки барабаненето на дъжда по покрива се чуваше ясно.

— Ей, Фигуейра! Съмва се! — извика Мануел и плесна с ръце.

Мануел чукаше и подвикваше, докато рибарят се събуди.

— Кой ме вика?

— Аз съм, Мануел!

— Ах! Добър приятел! — извика Фигуейра. — Добре дошъл. Какво искаш?

— Не видя ли какъв порой донесе агуасеро? — попита Мануел.

— Вярно, вали... — отговори рибарят. — Но какво ви води насам... по това време и в този час?

— С мен са Мануелита и още един приятел. Тук сме, за да те помолим за подслон.

— Защо не каза веднага? Чакай, сега ще отворя вратата. Хайде, влизайте!

— Излишно е, Фигуейра! — спря го Мануел. — Този прозорец е достатъчен, за да влезем.

Той се облегна с ръце на перваза, повдигна се и влезе.

Мануелита го последва. Сантос завърза конете за някакъв кол и също скочи вътре.

Рибарят, станал от леглото си, запали лампата.

Стаичката бе бедна и неприветлива, с едно-единствено легло и няколко кухненски принадлежности, с груба дървена масичка и пейка.

— В момента, в който се събудих, си помислих, че пак онзи естансиеро, със „злата светлина“, ме безпокои — обясни рибарят.

— Какво иска да ни каже? — обърна се към Мануел бразилецът.

Мануелита бе страшно изплашена от чутото.

— „Злата светлина“ е огнена топка, която тича след някого, на когото ще се случи нещастие — обясни Мануел. — Това е злият дух, който се явява през нощта. В това вярват хората от пампасите, особено жените... но аз не се плаша от „злата светлина“.

— Не може да не се плашиш, след като знаеш, че тя е винаги предвестник на нещастие! — отвърна му девойката.

— Да, така е! — потвърди и рибарят. — В пампасите, животните, които умират, покосени от някаква болест, остават на земята, за да изгният и да станат на тор. От тлъстините на труповете се образуват често подвижните огньовете, които аржентинските гаучо наричат „злата светлина“.

— Какво каза, Фигуейра? Мислеше, че е естансиеро със „злата светлина“, така ли? — попита Мануел.

— Така помислих след като се събудих — отговори рибарят. — Защото снощи дойде при мен един сеньор на кон, придружен от двама пеони, също на коне. Той ми каза да му приготвя мате, което сега приготвям и за вас.

— Значи този сеньор пи мате при теб?

— Да, Мануел — отговори рибарят. Той запали малката печка, върху която сложи да ври съд с вода, и продължи: — Направих му мате, той ми даде няколко сентавос и си отиде с двамата пеони, като им каза: „Продължавайте и правете онова, което ви заръчах“. Пеоните се запътиха към реката, а той тръгна по отсрещния път. Беше вече нощ. Изпратих го с поглед и видях как „злата светлина“ се изтърколи подире му. „Ще му се случи някое нещастие — помислих си. — Може би ще бъде нападат от ягуари или от змии.“

— А защо не да изгори в горския пожар! — погледна към Сантос Мануел.

— Какъв горски пожар? — попита Фигуейра. — Тук, наблизно до къщата ти... Нима не си забелязал през тази нощ, че гората се е запалила?

— Не! Спал съм като пън! Бях много изморен!

— Излез и погледни там, долу! Рибарят стана и излезе.

— Какво мислиш, Мануел, за човека, който е пил мате тук?

— Може да е бил управителят на Кабрильо. Ще трябва да накараме рибаря да разкаже по-подробно за случилото се тук.

Фигуейра влезе.

— Вярно бе! Гората продължава да гори... — възкликна той. — Но дъждът скоро ще я угаси. Сега виждам, че и дрехите ви са обгорени... Може би...

— Спасихме се по чудо — обясни Мануел. — Ако не беше реката, щеше да ни сполети съдбата на рибите, които пържиш в тигана.

— Сега вече няма начин да не повярваш в „злата светлина“! — обади се възбуден рибарят. — Точно тя породил нещастията. Но не ми се вярва онзи сеньор да е изгорял, защото поел пътя срещу гората... По-вероятно е двамата пеони да са изгорели...

— Я кажи, приятелю Фигуейра, разгледа ли добре лицето на този сеньор?

— Да, беше гладко обръснат. Може би на около тридесет години, мургав, висок, силен...

— А с какъв цвят бяха очите му?

— Очите ли? А, да, спомням си... сиви.

— А не забеляза ли нещо по-особено?

— Стори ми се, че на лявата му буза имаше малък белег от рана — отговори Фигуейра.

— Значи той е! — извика Сантос. — Пабло Мадейра!

— Какво говореха? Какво заръча на пеоните?

— Попита дали имат достатъчно куршуми. Фигуейра приготвил три бомбиля, тоест тръбички за пиене на мате, което пък представлявало настойка, толкова необходима за аржентинския начин на живот, че той не би могъл да съществува без ароматичното питие, което всички — и богати, и бедни, пият по всяко време на деня.

Тримата мълчаливо опитаха вкуса на мате. Една и съща мисъл занимавала умовете на Сантос и Мануел.

Пръв нарушил мълчанието Мануел:

— Сантос, твоят враг не е избягал, както каза плантаторът.

— Кабрильо ни излъга. И го направи, защото, уверен съм, го закриля...

— Дали да не тръгнем да го търсим?

— И аз си мисля това, но не трябва да излагаме Мануелита на опасност!

— Да, сестра ми се изложи вече на толкова опасности.

— Ако има нова опасност и аз искам да присъствам — извика смелата девойка със светнали очи.

— Ти си уморена, Мануелита! Пожарът прекъсна съня ти, а ужасното препускане през гората не е било приятно за теб.

— Нито за вас!

— Преминаването на потока бе уморително.

— И за вас, и за мен.

— Имаме само два коня!

— Стигат ни, Мануел.

— Не може да се излезе на глава с това упорито момиче! — извика усмихнат Мануел. — Но дъждът няма да ни позволи да започнем веднага преследването. Докато чакаме, да помолим добрият Фигуейра да ни приготви една закусчица от пържена рибка... Какво ще кажеш, Фигуейра?

— Мисля, че при този дъжд ще бъде абсурдно да се впуснете в такъв рискован път, особено когато трима души разполагат само с два коня. За мен е празник да бъдете в къщата ми. Имам доста риба, уловена снощи.

Добрият Фигуейра се залови да чисти рибата. Мануелита пожела да му помогне.

След малко апетитна миризма на пържена риба изпълни къщичката на рибаря и всички побързаха да седнат на масата.

Изминаха близо два часа. Дъждът през това време бе престанал, небето се проясняваше. От гората се издигаше висок стълб дим. Потокът, чиито води бяха придошли, сега изглеждаше по-буен.

Рибарят, който излезе, за да сложи в ред мрежите си, възкликна:

— Десетина индианци на коне идват насам.

— Откъде ли изскочиха? — попита Мануелита.

— Във всеки случай не идват с добри намерения — поклати глава рибарят. — Това ме учудва, защото индианците досега никога не

са се държали зле с мен. Спя винаги на отворен прозорец...

— Дали не са изпратени от злодея да ни търсят?

— Но те би трябвало да мислят, че сме изгорели в пожара!

Рибарят влезе в къщата.

— Затвори прозореца! — помоли го настойчиво Мануел. — Всички да бъдем готови! Надявам се оръжието сега да ни послужи добре!

— Идват направо в къщата ми! — заяви рибарят, след като затвори прозореца. — Вържени са с пушки. Ако имат лоши намерения, ще им отговорим както се полага.

Фигуейра също взе старата си пушка.

Ездачите приближаваха. Двата коня, завързани под навеса, изцвилиха. Бразилецът, Мануел и сестра му бяха готови за предстоящото сражение.

— Не се показвайте! — предупреди тихо Фигуейра. — Аз ще отговарям.

След миг някой извика:

— Хей, рибарю, отвори!

— Кой си ти? — попита Фигуейра.

— Ние сме бегачи от пампасите! На кого са тези коне?

— Мои са! — отвърна без колебание рибарят.

— Не може да бъде! На риболов не се ходи с коне. Не се ли намират при теб трима души?

— Не! Сам съм с рибите си.

— Тогава отвори, за да се уверим.

— Няма да отворя! Не можеш да ме задължиш!

— Толкова по-зле за теб! Ще разбием вратата!

Чу се неясна глъчка, след което вратата бе тласната няколко пъти с рамене.

Фигуейра постави пушката си в една цепнатина и стреля.

Силен вик, последван от проклятие, показа, че някой бе ранен.

— Да минем през прозореца! — извика един от бегачите.

Мануел и Сантос поставиха дулата на револверите си в малкия отвор и натиснаха спусъците. Чуха се сподавени стенания. Последва яростна стрелба, но куршумите не успяха да засегнат обсадените.

Мануел и Сантос през прозореца, а Мануелита и Фигуейра, закриляни от стените, отговориха с нови изстрели.

Обсадените се намираха в сравнително по-изгодни условия за отбрана. Доколкото можеха да съдят по виковете, половината от нападателите не бяха в състояние да продължат сражението.

Изведнъж се чу отдалечаващ се конски тропот.

— Дали не са се отказали от обсадата? — попита Сантос.

Мануел погледна през отвора на прозореца.

— Разбойниците се връщат — заяви той. — Останали са само няколко души.

— Обаче са ни задигнали конете! — извика Сантос, който си позволи да отвори прозореца.

Фигуейра и тримата му гости изскочиха веднага навън. Пред вратата лежах неподвижно двама от нападателите, а други двама стенеха недалеч от тях. Конете им изчезваха към гората. Мануел и Сантос разгледаха убитите индианци. С помощта на Мануелита и Фигуейра двамата ранени бяха пренесени в къщата. Искаха да ги разпитат, за да разберат кой ги е изпратил.

Единият не можеше да говори, но другият промълви, макар и с големи усилия:

— Бледоликият...

Фигуейра извика от прозореца:

— Виждам друг естансиеро на кон! Идва към нас... Мануелита, която помагаше на единия от ранените, се спусна към прозореца.

— Управителят на Кабрильо! — извика тя със сподавен глас.

Мануел и Сантос изтръпнаха. Оставиха ранените, приближиха до прозореца и погледнаха към осветената от силното слънце равнина.

— Да, човекът с прошарената брада!

ПАБЛО МАДЕЙРА

— Съучастникът на подлия крадец на диаманти не може вече да ни избяга! — заяви Сантос. — Нека да го оставим да се приближи! Ще се нахвърлим върху него и ще го завържем!

Тропотът приближаваше и най-сетне конят спря пред къщичката на рибаря.

Фигуейра излезе навън, а Мануелита, Мануел и Сантос останаха скрити зад вратата.

Фигуейра се отправи към ездача.

— Сеньор, какво желаете?

— Не минаха ли оттук индианци на коне? — попита управителят.

— Да, сеньор — отвърна Фигуейра. — Бяха десет крадци, грабител и убийци, които посрещнах както подобаваше.

— Какво искате да кажете?

— Ами това, че ги поздравих с някой и друг куршум... От десет души само няколко успяха да избягат... Ето, вижте тези двама, които повече няма да имат възможност да бягат из прериите, да крадат и убиват.

Управителят погледна първо единия, после другия.

— Четирима ли уби, казваш? — попита с явно безпокойство човекът с прошарената брада. — Къде са другите двама?

— Другите двама са издъхнали — отвърна Фигуейра. Човекът с прошарената коса го погледна недоверчиво.

— Сам ли свърши всичко това?

— Сам-самичък.

— Това, което казваш, го разправяй на някой друг! — сопна се управителят. — Сам човек не е в състояние да прогони десет индианци. Казваш, че в къщата ти има двама умиращи. Искам да вляза, за да ги разпитам.

— Заповядайте, сеньор! — покани го Фигуейра.

— Но аз не съм толкова наивен... — отвърна му усмихнат брадатият. — В къщата ти може да се е скрил някой. По-добре влез ти и изнеси един от тези умиращи.

— Ще опитам — съгласи се рибарят.

Фигуейра, който в този миг мислеше, че трябва да се посъветва с гостите си как да постъпи, влезе в къщата.

— Какво да правя? — попита шепнешком той.

— Сантос Каравелас, съблечи ризата си и навий около кръста си пояса, който свали от ранения индианец — предложи Мануел.

— Вземи ме на ръце и ме изнеси навън — помоли рибаря Сантос, който веднага разбра замисъла на приятеля си.

Фигуейра се подчини. Повдигна на ръце бразилеца и излезе. Мануел и сестра му се приготвиха да се намесят.

Управителят бе слязъл от коня си на десетина крачки от къщичката и чакаше с револвер в ръка.

Фигуейра положи бразилеца на земята на няколко крачки от управителя, с лице, обърнато на другата страна, за да не може да го познае.

Човекът с прошарената коса се приближи и се наведе над мнимия умиращ.

— Можеш ли да говориш? Кажи ми какво стана?... Хванахте ли девойката? И тя ли бе в къщата?

Бразилецът промълви с отслабнал, глух глас някакви неразбираеми думи.

— Не разбирам — наведе се още повече над Сантос управителят.

Със светкавично движение бразилецът стисна здраво тялото му, той извика и се опита да се изправи, повдигайки и Сантос. Бразилецът силно стискаше в прегръдките си човекът с прошарената брада, който полагаше върховни усилия да се освободи и се мъчеше да удари с коленете си корема на своя нападател.

Мануел и Мануелита се спуснаха навън с револвери в ръце. В този момент управителят, хванат здраво от силните ръце на бразилеца, се опита да се освободи, като впи зъби в шията на противника си, но Сантос му отговори по същия начин: ухапа бузата му. От гърдите на човека с прошарената брада се изтръгна вик на учудване. Той бе познал Сантос. Но не по-малко бе и стъписването на бразилеца, когато в ръцете му остана отлепената прошарена брада на управителя.

— Пабло Мадейра! — извика Сантос.

Той отпусна противника си и Пабло Мадейра, освободен, скочи назад и започна да стреля, но не улучи. После бързо се метна на коня си.

Мануел и сестра му също бяха много изненадани от случилото се, но Фигуейра, който в това време бе заредил пушката си, стреля по беглеца и рани коня му в крака.

Под бесните удари на камшика на Мадейра клетото животно жално изцвили и започна да куца.

Бразилецът, Мануел и сестра му се впуснаха да ги преследват.

— Конят е ранен! — извика Мануел. — Няма да може да стигне далеч.

— Ще хванем жив разбойника! — отговори Сантос.

Беглецът се движеше покрай брега на потока.

Конят въпреки ударите с камшика и шпорите забавяше все повече хода си. Разстоянието между беглеца и преследвачите се скъсяваше.

— Конят не може да се движи! — забеляза Сантос.

— Смелост, Мануелита! — извика Мануел. — Когато се освободим от този разбойник, ще можем да си починем.

— Ама че хитър подлец! — добави бразилецът. — Кой би помислил, че човекът с прошарената брада и Мадейра са едно и също лице?

— Дали е успял да заблуди и Кабрильо? — попита Мануел.

— Не мога да се закълна в това... А, ето, конят повече не може да мръдне!

И наистина бедното животно, което бе направило трогателни усилия да продължи под честите удари на господаря си, подгъна колене и се простря на земята.

Пабло Мадейра извика гневно, ритна умиращия кон и хукна да бяга. Преследвачите го последваха, насърчени от надеждата за близка победа. Те прескочиха умиращия кон и продължиха покрай потока, който след проливния дъжд приличаше на буйна река. Преследвачите бяха по-бързо и скоро щяха да настигнат своя неприятел.

Пабло Мадейра се обръщаше от време на време и хабеше напразно куршумите си.

Изведнѣж Мануелита, която тичаше най-отзад, извика уплашено. Мануел се обърна и веднага изтрѣпна: видя един ягуар, който се готвеше да скочи върху сестра му. Бързо вдигна пушката си и стреля. Раненият звяр падна и макар ранен, се опита да направи още един скок. Мануелита успя да отскочи и ягуарът падна безпомощен. Мануел се приближи и с един изстрел отблизо го довърши.

— Бързо! — извика той. — Сантос настига Мадейра!

На стотина крачки от тях бразилецът вече беше хванал противника си. Двамата мъже, вкопчени един в друг на края на страшния наклон, дишаха тежко. Всеки се стараеше да улови другия за шията и да го удуши.

Когато Мануел и сестра му стигнаха до мястото, където се водеше борбата, двамата противници се подхлъзнаха и все още вкопчени, удряйки главите си в остриите камъни на стръмния бряг, паднаха в буйния поток и изчезнаха във водите му. Мануелита, обезумяла от страх, извика и падна на земята. Брат ѝ я вдигна на ръце и я повери на Фигуейра, който също се бе притекъл на помощ.

— Отнеси я в къщата си... Свести я... — помоли младежът, блед като платно. — Аз ще трябва да потърся клетия бразилец...

Рибарят грабна девойката и се завърна в къщичката си, а Мануел слезе по стръмния бряг, в дъното на който ревеше потокът, погълнал Сантос Каравелас и Пабло Мадейра.

ПОТОКЪТ НА СМЪРТТА

Водите на потока течаха толкова бързо, че дори и най-добрият плувец не би могъл да обходи дъното на коритото. Впрочем всякакви търсения биха били съвсем безполезни. Буйните води сигурно отдавна бяха отнесли надалеч вкопчените тела на двамата. Но къде?

Мануел се надяваше, че вълните са изхвърлили на брега телата и че би могъл да спаси приятеля си, като му направи изкуствено дишане. Но кой знае дали щеше да успее да го намери...

Младежът измина няколко километра по брега на потока, но не откри нищо и се върна отчаян в къщата на рибаря. Как ли щеше да посрещне вестта за изчезването на Сантос сестра му? И в какво ли състояние се намираше тя сега?

Сърцето на младежа бе изпълнено с безкрайна скръб. Залитайки, той прекрачи прага на къщичката и веднага видя Фигуейра, който приготвяше мате, и Мануелита, седнала на пейката; с широко разтворени очи, сякаш все още присъстваше на трагичното изчезване на годеника си, тя бе живо олицетворение на статуята на отчаянието.

Двамата ранени индианци стенеха на леглото.

Мануел седна до сестра си и я притисна в прегръдките си. Двамата останаха дълго така, без да говорят, обзети от няма скръб.

Мануел пръв наруши мълчанието.

— Смелост, клета сестрице! — изрече с отслабнал глас той.

Девојката бавно се освободи от прегръдката на брат си. В очите ѝ нямаше вече сълзи.

— Няма да го видя вече никога, нали? Никога! Никога вече! — извика тя и погледна брат си с някаква неясна надежда.

Той тъжно поклати глава.

— Буйният поток отнесе двете тела — промълви Мануел. — Изминах няколко километра по брега... Никаква следа! Жалко, клетият ни приятел свърши печално дните си...

— „Злата светлина“ не лъже! — измърмори рибарят.

— Той дойде в бурна нощ... Помня, когато похлопа на вратата ни... И в един бурен ден изчезна... — продължи в унес Мануелита. — Лоша звезда го е довела по тези места. На сън все говореше: „Ягуарът на Мато Гросо! Трябва да го намеря!“ Дойде отдалеч, за да намери смъртта си тук... Сантос беше и ще си остане единствената ми любов.

Фигуейра поднесе на Мануелита чашата и бомбилята.

— Помъчи се да се успокоиш! Със сълзи няма да го върнем! — въздъхна той.

— Никога няма да го забравя! Никога! — отвърна девойката и млъкна отново.

Измина цял час, докато Мануелита излезе от печалния си унес.

— Мануел — промълви тя ненадейно, — преди да се завърнем у дома, ще трябва да поставим кръст и да положим венец на лобното място. Ще трябва да отидем там, където изчезна...

— Да, Мануелита. Непременно ще го сторим! — отвърна младежът.

С помощта на Фигуейра той скова груб кръст, на който издълба името на нещастния си приятел.

Мануелита отиде да набере полски цветя и сви от тях красив венец.

Братът и сестрата, последвани от рибаря, тръгнаха да отдадат почит на загиналия.

Те забиха кръста на брега, сложиха венеца и коленичиха, молейки се дълго.

После братът и сестрата решиха да се завърнат вкъщи.

Но когато се сбогуваха с Фигуейра, те видяха няколко конници, които препускаха бързо към тях. Мануел разпозна в единия от тях Кабрильо де ла Бланка, който яздеше най-отпред. Изглеждаше изненадан, че намира на това място двамата млади хора. От пръв поглед му стана ясно, че се е случило някакво нещастие.

Мануел пристъпи крачка напред.

— Сеньор, оказа се, че вашият нов управител и лицето Пабло Мадейра са един и същи човек.

Кабрильо пребледня.

— Какво казвате? — извика той. — Но това е невъзможно!

— Така е, сеньор — продължи Мануел. — Разбойникът бе разобличен от нас. Той е носел фалшива брада, за да ни заблуди. А

може би не само нас...

— Това, което чувам, ми се струва невероятно! Нима съм бил толкова глупав, че да ме заблудят? — учуди се управителят. — Но щом вие го казвате, трябва да е вярно. И как успяхте да го разобличите? Къде се намира сега Мадейра?

— Отнесоха го буйните води на потока! Завърши безславно! Удави се! — заяви Мануел.

— Удави ли се? — почти извика плантаторът и още повече пребледня. — И как всъщност стана това?

— В борба със смъртния си враг! — обясни Мануел.

— С годеника на сестра ви ли?

— Да. Те се вкопчиха на ръба на брега. Подхлъзнаха се... и паднаха заедно в потока... а буйните води ги отвялякоха надалеч... Повече не ги видяхме... Кръстът, който виждате там, горе, сеньор, е последната ни почит към клетия ни приятел!

Очите на Кабрильо веднага светнаха от зле прикривана радост.

— Значи така е загинал бедният ви приятел... Беше дошъл толкова отдалеч, само и само да си отмъсти, но намери смъртта си, а не удовлетворението! — промълви той. — Какво нещастие за вас и особено за сестра ви! Днес наистина е денят на странните изненади! Аз пък търся тук един гаучо, който се опита да посегне на живота ми... И заради един заслужен удар с камшик, който едва бе докоснал лицето му, той се опита да ме нападне с нож... За щастие, приятелите ми го спряха... Не ме рани. Но все пак успя да избяга с моя кон... Сега го преследваме...

— Към нас идва Оливейро — посочи с ръка към края на прерията един от хората на Кабрильо. — Може би е открил някаква следа...

Мъжът, когото нарекоха Оливейро, спря коня си пред плантатора.

— Има ли нещо ново? — попита той.

— Работниците от една естансиа видели някакъв човек, препускащ на кон на север — отвърна Оливейро.

— Дали е бил гаучото, който се опита да ме убие? — продължи въпроса си Кабрильо.

— Отличителните черти съвпадат, сеньор — отговори пазачът. — Но има нещо по-особено: според думите на работниците този гаучо не е бил сам на коня.

— Как?

— На седлото пред него имало някакво тяло, което изглеждало неподвижно...

— Може би разбойникът е отвлякъл, бягайки с моя кон, някоя хубава девойка? — продължи плантаторът.

— Едни казват, че това бил мъж, други, че е жена — заобяснява Оливейро. — Беглецът бил видян от доста голямо разстояние и не могло да се различи добре кой е пред него.

Кабрильо се обърна към началника на пазачите:

— Тръгнете по следите им... На север! — заповяда той. — Искam виновният да бъде наказан. Надявах се да го настигна и да го накажа със собствените си ръце... Но търпение... Гледайте да го заловите!

Пазачите веднага препуснаха в посоката, указана от Оливейро, а Кабрильо остана на брега с братa и сестрата.

— Нещастieto, което ви е сполетяло, ме наскърбява също... Присъединявам се към вашата печал — постара се да придаде на думите си съчувствен тон Кабрильо, но дълбоко в сърцето си се радваше на изчезването на своя съперник. — Той ми изглеждаше добър човек, добросъвестен и смел младеж. Искaх да му помогна да възвърне честолубието си, като си отмъсти на Мадейра! Но кой би могъл да подозира, че управителят ми, когото бях назначил, и Мадейра, когото вие търсехте, са едно и също лице? Ах, какъв хитър престъпник!

След тази дълга тирада на съчувствие той замълча и след няколко минути се удари по челото.

— Сега си мисля — продължи Кабрильо, — че сигурно е точно така, както казвате вие, защото когато бях с управителя, Мадейра изчезваше и не можеше да се намери никъде. И обратното — когато виждах Мадейра, управителят изчезваше загадъчно. Трябва да му се признае, че владееше изкуството да се преобразява. Сигурно е бил в театъра този разбойник! А вие как ще се завърнете вкъщи? Имате ли лодка, която да ви чака на Бермехо?

— Страхувам се, че вече няма да я намерим на мястото, където я оставихме — промълви младежът.

Мануел разказа накъсо приключенията им по реката.

— Очевидно е, че всички опасности, на които сте били изложени, са работа на този злодей, който благодарение на

провидението сега изчезна от пътя ви — продължи със същия прочувствен тон Кабрильо. — Не можете да изминете пеша голямото разстояние до вашата къща... Освен това ще трябва да пребродите Бермехо, а това вече не е възможно... Но вижте какво ще ви предложи: при устието на този поток ще намерите лодка с двама гребци, които са мои хора. Ако имате нужда от някаква помощ, обърнете се към мен, без да се притеснявате. Никога няма да забравя, че на вас дължа живота си...

Плантаторът се качи на коня си, пришпори го и се отдалечи с надеждата, че най-сетне девойката ще се отнесе по-благоклонно към него.

Двамата благодариха на гостоприемния рибар, който през деня бе изтърпял толкова безпокойства заради тях и дори влезе в сражение.

Преди да го напуснат, Фигуейра обясни:

— Ще се опитам да спася двамата индианци, които сега лежат в къщата ми. Ще хвърля в потока другите двама, които са мъртви, и се надявам, че „злата светлина“ няма да ни донесе други нещастия.

Мануел и Мануелита хвърлиха прощален поглед към кръста и поеха обратния път.

ЗАПОВЕДТА ЗА ОТИВАНЕ НА ГРАНИЦАТА

Измина една седмица. Къщата им на брега на величествената река Бермехо, някога толкова хубава и весела, огласявана от щастливите песни на Мануелита, сега изглеждаше пуста и мълчалива.

Мануелита престана да съперничи на пойните птички в малката си градина. Не се чуваха вече нейните носталгични песни, на които често брат ѝ пригласяше с китарата си. Девојката стоеше безмълвна и прехласната от нещо дълбоко свое, съкровено, стоеше до прозореца с поглед, устремен някъде далеч...

Мануел също страдаше и се мъчеше да се развлича с работата си и с дълги препускания с коня из имението. А то беше в много окаяно състояние поради липсата на работници и поради опустошението, причинено от скъсването на бента, разрушен преди време от Мадейра.

На осмия ден след трагичното изчезване на нещастния Сантос плантаторът пристигна. Появата му, както трябваше да се тълкува от неговото поведение, бе посещение на добра воля. Той пристигна е великолепно нова лодка с четирима индианци.

Кабрильо де ла Бланка започна отново да изказва съчувствията си във връзка с трагичната смърт на младия бразилец, но след това тонът му се промени.

— Не само трябва да умеем да се примиряваме, но и да сторим така, че радостите да могат да изместят скърбите — заяви дълбокомислено той.

— Това е доста трудно, сеньор — забеляза Мануел. — Когато съдбата толкова внезапно ни е отнела някой много скъп човек, как да притъпим болката?

Тогава Кабрильо се усмихна и разкри истинската цел на посещението си.

— Повтарям още веднъж: не мога да забравя, че ви дължа живота си и че бих искал да направя сестра ви много щастлива. Вдовец съм, нямам никакви ангажименти, заемам висок пост, богат съм...

Имам хубава къща в Консепсион и една цветуща естансиа. Всичко това заедно с името си предлагам на вашата хубава сестра Мануелита!

Настъпи неловко мълчание.

Мануел погледна сестра си, която сякаш не бе чула думите му и стоеше безучастна като че ли казаното от плантатора не се отнасяше до нея.

Тогава Кабрильо добави:

— Сеньорита, чухте ли ме? Защо не ми отговаряте? Най-сетне Мануелита го погледна и поклати бавно отрицателно глава.

— Какво? Нима отхвърляте предложението ми? А може би искате да ми отговорите, след като размислите? — попита управителят. — Добре, аз имам време, ще почакам...

Мануелита, бледа, но решителна, почти извика:

— Разбира се, че отхвърлям предложението ви! И то категорично! Никога няма да изменя на Сантос Каравелас! Аз все още го обичам!

— Можем да си спомняме за умрелите, но не можем да разчитаме на тяхната компания! — отговори с малко цинична усмивка Кабрильо. — Помислете си само: вие отхвърляте моето предложение, което най-красивите и амбициозни дами на Консепсион биха били горди и щастливи да приемат веднага, без да размислят. Отхвърляте една женитба, която би ви направила високопоставена в обществото... със значително богатство... а и би дала на брат ви завидна длъжност...

— Да, сеньор! — отвърна твърдо Мануелита.

— А вие, Мануел, какво ще кажете?

— Не мога да се меся в решенията на сестра си.

— Няма ли да се опитате да я убедите, че такова предложение е щастие, което веднъж пада от небето? — добави плантаторът с глас, изразяващ дълбокото вътрешно вълнение и острото раздражение, което му причиняваше държането на упоритата девойка.

— Не, сеньор! Сестра ми иска да остане вярна на паметта на злочестия си годеник, който бе споделил с нас толкова опасности и осуети толкова засади по отношение на мен и Мануелита. Така че поддържам решението на сестра си! — отвърна Мануел.

Кабрильо се усмихна.

— Както изглежда, работите във вашето имение не са твърде добре. Нямаме работници, наводнението унищожи реколтата ви... На

какво се надявате в бъдеще?

— Само на едно — отвърна Мануел, — че сестра ми ще остане вярна на обещанието си, на дадения обет!

— Което ще означава да живеете в оскъдица?... А аз ви предлагам богат живот! Всичко това е безразсъдно... Не предизвиквайте съдбата си... Бедите, които ще ви сполетят, ще бъдат следствие от вашата упоритост! — завърши той.

Кабрильо де ла Бланка се сбогува, стараейки се да се усмихне, но бе очевидно, че е твърде недоволен.

Той се върна в лодката си и хвърли към дома на двамата млади хора презрителен поглед.

„И все пак не мога да я забравя! — помисли си той. — Няма да се оставя! Ще се опитам с всички възможни начини да постигна целта си! Кабрильо де ла Бланка не бива да понесе такова унижение...“

Щом плантаторът замина, младежът прегърна сестра си.

— Гордея се с теб! — извика той.

— Изпълних само дълга си към един покойник, когото няма да забравя никога! — промълви девойката.

— Много жени на твоето място биха отстъпили пред такова обещаващо предложение. Кабрильо си отиде много ядосан.

— Мислиш ли, че може да ни причини зло? — попита Мануелита.

— Ако се опита да злоупотреби с властта си, ще търсим правосъдие... ще си отмъстя...

Измина още една седмица, през която Мануел сподели със сестра си своя план.

— Ти изказа опасенията си, че Кабрильо може да си отмъсти за твоя отказ и да ни създава неприятности. От друга страна, и аз виждам, че е много трудно да се намерят работници. Имението е съсипано... Какво ще кажеш, ако продадем къщата и се изселим?

— Това е най-сигурното средство, за да избегнем преследванията на плантатора — отговори Мануелита. — Можем да отидем нейде по-надалеч. Дългите пътувания не ме плашат...

— Знам, че си упорита и смела! — извика Мануел. — Тогава решаваме да напуснем! Ще се опитам да продам къщата!

На следващия ден той яхна Чикито и посети един свой познат. Когато се върна, сделката бе сключена: къщата бе продадена. След

няколко дни двамата младежи щяха да напуснат тази област, в която ги бяха сполетели толкова злини.

Мануел бе зает с приготовленията за заминаването, когато един войник почука на вратата. Той идваше от града и носеше на Мануел някакъв лист. Младежът го прочете и пребледня.

— Какво е това?

— Не прочете ли? — отговори войникът. — Нима е толкова трудно да се разбере? Това е заповед за свикване под знамената. Военна повиквателна. Изглежда, северната ни граница не е толкова сигурна...

Мануел повика сестра си.

Мануелита взе листа и след като го прочете внимателно, промълви:

— Не се разбира дали трябва да отидеш в укреплението Агуирана.

— Какво искате? Да дезертира ли? — викна войникът, който иначе изглеждаше добродушен човек.

После се обърна към Мануел и добави:

— Внимавай! Рискуваш да бъдеш разстрелян!

— Наистина — промълви все още слисаният младеж. — Забравих, че на север е обявено военно положение. Ще трябва да се подчиня... Иначе и по-лошо...

Войникът си тръгна, като каза, че след четири дни ще дойде една лодка да го вземе, за да го отведе в Самбаго, където ще му дадат кон.

Като останаха сами, Мануел избухна гневно:

— Какво ще правиш, клета сестрице?

— Какво ще правя ли? — попита Мануелита. — Мисля, че не е трудно да се разбере. Ще дойда с теб.

— Чак на границата?

— Защо не? Не съм първата жена, която отива на боен пост. Ще те придружа до укреплението и ако трябва да се сражавам, ще го направя.

— Всъщност това и очаквах от теб — усмихна се Мануел. — Аз съм ефрейтор, може би ще командвам укреплението. Надявам се с някоя по-голяма заслуга да спечеля по-висок чин. Но във всеки случай не мога да те оставя сама! Къщата е продадена и ти ще зависиш от

други хора... Освен това ще бъдеш обезпокоявана винаги от Кабрильо... Да, действително най-добре ще бъде да ме придружиш...

Успокоен, младежът започна да се готви за заминаването. Оказа се, че вместо да се изсели, той ще трябва да защитава страната си.

ЗАСАДАТА

Както бе казал предалият военната заповед, след четири дни една лодка с двама войника и двама гребци индианци пристигна за ефрейтор Мануел, за да го откара в укреплението Агуирана, на северната граница.

Тъжни и разплакани, двамата верни индианци Ледезма и Танильо, пренесоха на лодката багажа на Мануел и Мануелита и се сбогуваха с господарите, които завинаги напускаха къщата си в Бермехо, където бяха прекарвали детските и юношеските си години.

Лодката се отдалечи от брега.

Мануелита не можа да сдържи сълзите си.

Брат ѝ се опитваше да бъде по-весел.

— Хайде, сестро, къде е смелостта ти, за която ми говореше така вдъхновено! Ако сега плачеш, как ще се държиш, когато избухне война?

Мануелита бързо избърса сълзите си.

— Имаш право — промълви тя. — Когато напуснах къщата, се поразчувствах, но вече ми мина.

— Не трябва никога да се плаче! — заяви един от войниците. — Дори и тогава, когато любимата ни напусне...

— Напротив, когато любимата ни напусне, трябва да се радваме, понеже друга ще заеме мястото ѝ! — добави другият войник.

— Как се казвате? — попита Мануел.

— Франциско, ефрейторе — отвърна първият.

— Аз пък съм Педро!

— Добре, Франциско и Педро, ще се наложи да изминем дълъг път заедно, докато стигнем до укреплението.

След това посочи двамата гребци.

— Не ви ли се струва, че са малко отпуснати? Откъде ги взехте?

— Това е лодката, която ни даде сержантът — отговори Педро. — Искаше да я караме ние, но за щастие се представиха тези двама индианци и предложиха да гребат безплатно, само за храната.

— Странно предложение са направили — промълви изненадан Мануел.

— Защо?

— Защото днес няма индианец, който да не поиска да му се плати, ако е положил някакъв труд — отговори Мануел. — Гребат лениво, а и лицата им не ми вдъхват доверие. През последно време ми се наложи да осуetyavam няколко засади, в който бяха замесени индианци... Ето защо се боя...

— Не се страхувай! — отвърна Педро. — Ние следим... Лодката неусетно стигна до остров Куебрачо.

На отсрещния бряг се появиха няколко души. Един от тях наблюдаваше приближаването на лодката с помощта на бинокъла си и после изведнъж започна да им маха оживено с ръка.

— Сигурен съм, че това е Кабрильо! — заяви Мануел.

— И аз така мисля! — съгласи се сестра му.

— Плантадорът Кабрильо ви поздравява! — извика Педро. — Брей, вие сте имали много високопоставени познати.

Той се обърна само към Мануел и продължи:

— Сигурно ще напреднеш много във военната кариера.

Мануел не обърна особено внимание на думите му. Той гледаше внимателно горичката на островчето, покрай което минаваше лодката.

Двамата индианци, забавяйки гребането, също погледнаха нататък.

Изведнъж от горичката се чу остро изсвирване. Двамата гребци сякаш в отговор започнаха да пеят някаква песен от Чако.

— Не чухте ли? — обърна се към войниците Мануел.

— Изсвирването ли? — попита Франциско. — Но какво ли означава това? Да не се страхуваш от някаква засада, ефрейторе?

— Не, не! — отрече Мануел. — Но не ви ли се вижда странно, че след него двамата гребци започнаха да пеят?

— Не намирам нищо особено в това!

Лодкарите спряха да пеят. Лодката се отдалечаваше от брега на острова и хората, които я наблюдаваха от отсрещния бряг, изчезнаха.

Двамата индианци продължаваха да гребат все по-лениво, сякаш искаха да удължат времето на пътуването.

— Ей, вие, по-енергично! — викна Педро. — Не отиваме на смърт!

— Направихме лошо, като ги взехме за гребци — добави Франциско. — Ефрейторът има право — вие сте много лениви.

Двамата индианци се усмихнаха лукаво.

— Хайде! — извика властно Мануел. — Не мислете, че дълго ще можете така да продължавате работата си.

— Да нямаш намерение да ни наказваш с бой? — с все същия присмехулен тон го попита един от индианците.

— Може и това да се случи, ако продължавате така и не се подчините! — отвърна Мануел.

— Не му обръщай внимание, Болисио! — засмя се другият индианец. — Ние съвсем не сме слаби, макар и да не сме яли. Трябва да поискаме храна.

После се обърна към Мануел.

— Погледни, ефрейторе! Онова място там е много удобно за почивка.

— Добре, приближете лодката. Ще похапнем малко — съгласи се Мануел.

Лодката се приближи до брега и всички слязоха. Мястото бе засенчено от голям талас. Извадиха провизиите от торбите и започнаха да се хранят. Двамата индианци, които ядяха лакомо, непрекъснато извърщаха глави към гъстите храсталаци.

Войниците бяха в добро настроение. Те се хранеха с апетит и се шегуваха. Франциско обслужваше като истински кавалер Мануелита, а Педро описваше войнишкия живот на Мануел. Според него в укреплението се живеело доста безгрижно, в което господин ефрейторът сам много скоро щял да се увери. Освен това не била за пренебрегване и разнообразната храна, която предлагали там.

И така, докато ядяха и говореха безгрижно, от храсталаците се разнесе странен вик, напомнящ много на рева на ягуар. Викът се повтори на равни интервали три пъти.

Двамата индианци изведнъж скочиха уплашени и се спуснаха към лодката.

Мануел, който също стана, ги дръпна назад.

— Какво правите? — попита той.

— Ще трябва да се въоръжим! Не чухте ли рева на ягуара?

— Не вярвам да е ягуар — заяви младежът. — Освен това аз съм тук... Педро и Франциско, вземете пушките от лодката.

Войниците се подчиниха. Мануелита също взе карабината си от лодката. Брат ѝ наблюдаваше двамата индианци, които упорстваха и не искаха да се върнат. Имаше нещо съмнително в цялото им поведение.

— Не позволявайте на индианците да напуснат лодката! — заповяда на войниците Мануел. — Ти, Мануелита, им помогни. А аз ще отида да видя дали действително има ягуар, макар и да се съмнявам в това.

Странният вик отново се обади и отново три пъти.

— Сигурно в гората има някакъв непознат звяр — реши Мануел. — Отивам да разбера. После веднага ще се обадя.

Той навлезе решително в гъсталака.

Викът се повтаряше все по-често, но по-надалеч. Мануел едва си проправяше път в горичката. Отстраняваше с лявата си ръка клоните, а в дясната държеше пушката. Напредваше бавно по посока на странния вик, все по-любопитен да узнае какво е непознатото животно. Гората все повече се сгъстяваше, а с това като че ли викът все повече се отдалечаваше. Изведнъж чу пращане на клони над главата си, после някой скочи върху него. В същия момент двама души изскочиха от двете му страни и му извиха ръцете.

Всичко това бе толкова внезапно, че на Мануел не му остана никакво време да се защити.

Онзи, който бе скочил върху него, го пусна и повтори вика, който бе привлякъл вниманието им. Грубата му ръка запуши устата на Мануел и той не можеше да извика за помощ нито другарите си, нито сестра си, които бяха останали на брега на реката.

— Попадна ли ни в ръцете? — изръмжа индианецът. — Имаме да уреждаме стари сметки с теб. Ти си този, който уби брат ми в къщичката на рибаря, а сестра ти уби мой другар в гората. Не слагаме тук сметките, които имаш да плащаш на други хора...

Той даде знак на другите индианци, които взеха хвърленото на земята въже и завързаха ръцете на пленника, после извади от джоба на Мануел една кърпа и я напъха в устата му.

— Завържете го за дървото! — заповяда той на другарите си. — А сега да потърсим девойката. Когато се върнем с нея, ще го претърсим. Продам е къщата си и сигурно има в себе си злато.

Индианците завързаха бързо за дънера Мануел и се скриха в гъсталака.

— Трябва да се освободим от войниците и да грабнем девойката — каза онзи, който бе скочил върху Мануел.

— Дано двамата лодкари са си свършили добре работата — добави вторият индианец.

— Струва ми се, че не са успели. Според предварителните уговорки трябваше да отнемат оръжието и да избягат с лодката. Ако бяха свършили всичко както трябва, досега да сме чули уговорения сигнал.

— Приближаваме към брега... тихо... да не ни чуят войниците и девойката...

Те се приближиха неусетно още докато през пролуките на храсталациите можеше да се види какво става на брега.

Войниците държаха карабините си, насочени към двамата лодкари, а Мануелита напрегнато се заслушваше, цялата обърната към гората като че ли оттам идваха обезпокоителни шумове. В действителност девойката бе много обезпокоена от дълбоката тишина. Тя не чуваше вече странния вик, нито гласа на Мануел, нито пък някакъв изстрел. Брат ѝ не ѝ се обаждаше, както бе обещал. Какво ли му се бе случило?

Потискаща мъка бе обзела Мануелита. Бяха изминали около двадесетина минути. Без да чака повече, девойката навлезе в гората.

Тримата индианци, които бяха там в засада, се усмихнаха ехидно. Тя просто облекчаваше работата им. Те се сгушиха отстрани на пътеката, направена от самия Мануел, и зачакаха търпеливо жертвата си, която със сигурност щеше да падне в ръцете им.

ХОРА И ЗВЕРОВЕ В ЗАСАДА

Мануелита, с карабина в ръце, вървеше разтревожена по пътеката, направена наскоро от брат ѝ.

Тримата сгущени индианци чуваха приближаващите стъпки. Те трябваше да заловят девойката, но без да падне косъм от главата ѝ, както им бе заповядано.

Мануелита поспря и се послуша, за да чуе повикването на брат си. Някакво шумолене привлече вниманието ѝ. Вгледа се внимателно и като че ли ѝ се стори, че храсталаците от дясната ѝ страна се размърдаха. Обърна бързо дулото на карабината си натам и от храсталака изскочи тъмна сянка, която със скок описа пред нея странна траектория. Девойката натисна спусъка: сянката, която бе във въздуха, се просна на земята и се разнесе страшен рев. Оказа се, че това беше ягуар.

Но странно, този ягуар ревеше не от болка, а от радост. Защото, макар и ранен, той бе достигнал жертвата си. А жертвата на ягуара бе един индианец, затаил дъх в засада.

Разнесе се човешки вик на ужас и болка. Звярът разкъсваше жертвата си. Здравите му челюсти така бяха притиснали шията на индианеца, че главата му след миг щеше да бъде откъсната.

Между клоните девойката видя страшната картина. Нададе вик, но не свали оръжието си. Пред нея изскочи някакъв мъж, мъчейки се да я удари с ножа си. Мануелита натисна спусъка и индианецът, ранен в гърдите, се повали на земята, стенойки от болка.

Докато ягуарът яростно разкъсваше индианеца, трети мъж изскочи от храстите, но не се нахвърли върху плячката, която очакваше с другарите си. Виждайки каква непредвидена, жестока участ ги бе сполетяла, той се хвърли към храсталаците в луд бяг.

Индианецът, ранен в гърдите, охкаше и притискаше с ръце раната си, от която шуртеше кръв.

Ягуарът продължаваше да разкъсва жестоко жертвата си и Мануелита, която все още държеше димящата карабина в ръце,

наблюдаваше гледката с широко отворени ужасени очи.

Девојката приближи към ранения, който охкаше отчаяно.

— Какво сторихте на брат ми? — попита тя.

Индианецът я погледна с очи, които бяха замрежени от агонията. Бледото красиво лице на девојката смекчи свирепия му вид. Може би в тоя миг бе обзет от разкаянието, което предшества смъртта дори и у диваците, и с едва разбираем глас промълви:

— Там, долу... завързан за дървото...

И млъкна. Може би това бяха последните му думи. Мануелита скочи и с неестествен устрем се втурна напред.

„Там, долу... завързан за едно дърво...“ — повтаряше си тя и чувството на състрадание, което я бе обзело преди малко, когато трябваше да присъства на страшната сцена, сега бе сменено от чувството на мъст.

Любяща сестра, тя оглеждаше всеки храст, всяко дърво наоколо. „Там, долу... завързан за дървото...“ — фразата просто изгаряше мозъка ѝ. Защо, ако е само завързан, не вика за помощ? Дали не е убит?

Девојката се мятеше насам-натам, от дърво на дърво, препъвайки се и ставайки отново, с окървавени от клоните ръце и крака. Търсеше завързания си брат, сърцето ѝ биеше до пръсване, а студена пот бе избила по челото ѝ. Гласът ѝ отекваше в смълчаната зловеща гора:

— Мануел, братко мой, къде си?... Защо не отговаряш?

Изведнъж тишината бе нарушена от два изстрела. Някой стреляше на около триста или четиристотин метра, но не откъм гората, а откъм брега на Бермехо.

Това бе много странно, но Мануелита нямаше време дори да се замисли, погълната изцяло от желанието си час по-скоро да намери брат си. Тя не се попита какво може да е станало с двамата войници, които бяха останали да пазят индианците. Една-единствена мисъл я занимаваше само: да намери брат си и тя викаше непрекъснато:

— Мануел! Мануел! Мануел!

Тревожният ѝ глас прорязваше горската тишина. Надалеч отекнаха други изстрели. Мануелита едва ги чу, заета с търсенето на брат си.

— Мануел! Мануел! Мануел! — продължаваше да вика тя и гласът ѝ трепереше от вълнение.

Брат ѝ обаче не отговаряше.

Не отговаряше, защото въпреки огромните си усилия да се освободи от кърпата, с която бе запушена устата му, не можеше да стори нищо.

Трябва да се отбележи, че индианците от американските прерии умеят особено ловко да правят най-различни възли, които приличат на моряшките. С удивителна сръчност те бяха завързали жертвата си така, че да не може да се освободи, каквито и усилия да прави.

Мануел чуваше сестра си, но не бе в състояние да ѝ отговори. Той разбираше, че девойката е смъртно изплашена за него, виждаше я съвсем наблизо, но Мануелита не се сещаше да се наведе и да проследи следите му, а той издаваше само някакъв слаб, сподавен звук, толкова слаб, че в никакъв случай не можеше да бъде чул от сестра му.

Сякаш бе в положението на онзи, който сънува кошмари, но не може да извика и да се събуди.

Изведнъж се вкамени от ужас.

Бавно и неумолимо една огромна змия приближаваше към него, вдигнала ужасната си глава с магнетичен поглед.

Влечугото сякаш имаше жестокото намерение да се приближи бавно към жертвата си, за да я накара да предвкуси мъчително своя край.

Завързаният чуваше името си, наблюдаваше бавното приближаване на влечугото, чиито очи бяха устремени в неговите, а не можеше да направи и най-малкото движение. Ето, змията вече доближаваше краката му. Много дълга, тя бавно се заувива около дънера и тялото на Мануел. След малко щяха да започнат ужасните стягания, които да счупят костите.

Когато най-сетне в безпаметното си тичане Мануелита се появи в празното пространство, тялото на брат ѝ бе вече обвито от змията.

Мануелита видя страшната сцена.

Понякога има такива странни моменти на върховна опасност, в които човек запазва по необясним начин спокойствие и хладнокръвие.

Внезапният ужас бе парализирал Мануелита и тя просто не знаеше как да постъпи, но след това на помощ ѝ дойде тъкмо хладнокръвието.

Сцената на вързания за дървото пленник, който не бе някой друг, а собственият ѝ брат, и змията, извисила глава над лицето на Мануел, я вцепени само за част от секундата. В следващия миг тя вече бе натиснала спусъка на карабината.

Ръката ѝ не трепереше. Куршумът прониза главата на влечугото, но след това девойката изгуби съзнание и падна на земята.

Мануел почувства как обръчът се отпуска и как дишането му става по-свободно.

Опасността повече не съществуваше... Но тревогата за сестра му не го напускаше. Мануелита лежеше в близост до него в безсъзнание, а той с нищо не можеше да ѝ помогне.

Тихо зашепна молитва. Небето трябваше да му помогне.

И наистина само след миг откритото пространство бе прекосено от войника Франциско. Той вероятно търсеше Мануелита, защото бързо я забеляза и се наведе над нея. Когато се изправи, видя вързания за дървото Мануел и веднага разряза въжетата. Мануел свади превръзката от устата си и приближи до сестра си. Падна на колене и извика:

— Мануелита, сестрице моя! Моя спасителко! Благодаря ти!

БИВАКЪТ

Мануелита отвори очи и погледна брат си, чието лице сияеше от радост.

— Какво се е случило? — попита девойката.

— Какво се е случило ли? — повтори Мануел. — Само това, че без твоята помощ бях завинаги загубен. Когато бях завързан и безпомощен за дървото, ти с удивителна точност пръсна главата на змията. Чувствах как сърцето ми вече спира от жестокия ѝ обръч, който ме задушаваше... Краят не беше твърде далеч... И тогава...

— Да, да... и тогава... Сега си спомням... Не зная как намерих у себе си толкова кураж и сила, за да насоча пушката към главата на змията. По-точно, прицелих се тъкмо между двете зловещи очи на влечугото... Но после? Какво стана после?... Не помня нищо повече... Кой всъщност ти помогна след това? Кой те развърза?

— Франциско! Храбрият ни войник! — Мануел отправи признателен поглед към младия войник.

Мануелита се надигна и погледна убитата змия.

— Животът ни се е превърнал в низ от засади.

— Да, така изглежда.

— От кого смяташ, че бяха изпратени индианците? Единият намери смъртта си в устата на ягуара, а другият бе ранен от мен.

— И аз се питам същото. Ягуарът Мадейра е мъртъв... Но ти казваш, че друг ягуар е разкъсал един от индианците.

— Трима ме дебнеха...

— Те са същите, които ме завързаха за дървото.

— Единият бе нападен от побеснелия звяр, който предварително бях ранила... вторият също получи куршум от мен... а третият... третият не знам къде се дяна... Избяга някъде...

— Той направи опит да ме нападне, но успях бързо да се освободя чрез един точен изстрел — обясни Франциско. — Сега се безпокоя за Педро. Оставих го сам с двамата лодкари.

— Трябва веднага да отидем при него! — извика Мануел.

Войникът, братът и сестрата бързо се отправиха към брега. Минаха по пътеката и бързо стигнаха брега. Педро с карабина в ръка все още пазеше двамата индианци, които, седнали на земята, бяха разбрали, че е излишно да правят каквито и да било опити да избягат.

Мануел пръв приближи до тях.

— Както вече сте разбрали, предполагам, вашите съучастници са премахнати. Те ни създадоха доста главоболия, но си и получиха заслуженото. Сега е ваш ред. Качете се в лодката, вземете веслата и знайте, че при най-малкия опит за неподчинение ви очаква куршум! Разбрахте ли ме?

Двамата индианци заеха местата си в лодката. Не им оставаше нищо друго, освен да се подчинят. Планът на техните господари не се осъществи и те бяха доволни, че са отървали кожата.

Мануел, сестра му и двамата войници също се качиха в лодката. Педро застана на кормилото. Лодката продължи пътя си по Бермехо.

Особено доволен от края на приключението бе Франциско.

— Ама тези разбойници доста лоша шега ти бяха подготвили, а, ефрейторе? — попита той.

— Какво да се прави, Франциско! — отвърна Мануел. — От известно време засадите не ни оставят на мира. Вече бях свикнал с тях, но не вярвах, че отново ще се повторят. Мислех си, че всичко е приключило...

— Имаш ли някой неприятел, който те преследва?

— Така изглежда — отговори младежът с горчива усмивка. — Ти ми вдъхваш доверие, показва, че можеш да ми бъдеш приятел, и аз искам да споделя с теб всичко, което от известно време се случва с мен и сестра ми.

Мануел разказа накратко многобройните си приключения от деня на появяването на Сантос, онзи фатален ден, когато бразилецът бе почукал на вратата му, за да помоли за подслон, и който впоследствие бе станал годеник на сестра му.

Двамата войници изслушаха разказа с жив интерес и възхищението им от брата и сестрата още повече се засили. Но в същото време лицата на двамата индианци лодкари, дочули откъслечни фрази от разказа, тъй като Мануел говореше доста ниско, изразяваха зле прикритото желание да си отмъстят.

Нощта бе покрила всичко с черната си мантия и бе необходимо да си потърсят място, където да пренощуват.

Изведнъж пред очите им се появи един хубав, тих залив и те решиха да спрат там.

Педро отново бе натоварен да не изпуска от погледа си двамата индианци, които Мануел искаше да използва, а после да предаде на властите.

Хапнаха набързо и се приготвиха за нощуване, тъй като бе станало доста късно.

Мануел даде своите разпоредби на стражата. Само той и двамата войници щяха да се редуват на пост, а индианците трябваше да бъдат наблюдавани зорко.

Мануел приготви леглото за сестра си от широки листа и извади една завивка от торбата, която да я предпази от нощната влага.

Франциско бе определен пръв да застъпи на пост.

Мануел, сестра му и двамата лодкари легнаха и бързо заспаха. Умората през деня си каза думата, Франциско седна на брега с карабината в ръка, готов при случай да вдигне тревога.

Водите на Бермехо разливаха ромона си в тихата нощ. Откъм горичката не идваше никакъв звук. Франциско на няколко пъти стана, за да може да види в тъмнината двамата индианци, които спяха. Всичко наоколо бе потънало в сън. Смяната на Франциско свърши без особени инциденти.

Вторият, който трябваше да застъпи след него, бе Мануел. Той взе карабината, огледа двамата индианци и със задоволство установи, че спят дълбоко. После започна да се разхожда по брега с пушка на рамо.

Изведнъж му се стори, че чува далечно изсвирване, същото, което вече бе привлякло вниманието му близо до остров Куебрачо. Несъмнено това бе сигнал. Но какво можеше да означава то? За кого бе предназначено?

Изсвирването се повтори. Идваше откъм горното течение на реката. Младежът се вслуша. Може би се приближаваше някоя вражеска лодка.

Мануел отправи поглед по повърхността на Бермехо. Но изсвирването повече не се повтори.

Внезапно леко прашене на клони го накара да се обърне рязко и да се спусне към мястото, където спяха останалите. Първото нещо, което направи, бе да види дали двамата лодкари са все още под дървото. Индианците бяха изчезнали!

Мануел събуди Франциско.

— Ставай! Лодкарите ни изиграха! Избягали са!

— Избягали?

— Да. Чух продължително изсвирване откъм реката. Помъчих се да разбера какво би могло да означава това. И точно тогава двамата индианци, които толкова старателно се преструваха, че спят, са избягали.

— Постъпихме наивно, че не ги вързахме!

— Не предполагах, че ще ни изиграят. Изглеждаха толкова уморени, сякаш нямаха никакво друго желание, освен веднага да заспят. Явно съм се излъгал. Вероятно сега искат да се съберат с третия от моите нападатели, който преди това успя да избяга. Може би имат намерение да подготвят нова засада.

— Ако решиш, можем да ги преследваме.

— Педро заспа едва сега. Не ми се иска да го събудя, за да пази сестра ми.

— Прав си. От друга страна, не е благоразумно да започнем преследването и да изоставим сестра ти и Педро...

— Ако можехме поне да узнаем накъде са избягали...

— Тук има една пътека... Виждаш ли я, ефрейторе?

— Да.

— Вероятно са избягали по нея.

Войникът и Мануел се послушаха, за да чуят евентуално шум, който двамата бегълци, колкото и да са внимателни, могат да допуснат в нощта.

— От тази страна не се чува нищо! — прошепна Мануел.

— Но нали каза, че си чул изсвирването откъм реката. Може би двамата негодници не се намират в горичката, а някъде наблизо...

Двамата се отдалечиха от пътеката, която се губеше в горичката и се върнаха при Бермехо.

Брегът бе забулен с гъста мъгла.

Франциско се спусна към мястото, където бяха завързали лодката, и гневно извика:

— Лодката е изчезнала!

— Проклятие! — избухна Мануел.

— Негодниците са се хвърлили в реката, плували са може би известно време под водата, развързали са въжето и са си отишли, без да ни поздравят. За щастие оръжието ни е на брега, но със запасите си трябва да се простим!

— Там бе и златото, което получих от продажбата на къщата! — извика Мануел. — Беше цялото ми богатство!

— Тогава не ни остава нищо друго, освен да настигнем индианците! На всяка цена!

— По какъв начин смяташ да го направим?

— Със сал.

— А как ще го построим?

— Снощи успях да взема от лодката брадвата. Тя ми бе необходима, за да нацепя дърва за огъня, на който трябваше да се приготви вечерята.

— Тогава бързо на работа! — извика Мануел.

КРОКОДИЛИТЕ

Докато Франциско сечеше дебелия ствол, Мануел и Педро чупеха с ръце по-тънките клони, а Мануелита търсеше лико, което трябваше да замени дебелия въжета. За не повече от два часа бе построен голям сал, който веднага бе спуснат във водата. Двамата войници, Мануел и сестра му се качиха на него, снабдени с дълги колове, които щяха да заместят веслата. Без да губят нито минута, четиримата пътници се понесоха по течението на Бермехо.

Мануел наблюдаваше брега с надеждата, че негодниците може да са завързали лодката за брега на някой от ръкавите на реката. Когато стигнаха до един завой, Франциско се обърна към Мануел:

— Ефрейторе, не чуваш ли някакво странно мучене?

Всички се послушаха.

— Какво може да е това? — попита Педро.

— Във всеки случай музиката не е много приятна — отговори Мануел. — Това са крокодили, които по всяка вероятност ни очакват зад завоя на реката... Трябва да бъдем нащрек!

— Дали скоро ще ни нападнат? — попита Франциско.

— Няма съмнение! — отвърна Мануел. — Когато са много, те нападат лодките с дяволски устрем. Не е шега да имаш работа с тези ужасни влечуги, които буквално гъмжат в някои зони на Бермехо.

— Но независимо от всичко ние ще трябва да продължим пътя си — обясни Франциско.

— Е, разбира се, че няма да издам заповед да се върнем обратно! — усмихна се Мануел. — Държа много да преследваме разбойниците, които освен всичко откраднаха и златото ми. Напред! Аз вярвам в нашите сили!

И те започнаха отново да гребат усърдно. Мученията ставаха все по-застрашителни, но вече ясно се чуваха и човешки гласове.

— Нападнали са някого! Няма съмнение! — извика Мануелита.

Салът стигна до завоя, задмина го и тогава пред очите им се откри неочаквана гледка.

На стотина метра шестдесет или седемдесет крокодила обсаждаха една лодка с осем души, които отчаяно се защитаваха. Огромните влечуги заобикаляха лодката с разтворени челюсти. Някои от тях се опитваха да се покатерят, но от лодката ги отблъскваха с весла, ножове и саби. Виждаше се как някое влечуго с разцепен череп падаше безжизнено във водата, но веднага го заместваше друго.

— Но това са нашите неприятели! — извика Мануел.

— Да, наистина... ето и двамата лодкари, които откраднаха лодката ни — посочи Франциско. — Познавам ги много добре, за да ги сбъркам с някои други.

— Скоро няма да можеш да ги познаеш вече! — отвърна Мануел.
— Ето, виж как четири крокодила ги нападат.

И действително двамата индианци, които стояха на задната част, бяха захапани за краката от кайманите. Индианците нададоха ужасяващи викове, мъчейки се напразно да се освободят от хищниците. Крокодилите не им дадоха тази възможност, други, които вече бяха в лодката, взеха участие в страшния пир, захапвайки главите на двамата индианци, които вече престанаха да надават нечовешките си викове.

Останалите шестима продължаваха да се бранят. Няколко крокодила се носеха по водата, преобърнати на гръб, влачени от течението, но другите продължаваха обсадата.

Борбата стана повече от жестока.

Нашите приятели от сала наблюдаваха известно време тази ужасна гледка, но това не продължи дълго. Бързо насочиха карабините си към влечугите, и стреляха. Стадото бе толкова гъсто, че малко изстрели отиваха нахалост. Седем или осем крокодила бяха веднага отстранени от полесражението.

Но и салът се понесе без посока, отдалечавайки се от лодката, а Мануел искаше непременно да се доближи.

— Педро, Франциско, вземете коловете! — викна им той. — Аз и сестра ми ще продължим да стреляме!

Двамата войници веднага се подчиниха. Салът се понесе по течението на реката сред трупове на каймани и почервеняла от кръв вода.

Лодката запазваше положението си, макар някои от индианците да не гребяха. Оказа се, че бе заседнала. А това позволи на сала да я

настигне бързо. Когато крокодилите го забелязаха, отново нададоха своите страшни мучения: десетина от тях заобиколиха сала, опитвайки се да се качат върху него, но веднага бяха прогонени от удари с коловете и дъжд от куршуми.

На лодката бяха останали само четирима индианци.

— Смелост, приятели! — извика Мануел, който видя, че повечето от крокодилите, привлечени от сала, бяха изоставили лодката.

Салът удари ръба на задната част на лодката.

— Бързо! В лодката! — заповяда Мануел. Той скочи в нея и помогна на сестра си да стори същото.

Франциско и Педро ги последваха. С коловете, с които отблъскваха и направляваха сала, те започнаха да удрят яростно крокодилите.

— По-бързо съединете сала със задната част на лодката! — заповяда Мануел.

Педро завърза въжето на лодката за пръта, забит в сала, без да разбира какво всъщност целеше ефрейторът. Но скоро той разбра намеренията му. Мануел насочи карабината си срещу четиримата останали живи индианци и извика:

— Прехвърлете се на сала!

Индианците трябваше безпрекословно да се подчинят.

После Мануел се обърна към Педро:

— А сега развържи въжето!

Салът се понесе надолу по течението, следван от ревящите крокодили. Не всички влечуги обаче се бяха отказали от нападение срещу лодката: три от тях предприеха нови атаки, а четвърти се готвеше да ухапе крака на Франциско, който нанасяше силни удари по главата на един упорит крокодил.

Мануелита насочи оръжието си към огромната разтворена уста, която неминуемо щеше да откъсне крака на войника, ако не се намесеше светкавично, и стреля. Влечугото затвори устата си и потъна във водата. Мануел, наведен над двамата ужасно разкъсани индианци, които лежаха в задната част на лодката, преодоля отвращението си, започна да бърка между дрехите и намери окървавена торбичка.

— Нашето злато! — извика той и хвърли торбичката на дъното на лодката. — Да хвърлим трупове на все още гладните крокодили!

С прътовете, които им служеха за весла, войниците и Мануел изчистиха лодката. Влечугите яростно се нахвърлиха върху окървавените късове.

Мануелита и Франциско заоглеждаха лодката. За щастие тя не бе претърпяла никаква повреда, а само се бе залостила между гъсти водорасли. Скоро лодката бе освободена и се отдалечи от мястото на кървавата схватка.

Мануел забеляза със задоволство, че благодарение на храбростта на двамата войници и на Мануелита бе спечелена двойна победа.

— Ето, че отново притежаваме собствената си лодка! — заяви радостно той.

— Ах, тези разбойници! Не са ни оставили нито една хапка! — забеляза Франциско.

— Но затова пък бяха изядени от крокодилите! — допълни Педро.

— Да, но само четирима! Не забравяйте, че бяха осем.

— Не се безпокой! Другите, които принудихме да се качат на сала ни, скоро ще последват съдбата им — добави Мануел. — Ако, разбира се, не съумеят да се защитят.

— Дали ще срещнем по пътя си други индианци, които да искат да ни нападнат? — попита Педро.

— Досега отстранихме няколко — забеляза Мануел. — Разбира се, с помощта и на ягуарите и крокодилите. Надявам се да стигнем без неприятности до целта си.

— Дано! — възкликна Франциско. — И сега като си спомня как благодарение на сестра ти все още имам крака, тръпки ме побиват...

— Ако Мануелита не бе улучила — забеляза усмихнат Педро, — отпуската ти щеше да бъде осигурена.

— Дълга ви голяма благодарност, Мануелита! — Хвърли доста продължителен поглед към девойката Франциско.

Тя не отговори. Мисълта ѝ бе заета в този момент с нещастния ѝ годеник. Наведе глава и се помоли мълчаливо. Тримата младежи с енергични удари на греблата насочиха лодката нагоре по тихите води на Бермехо.

Изморителната работа по построяването на сала, тежката битка с индианците и крокодилите, непрекъснатото гребане, за да наваксат изгубеното време, правеха наложителни почивката и храненето.

Те избраха удобно място за спиране, завързаха лодката и се заеха с лов на дивеч и търсене на плодове, за да възстановят силите си.

Денят преваляше. Когато се нахраниха, легнаха да спят, като установиха реда на стражата.

КЪМ ГРАН ЧАКО

Според предвижданията и след неуморната работа с веслата на другия ден те бяха близо до целта си.

— Беше казал, че ще ни чакат коне! — обърна се Мануел към Франциско.

— Конете и пощата! — отвърна войникът.

— Ще ни трябват силни коне — продължи Мануел, — за да преминем Гран Чако. Това няма да бъде разходка за удоволствие.

— Така е — забеляза Франциско, — но не вярвам да срещнем големи опасности от тези, които срещнахме по Бермехо.

— И аз мисля така — съгласи се Мануел. — Надявам се моите приятели да не ме очакват в Гран Чако. В заповедта на правителството се казваше, че трябва да поема командването на крепостта. Но питам се: защо с тази задача не е натоварен някой офицер?

— Имаше един — отговори Франциско. — Но бе изпратен някъде другаде, а и аз не знам защо.

Лодката се допря до брега.

Двама войници, които познаха лицата на намиращите се в лодката, започнаха да махат с ръце.

— Изглежда, тези ще пътуват с нас — предположи Педро.

Мануел, сестра му, Педро и Франциско скочиха бързо на брега.

— Нас ли чакате? — попита Франциско.

— Да, старшият ни изпрати тук, за да ви посрещнем. Каза, че ще пристигне ефрейтор Мануел де ла Баранкас.

— Аз съм!

Войниците погледнаха с любопитство Мануелита.

— Това е сестра ми — обясни, видял погледите им, Мануел. — Пожела да ме придружи. Значи старшият ви е изпратил да ни посрещнете.

— Да, за да ви заведем при него в хотела — отговори един от войниците.

— Кой ще се погрижи за лодката? — попита Мануел.

— Завържете я за брега... старшият ще се погрижи за нея. А сега да отидем в хотела.

След дългата алея стигнаха до огромна дървена къща.

Старшият Леонио де ла Манка бе в единствената зала на хотела и гледаше от прозореца десетината индианци, които играеха на таба в двора. Това е една твърде проста игра, към която обаче са пристрастени работниците от аржентинските полета: една волска, пищялна кост се хвърля на петнадесетина метра разстояние така, че да остане изправена върху по-тънката си част.

На таба се играе упорито. Има играчи, които притежават голяма сръчност, докато други не успяват никога да изправят костта на помалката ѝ част и така губят всичките си спестявания.

Старшият следеше играта с такова внимание, че не забелязва влизането на групата. Единият войник трябваше да се приближи и да го потуша по гърба, за да се обърне.

Старшият беше около четиридесет и пет годишен, с посивели коси и мустаци, с добродушно лице и кротки очи.

— Ефрейтор Мануел де ла Баранкас! — Мануел поздрави.

— Правителството ви подготви една изненада, като ви свика под знамената на родината! — обясни старшият.

— Сигурно има опасност от война? — попита Мануел.

— На границата всичко е спокойно — отвърна старшият. — Вие поемате командването вместо мен, тъй като аз се завръщам в Консепсион. Може би правителството ме смята за много стар, за да командвам укреплението...

Докато говореше, старшият гледаше Мануелита, която стоеше настрани.

— Тази девойка с вас ли е? — попита той.

— Да. Сестра ми е.

— Значи тя ще ви придружи? Ама че добра сестричка. И после ще трябва да се върне обратно вкъщи! — извика добрякът.

— Не, господин старши. Тя ще ме придружи до границата.

— Защо?

— За да не оставя брат си! — заяви девойката.

— Много добре! — извика старшият. — Вие ще можете да работите като продавачка на хранителни продукти.

— А сега е време да похапнем! — добави той, като плесна с ръце.

Собственикът на заведението дойде да вземе поръчката.

— Сервирайте ни един вкусен обяд — помоли старшият. — Може би за последен път ще се храня с моите войници!

Всички седнаха на масата.

Старшият бе истински образец на добър войник, който бе изключително любезен към Мануелита.

Франциско и Педро не се въздържаха и разказаха приключенията по време на пътуването.

— Изпатели сте доста! — забеляза старшият.

— Да, но се надявам останалата част от пътуването да мине спокойно — заяви Мануел.

— Пожелавам ви от все сърце това! Още повече, че водите със себе си жена! При преминаването на Гран Чако има само една опасност.

— Зверове ли? — попита Мануел.

— Не... Индианците от равнините — отговори старшият. — Те стават от ден на ден все по-смели и опасни.

— Ще се постареем да се защитим, ако ни нападнат — обясни Мануел. — Мога ли да ви попитам нещо, господин старши?

— Питайте!

— Мислех, че е редно командирът на едно укрепление да го предаде на новодошлия.

— В действителност би трябвало да бъде така — отговори старшият, — но аз получих заповед да ви чакам тук и след като ви срещна, да продължа за Консепсион.

На двора конете вече бяха впрегнати и кочияшът, здрав човек на около четиридесет години, но с вид на голям пияница, дойде да съобщи, че всичко е готово за тръгването.

Старшият вдигна още една наздравица за Мануелита с пожелание пътуването да бъде по-спокойно, отколкото е било в началото му. После четиримата войници, Мануел и сестра му се качиха в колата.

Четирите яки коне препуснаха и се насочиха към Гран Чако.

Тази обширна област в Южна Америка влиза в границите на Аржентина и Боливия и граничи с Парагвай — на изток, и първите

височини на Андите — на запад.

На север Гран Чако се простира до равнините на боливийската провинция Чикитос, на юг — до долната половина на Рио Салдо.

По времето на нашия разказ областта бе безкрайна, необработена равнина, обитавана от диви и независими племена. Почвата бе камениста, глинеста и блатиста, обрасла с треви, мимози и палми.

Пощенската кола се движеше до залез-слънце доста бързо, докато спря пред усамотена къща, над която имаше гръмкия надпис „Хотел «Гран Чако»“. В действителност това бе дървена къща с две помещения, едното, от които служеше за кухня и обща зала, а другото — за спалня, където бяха нахвърляни чували със слама. А отзад имаше навес за конете и колите.

Не липсваше и място за игра на таба и преди да се смрачи, няколко работници поискаха да се разплатят в хотел „Гран Чако“.

Мануел, сестра му и четиримата войници се задоволиха със скромна вечеря и се оттеглиха в спалнята, където се настаниха на твърдото легло от слама.

На сутринта кочияшът даде заповед за тръгване.

Уредиха сметката си с гостилничаря и колата потегли отново по широката равнина, където започваше да духа агуасеро — предвестникът на промяната на времето.

ИНДИАНЦИТЕ ОТ ПРЕРИИТЕ

Едва пощенската кола бе изминала двадесетина километра, и от многобройните хрусталаци изскочиха повече от двадесет индианци, които викаха високо, за да изплашат пътниците.

Бяха въоръжени с лъкове и стрели, но преди да ги употребят, според уговорката, почакаха кочияшът да спре конете.

Между кочияшите на пощенските коли и разбойниците на прериите съществуваше мълчаливо споразумение, което почти винаги се спазваше: когато конете спираха, индианците ограбваха пътниците, преструвайки се, че ограбват и кочияшите.

Мануел много добре познаваше тези обичаи.

Той скочи от страничната вратичка, насочи револвера си срещу кочияша и извика решително:

— Ако само малко забавиш хода, ще забия един куршум в тила ти!

Кочияшът тутакси удари конете с камшика.

— Свали оръжието! Аз не съм съдружник на индианците! — обясни той.

Конете ускориha галопа.

Когато бегачите разбраха, че кочияшът не се е хванал на въдицата, започнаха да преследват колата, като същевременно изстрелваха и по някоя стрела.

Войниците и Мануелита също извадиха револверите си, готови да открият огън веднага щом индианците се приближат до колата. Но те бяха още доста назад и дори изглеждаше, че не влагат голямо усърдие в преследването.

Кочияшът, продължавайки да шиба конете с камшика, се обърна към пътниците:

— Това е лош признак!

— Защо? — попита Мануел, който продължаваше да се навежда през прозорчето с револвер в ръка.

— Когато те забавят преследването, това означава, че очакват подкрепления — отговори кочияшът.

— Равнината пред нас е пуста — забеляза младежът. — Не се вижда жива душа.

— Така е. Но вляво има един хълм. Виждате ли го? Затова е по-добре да не напредваме направо.

Кочияшът действително не се бе излъгал.

Изад хълма изскочиха тридесетина индианци, които се втурнаха с високите си дивашки викове към пощенската кола. Тогава налетяха отново и изостаналите преследвачи.

Кочияшът обърна конете вдясно и ги подкара през една гориста равнина. Войниците и работниците стреляха, надвесени през прозорчетата. Стрелбата бе на интервали в зависимост от приближаването или отдалечаването на индианците. Един от тях скоро падна ранен. Това сякаш удвои ожесточението на останалите, които отправиха срещу колата дъжд от стрели, една, от които се заби в хълбока на един от конете, който изцвили гневно и хукна бясно. Пътниците и кочияшът отговориха с изстрели. Паднаха още двама от индианците.

Почвата, по която препускаше колата, от скална се превърна в тинеста, което принуди конете да забавят ход. Преследвачите се виждаха вече и изглеждаха решени на всяка цена да нападат, докато получат своето.

— Изглежда тези индианци са много жестоки! — обърна се към брат си Мануелита.

— Да. Те принадлежат към племе, твърде освободено от всякакви задръжки, затова е и така грабителско — отговори той. — Когато срещнат съпротива, която ги принуждава да се бият докрай, те стават направо бесни.

— Погледни! Спряха...

— Изглежда ни се присмиват.

— Какво всъщност стана?

Пътниците бързо разбраха причината за внезапната промяна в поведението на преследвачите.

Пред очите на кочияша се изправи тревиста растителност. С надеждата да се измъкне от тинестата почва той подкара конете направо, както се случва често в безкрайните аржентински прерии. Но

тази растителност всъщност прикриваше блато. Конете бързо затънаха до колене, а колата, скърцайки, спря.

Индианците, които разбраха, че пътниците е невъзможно да избягат, наблюдаваха тържествувачи затъването.

Те се разположиха в полукръг на края на блатото, продължавайки да изстрелват по някоя и друга стрела. Пътниците отговаряха с револверни и пушечни изстрели. Някои обаче бяха изчерпали мунициите си, а другите бяха принудени да пестят своите, още повече че стрелите не достигаха до обсадените.

Кочияшът се вмъкна в колата и помогна на пътниците да се барикадират добре, служейки си с чувалите и с дъските от седалките.

Обсадата можеше да продължи дълго, затова не трябваше да се хаят напразно куршумите.

— Добре се наредихме! Докъде ни докара? — обърна се към кочияша Мануел.

— Тая проклета растителност ме заблуди — отговори той и отпи от манерката, която висеше на колана му. — Ние сме в безопасност, конете страдат най-много. Но я вижте нататък!

— Какво има?

— Вятърът гони облаците и вече започва да гърми.

— Буря ли ни очаква?

— И досега не съм сигурен, че жена ми ще изгуби хапливия си език, но за бурята съм сигурен. Дъждът ще ливне всеки момент.

Кочияшът седна и залепи спокойно устата си на манерката. Той наистина бе познал.

Над прерията в същия миг заваля и дъждът бе направо пороен. Той заудря по стените на колата и конете зацвилиха уплашено.

Индианците, уверени, че пътниците няма да могат да се измъкнат от блатото, избягаха към хълма.

— Има ли място, където да се приютят? — попита Мануел.

— Сигурно има пещери, в които ще могат да се подслонят — отговори кочияшът.

— И щом престане дъждът, ще се върнат отново?

— Няма да бързат. Те знаят, че няма да можем да измъкнем колата от това проклето блато и колкото повече вали, толкова повече ще затънем.

Мануел разглеждаше равнината, превърната в блато от безспирния дъжд. Вдясно се издигаше самотно дърво.

— Слушай, кочияш! Ако няма начин да измъкнем колата от блатото, има начин поне ние да се измъкнем.

— А как именно?

— Сигурно имаш въже?

— Да, ефрейторе. А после?

— Ще хвърлим въжето на дървото, ще завържем единия му край за колата и ще минем един по един? — обясни Мануел.

— Това ще бъде трудно, но не е невъзможно — съгласи се кочияшът.

— Много добре! Да опитаме! — присъединиха се и пътниците.

Кочияшът извади едно дълго въже и го подаде на Мануел. Младежът се качи на покрива на колата.

За щастие дъждът бе по-слаб и Мануел успя да хвърли примката на въжето върху дървото, което стърчеше на петнадесетина крачки, после закрепил здраво другия му край на покрива на колата.

— Ще мина пръв — извика той. — Ако въжето ме удържи, след мен ще мине и сестра ми.

Мануел седна на края на покрива, залови се за въжето, като кръстоса краката си около него и започна преминаването. Колата се поклатяше под тежестта му, но не се наклоняваше настрани, защото бе затънала дълбоко.

Младежът измина разстоянието и почака Мануелита да последва примера му.

Дъждът вече бе престанал напълно и другите пътници също успяха един след друг да преминат въздушното пространство с изключение на кочияша. Той бе забелязал, че колата, освободена от тежестта на пътниците, се повдига; стоеше замислен и гледаше конете.

— Какво си мислиш? Защо не идваш? — извика Мануел.

— Чакайте! Може би има начин да се спасят животните!

Кочияшът се покачи на покрива, отиде при сандъка, разпегна конете, развърза въжето и праметна свободния му край през седлото на един от конете.

— Развържете сега въжето от дървото — извика той, — послужете си с отвесното дърво като със скрипец и след това се опитайте да дърпате!

Мануел и останалите тринадесет пътници започнаха да теглят.

Кочияшът извика доволен — конят почти излезе от тинята!

Нещастното животно, цвилейки радостно, си помогна с краката. Когато най-сетне се изправи, успя да стъпи на твърда почва.

Мануел хвърли на кочияша края на въжето, което бе закрепено за седлото на втория кон.

Тринадесетте пътници повториха усилието си и вторият кон също бе спасен. За около половин час успяха да изтеглят и другите два. Тогава дойде и редът на колата. Кочияшът завърза въжето за предната част и по него мина до дървото, за да присъедини силата си в помощ на пътниците.

Този път работата се оказа по-трудна. Но внезапното изцвилване наведе пътниците на мисълта да използват конете.

— Я гледай! — извика кочияшът. — Щом ги извадихме от калта, помагат и те.

Конете бяха впрегнати с въжето и след няколко минути колата бе извадена от блатото. Кочияшът сам се възнагради за остроумното си хрумване, като изпи рома.

Внезапно някой извика:

— Индианците! Връщат се! Всички грабнаха оръжието си.

Индианците бяха излезли от скривалищата си и тичаха към пътниците.

— Впрегни бързо конете! — извика Мануел. — Ще успеем да се справим с неприятеля!

Кочияшът това и чакаше. Докато впрягаше конете в колата, индианците приближаваха с викове. Пътниците ги оставиха да приближат и после откриха огън срещу тях. Няколко индианци паднаха, другите започнаха да мятат стрели, но колата служеше отлично за барикада. В това време и кочияшът довърши впрягането.

— Качете се! — викна той и се покатери на мястото си.

Мануелита скочи в колата, следвана от останалите, които продължиха да стрелят от прозорчетата на колата.

Кочияшът шибна конете и те препуснаха в галоп.

Индианците претърпяха значителни загуби. Сред падналите навярно бе и самият им вожд, тъй като всички внезапно спряха и сякаш се отказаха от преследването.

— Този път не им провървя! — забеляза Франциско.

Всички пътници си отдъхнаха спокойно. Опасността бе преминала и чак сега почувстваха колко много са изгладнели. Всички извадиха храната, която бяха взели от гостилничаря в Самбаго, хапнаха набързо и отново потеглиха.

БЕЛИЯ ДЯВОЛ НА ПРЕРИЯТА

Както се случва в тропическите зони, нощта настъпи много рано. Пощенската кола се бе спуснала по труднопроходим път в доста гъста гора.

Решено бе да пренощуват на открито място встрани от пътя, като предварително установиха реда на постове. В гората имаше много ягуари и не трябваше да се отнасят лекомислено към този факт. Преди да се отдадат на сладкия сън, те взеха предохранителни мерки.

Запален бе буен огън, който човекът, поставен на стража, трябваше да поддържа непрекъснато.

През нощта сънят на Мануелита не бе спокоен. Девојката често се събуждаше, потискана от кошмари. Когато за пореден път бе успяла да заспи, някакъв смях я разбуди. Мануелита отново помисли, че сънува. Тя затвори очи и ги отвори, после се надигна и седна. Не, смехът не бе сън. Той идваше някъде от вътрешността на гората.

Франциско, който бе на стража, също бе поразен от странния смях. Мануелита забеляза учуденото изражение на войника. Тя стана и се доближи до него.

— Чу ли? — попита тихо тя.

— Да, Мануелита. Някой се смееше там, долу — отговори Франциско. — Кой ли може да бъде? Дали някой не ни се присмива?

Мануелита избърса челото си, защото по него бе избила пот.

И двамата чуха за трети път смеха. Мануелита се отпусна на колене.

— Събуди Мануел! — помоли тя.

— Защо?

— Събуди го!

Франциско доближи до брат й, който спеше дълбоко.

— Ефрейторе... Сестра ти нареди да те събудя... Мисля, че се чувства зле...

Мануел скочи на крака и попита тревожно:

— Какво казваш? Зле ли се чувства? Но къде е Мануелита?

— Там, близо до огъня!

Мануел изтича до огъня. Девојката, чието лице бе почервенияло от отраженията на пламъка, стоеше на колене, с широко разтворени очи, сякаш още се вслушваше в далечния тайнствен смях.

— Какво ти е, Мануелита? — попита тревожно брат ѝ.

— Някой се смее в гората — промълви тя.

— Смее ли се?

— Да, и Франциско го чу...

— Вярно е, господин ефрейтор... Чухме го... Смахът се повтори три пъти.

— Знаете ли, че има маймуна, която се смее като човек? — попита Мануел. — Мнозина са се заблуждавали от нейния смях, мислейки, че е човешки...

— Не, Мануел! — заяви твърдо сестрата. — Това е човек, който се смееше като него. Да, като... него!

— Мануелита, какво говориш? — промълви Мануел разтревожен.

Той се страхуваше да не би сестра му да е започнала да губи разсъдъка си след честите и големи вълнения през последните дни. Това бе истинско терзание за душата ѝ.

— Да, това бе неговият смях! — повтори още по-решително Мануелита.

— На кого? — попита младежът.

— На Сантос! — отговори девојката.

— Невъзможно е! Виждаш добре, че се заблуждаваш, Мануелита — повтори съчувствено брат ѝ. — Хайде, опитай се да заспиш.

Той я вдигна и я заведе до мястото ѝ. Девојката легна върху леглото, застлано с листа, но повече не можа да заспи. Вслушваше се непрекъснато, но повече не чу тайнствения смях.

Сутринта колата продължи пътя си през гората.

Мануел се опита да разсее натрапчивата мисъл на сестра си. Обясни ѝ, че умората и отпадналостта могат да доведат човека до такива въздействия.

— Трябва да бъдем силни! — добави той. — В края на гората колата ще продължи на изток към естансиата, където отиват работниците, а ние ще трябва да продължим на север с четиримата войници. Чака ни все още дълъг път...

И наистина по пладне пътниците се разделиха. Пощенската кола продължи пътя си. Мануел, сестра му и четиримата войници се приготвиха да довършат пътуването си пеша.

Задушната горещина затрудняваше вървежа на мъжете, а още повече на девойката. Ужасно се чувстваше липсата на вода. Мануелита имаше треска и непрекъснато плачеше. Тя едва вървеше, подкрепяна от Мануел и от войниците.

Вечерта ги изненада под едно самотно дърво. Гладът и жаждата непрекъснато ги измъчваха. В неспокойния си сън девойката викаше от време на време:

— Той е там... Призракт му е там... Ето го и Ягуарът на Мато Гросо! Злото и на джунглите, и на пампасите!

Най-сетне се съмна. Трябваше да продължат тежкия си път. Но клетата девойка не можеше да направи нито крачка.

— Не е възможно да продължаваме така — заяви Мануел. — Оставете ни тук, а вие идете в укреплението... Трябва да изпълните дълга си... Ние оставаме тук и ако е речено, може и тук да оставим костите си...

В този момент цвилене на коне прекъсна думите на младежа.

В обширната равнина, където слънцето започваше да напича, няколко диви коня се приближаваха в галоп към дървото. Радостна мисъл блесна в съзнанието на Мануел. Той трябваше отново да прояви смелостта си.

Франциско бе намотал около кръста си въже. Мануел го погледна.

— Дай ми го!

— Какво смяташ да правиш с него?

— Ще хвана с ласо един от тези коне.

— Не виждаш ли, че са същински демони?

— Ще опитам.

Франциско размота въжето и го подаде на ефрейтора, който бързо направи от него ласо.

— Да се скрием зад дървото! — предложи той.

Мануелита и войниците веднага се подчиниха, макар никой от тях да не вярваше, че смелият опит ще успее.

Дивите коне все повече приближаваха, цвилейки и препускайки бясно, сякаш искаха да прогонят шестимата и да съборят дървото.

Мануел спря погледа си върху хубавия бял кон, който превъзхождаше останалите по всичко. Когато разбра, че моментът е благоприятен, с движение, с което някога се бе прославил, завъртя над себе си ласото и го метна.

— Успя! — възкликнаха радостно войниците, като хванаха края на въжето и помогнаха на Мануел да издърпа коня към себе си.

Побеснял, с димящи ноздри, конят с всички сили се мъчеше да се освободи от въжето. Другите коне продължаваха лудото си препускане из прерията, цвилейки високо.

— Хвърлете една дреха на главата му! — извика Мануел. — За да не вижда!

Франциско остави въжето, съблече военната си куртка и покри главата на коня.

— Дръжте въжето и същевременно викайте силно! — обясни Мануел, който сам започна да вика.

Конят сякаш се поуспокои, но когато почувства върху себе си тежестта на Мануел, който същевременно се бе метнал отгоре му, започна да рита бясно, да се повдига на задните си крака и да се тресе силно.

Мануел хвана с лявата си ръка гривата, а с дясната започна да удря силно шията на коня.

— Дайте ми въжето! — викна той.

Войниците му подадоха въжето. Мануел свали бързо куртката от главата на животното и омота въжето около шията му.

Конят препусна бясно из равнината, като полагаше невероятни усилия да се освободи от ездача, размахвайки глава в необуздан гняв. Обаче младежът с двата си крака притискаше силно слабините му. След това, навеждайки се ниско над гърба му, успя да хване димящите му ноздри и ги стисна. Конят изцвили от болка, но скоро се успокои. Той бе разбрал, че онзи, който го укротява, е по-упорит от него, и веднага тръгна в лек тръс.

Мануел го върна при дървото, погали го и му заговори нежно на ухото.

— Ти укроти Дявола на прерията! — заяви доволен Педро.

— Да си призная, чувствам се капнал от умора! — отговори Мануел.

Мануелита, която следеше с мълчалива тревога усилията на брат си, също започна да гали коня, говорейки му с нежния си глас.

— Мануелита — обърна се към нея брат й, — няма да вървиш пеша до укреплението. Ще се качиш заедно с мен върху Дявола на прерията.

После се обърна към останалите и продължи:

— Разделяме се за малко. Ще се срещнем в укреплението.

Франциско помогна на Мануелита да се качи зад брат си. Конят препусна бързо на север, а войниците тръгнаха отново пеша, възхищавайки се на енергията и смелостта на своя ефрейтор. Не след дълго Мануел забеляза в подножието на хълмовете очертанията на укреплението. Порази го странният факт, че на външните порти нямаше никакви часови.

Той скочи от коня, помогна на сестра си да стори същото и извика:

— Хей, вие от укреплението! Нима всички тук спят?

После влезе в двора, държейки с ръка коня. Седем-осем войници с окъсани униформи играеха на таба, други пушеха под един навес, а трети пиеха мате.

Един доста отпуснат човек приближи лениво, като местеше учуден поглед ту към девойката, ту към него.

— Изпратен съм да поема командването на укреплението — обясни Мануел. — Тъй че, смятай се освободен от задълженията си. Не ми е приятно, че виждам тук такова безредие. За утре всичко да бъде почистено и всички да бъдат строени на плаца като на парад. Защо няма стража на външните врати?

Старшият войник повдигна в недоумение рамене.

— Ами така я караме... — отговори той. — Досега никога нищо не се е случвало.

В това време войниците заобиколиха Мануел и сестра му, учудени, че старшият войник разговаря с тях.

Ефрейторът прегледа помещенията. Избра една стаичка за сестра си, а близо до нея и за себе си. След като даде някои нареждания за следващия ден, пожела на сестра си лека нощ и отиде да си легне, тъй като бе капнал от умора.

ОБВИНЕНИЕТО В ИЗМЯНА

На следващия ден Мануел бе страшно смутен от безредието, което цареше навсякъде и във всичко. Заповедите му биваха изпълнявани с неохота или въобще се правеха, че не ги чуват. „Какво да правя?“ — питаше се той. Докато разсъждаваше върху голямата отговорност, която тежеше върху него, ако не успее да сложи ред в укреплението, един войник, който преди това бе изпратен на разузнаване, дойде да му доложи, че е видял недалеч от укреплението неприятеля. Тази новина веднага измени положението. Страхът, че могат да бъдат нападнати или обсадени в укреплението, събра всички около Мануел.

Ефрейторът даде заповед веднага да се отправят срещу неприятеля. Остави двама войници да пазят укреплението.

Мануелита помоли да се присъедини към тях и въпреки молбите на брат й да остане в укреплението, тя тръгна с отряда.

Войниците изглеждаха въодушевени от възможността за евентуално сражение. Но напразно търсеха до вечерта: неприятелят бе изчезнал. Това наложи Мануел да издаде нова заповед за връщането им в лагера.

Но докато войниците се връщаха обратно, тъмен облак дим се изви в далечината откъм укреплението.

— Какво има? — попита ефрейторът.

— Укреплението гори! — отговори му един войник, покачил се на високо дърво.

— Дали не е работа на неприятеля?

— Вероятно ни е заблудил да се отправим към тази страна, а в същото време е нападнал укреплението от другата — забеляза старият войник. — Така си и мислех: не направи добре, като заповяда всички да напуснем укреплението.

— А защо не ми каза това по-рано? — попита ядосан Мануел.

— Защото заповедите на началниците не трябва никога да се оспорват — отговори с известна ирония войникът.

Отрядът ускори хода си и всички мърмореха срещу ефрейтора, който напразно бе отвел хората далеч от укреплението.

Мануел забеляза, че войниците отново започват да не се подчиняват. Тогава ги погледна гневно.

— Първият, който се осмели да мърмори, няма да закъснее да се разкайва горчиво за това! — заяви с властен тон Мануел.

Това накара войниците да млъкнат и да продължат в стегнат строй пътя си. Когато стигнаха до укреплението, видяха, че е цялото в пламъци. Войниците, оставени на стража, бяха изчезнали.

Мануел даде заповед веднага да започне потушаването на пожара и войниците се подчиниха. Благодарение на потока, който течеше наблизко, пожарът бе потушен, но укреплението бе в окаяно положение. Мануел и сестра му бяха дълбоко смутени от случилото се още в началото.

— Какво ще стане сега? — попита младежът.

— Ти изпълни дълга си — отговори Мануелита.

— Вярно е. Но се опасявам от нещо недотам приятно — продължи разсъжденията си Мануел. — Струва ми се, че сме заобиколени от странен заговор: разпуснатостта на войниците, безредието в укреплението, лъжливата тревога, че уж е забелязан неприятел, изчезването на двамата часови — всичко това свидетелства, че действа нечия вражеска ръка, ръката на този, който продължава да ме преследва.

След два дни майор Фернейда, придружен от двама офицери и от няколко войници, дойде да разгледа укреплението.

Майорът бе човек на около петдесет години с доста несимпатично изражение.

Щом се яви пред него, Мануел веднага разбра, че опасенията му са основателни.

С поглед, който изразяваше лукаво коварство, Фернейда започна разпита си. Той седна между двамата офицери в помещението, спасено единствено от пожара. Мануел бе застанал прав пред него, но погледът му не бе изгубил гордия си, невинен израз.

— Ефрейтор Мануел де ла Баранкас — започна с обвинителен тон майорът, — защо изоставихте укреплението?

— Бях изпратил един разузнавач на границата — отвърна Мануел с твърд глас. — Когато се завърна, той бе разтревожен от

видяното. Каза, че е забелязал неприятел. Сметнах за свой дълг да поведе войниците срещу врага.

— Вашият дълг бе да се уверите с трима или четирима войници в основателността на казаното — продължи майорът, — а не да отдалечавате от укреплението целия отряд.

— Оставих на стража двама войници! — отговори Мануел.

— Двама войници! — каза Фернейда с остър, злъчен смях. — Двама войници да защитават цяло укрепление?! А къде са сега?

— Избягали са... Вероятно са дезертирали... — отвърна Мануел.

— Аха! Така значи! Избягали! Дезертирали! Много добре! А кой би ме уверил, че не са се споразумели с вас, за да подпомогнете неприятеля?

— Майоре! Как е възможно да мислите така? — погледна предизвикателно Мануел. — Значи вие се осмелявате да ме обвинявате в подпомагане на неприятеля?

— Да! Обвинявам ви в измяна — извика майорът. — И заповядвам да ви арестуват!

Разнесе се вик. Пребледнялата Мануелита се втурна в помещението и се хвърли в краката на майора. С прекъсван от риданията глас тя се обърна към майора:

— Не, господин майор. Вие не можете да отправяте такива обвинения срещу моя брат!... Мануел не е изменник!... За да се отзове на повикването от вас, той трябваше да преодолее заедно с мен толкова изпитания... толкова пречки!... Та точно тогава би било лесно да дезертира!

Фернейда се усмихна странно.

— А вие какво търсите в укреплението? — попита той със строг глас.

— Придружих брат си... И аз исках да браня отечеството си... — отговори девойката.

Фернейда и двамата офицери се усмихнаха многозначително. След кратко мълчание майорът продължи:

— Станете! Вашето присъствие във военното укрепление е нарушение на реда! Мой дълг е да обвиня и вас и да ви пратя в ареста заедно с брат ви.

— Сестра ми под арест? — почти изрева Мануел и прегърна сестра си. Той чувстваше, че ще полудее от всичко, което така бързо се

разиграваше тук. — Никой няма да може да ме раздели от сестра ми! — заяви категорично ефрейторът.

Двамата офицери, които мълчаха през цялото време, се почувстваха трогнати от сцената на братската обич, но майорът остана непоколебим.

— Ще ви изпратя в града! — реши той. — Нека висшите власти там да решат съдбата ви, сеньорита. А що се отнася до брат ви, той ще остане тук в очакване на решението. Неговото положение е особено тежко. Всички доказателства са против него: изоставил е укреплението, а в това време неприятелят е успял да го подпали и да плени двама войници. Как е възможно да остави само двама на пост при такава тежка обстановка!

Мануел и сестра му продължаваха да стоят прегърнати и горчиви ридания разтърсваха раменете им.

Майорът, отегчен от тяхното поведение, извика:

— Хайде! Не ти прилича! Нали си войник? Пък и сестра ти казва, че е искала да споделя живота на войника! Престанете!

И той се обърна към влезлия по негово повикване войник и заповяда:

— Отведете в ареста ефрейтор Мануел де ла Баранкас и придружете девойката до града с надлежния доклад, който ще ви дам!

После помълча и се обърна към двамата офицери:

— Аз оставам в укреплението, за да възстановя дисциплината, която е нарушена поради неумелото командване на този младеж.

Мануел чувства как кръвта нахлува в главата му. За миг пред очите му причерня. Отскубна се от ръцете на сестра си, за да се хвърли срещу Фернейда, но Мануелита го задържа с последни сили.

— Не, Мануел! Въздържай се!... Небето ще ни закриля! Чувствам това!

— Разделят те от мен! Не разбираш ли? Отвеждат те в града! — извика с болка младежът.

Майорът даде знак и четирима войници хванаха здраво Мануел и го поведоха навън. Сестра му, ридаяйки, нареждаше:

— Смелост, братко!... Бог няма да ни изостави!... Смелост!... Майка ни от небето ще се моли за нас!

— Сбогом! — извика, задавен от ридание, Мануел.

Войниците го повлякоха насила надолу по стълбите, водещи към ареста.

— Не сбогом! А довиждане! — отговори развълнуваната девойка.

Но щом стъпките на брат ѝ заглъхнаха, силите ѝ я напуснаха. Мануелита почувства, че всичко притъмнява пред очите ѝ, олюля се и падна в безсъзнание на пода.

Майор Фернейда я изгледа подигравателно.

— И тази женичка искаше да води войнишки живот, вместо да се радва на охолството, което ѝ се предлагаше! Е, щом не си знае интереса, така ѝ се пада!

Махна с ръка пренебрежително и се обърна към войниците:

— Окажете ѝ необходимите грижи и след това се подгответе да я придружите до града! Аз отивам да съставя редовния си доклад, който ще предадете на плантатора!

БЯГСТВОТО

На следния ден малкият отряд на офицера и четиримата войници, на които бе възложено да придружат девойката до града, тръгна от укреплението.

Мануел, затворен в ареста, се бе хванал за желязната решетка, която гледаше към двора и чу последните думи на сестра си:

— Смелост, Мануел...

Когато тропотът на конете заглъхна, младежът се хвърли, треперещ от гняв, в един ъгъл на килията.

След като бе издържал толкова борби, след като бе претърпял и глад, и жажда, за да пристигне в укреплението, ето, че го затвориха с подлото обвинение за измяна! А най-любимото му същество — смелата му сестра, откъсната насила от него, е отведена в града!... Какво ще стане сега с него? След кратката съдебна процедура той ще бъде осъден вероятно на разстрел, а какво ще стане със сестра му, останала съвсем сама?

Такива мисли кръжаха непрекъснато в главата му и безпомощното положение, в което беше изпаднал, извикваше у него необуздан гняв. Младежът повече от всякога бе уверен, че е жертва на пъклен заговор. Тук отново бяха действали враговете му, които, разбрали, че се е спасил от многобройните засади по време на пътуването му, бяха подготвили и тази примка в укреплението! И това действително щеше да го погуби!

Докато тези мисли изгаряха мозъка на нещастния младеж, внезапно вратата се отвори и в полумрака Мануел видя фигурата на майор Фернейда. Първата мисъл, която блесна в главата му, бе да се хвърли върху него и да го удуши. Но веднага видя насочения револвер на майора срещу него.

— Изслушай ме спокойно! — наруши тягостното минутно мълчание Фернейда. — Ти си обвинен в измяна и при такива случаи знаеш, че те очаква разстрел.

— Не е вярно! Аз съм невинен! — запротестира енергично младежът.

— Виновен си! И всички те обвиняват! — продължи Фернейда.
— Сестра ти също е виновна!

— Каква клевета! — извика Мануел.

— Казах вече да ме изслушаш спокойно — продължи майорът.
— Имам заповед да ви уведомя, че някой мисли за вас и ви покровителства.

— Кой е той? — попита недоверчиво Мануел.

— Плантаторът Кабрильо! — отвърна кратко майорът.

— Плантаторът Кабрильо? — извика учуден младежът. — Аз действително му спасих живота, но той никога досега не ми е показал, че е благодарен за това. А ето че сега ми казвате, че мислел за мен! Нима е възможно? Осведомен ли е за положението, в което се намираме аз и сестра ми?

Майорът изглеждаше малко смутен.

— Не — отвърна той, — но скоро ще бъде... Понеже ми каза да те закрилям, вярвам, че ще те освободи от тежкото обвинение... Но затова е необходимо да се вразумиш и да се постараяш да не му се противопоставяш в нищо...

Мануел разбра всичко. С благородна гордост той извика:

— Кабрильо иска ръката на моята сестра! Ето кое е предложението, което ще ми направи!

— Не зная какво ще ти направи — отвърна майорът с цинична усмивка. — По природа не съм любопитен. Помоли ме да ти кажа да не му се противопоставяш и че от това само ще спечелиш! Разбра ли? Е, сега какво ще отговориш?

— Същото, което многократно съм отговарял на плантатора! — извика Мануел. — А то е, че сестра ми никога няма да измени на дадената си дума!

— Значи, не искаш да ти се помогне? Сам си си виновен! — отсече Фернейда.

— С цената на една подлост? Не! Никога! — избухна младежът, който отправи към майора гордия си и презрителен поглед.

— Аз бях длъжен да ти предам желанието на Де ла Бланка. Изпълних своя дълг към него. Ако не искаш да се вразумиш, толкова

по-зле за теб! Военният съд ще реши съдбата ти. А както знаеш, той е безпощаден!

Майорът излезе и затръшна вратата след себе си.

Мануел остана известно време зает с мрачните си мисли, после вдигна глава и огледа внимателно килията, търсейки възможност да се освободи от нея. Докато оглеждаше желязната решетка и проучваше здравината ѝ, слаб глас, който идеше отвъд нея, го стресна.

— Мануел! — зовеше го гласът и някаква ръка се протегна през решетките.

Младежът много се зарадва, когато позна гласа на верния Франциско.

— Пристигнах тази сутрин — продължи верният му приятел. — Узнах за нещастieto ти... Клетият Педро е разкъсан от ягуарите... Знаеш ли, откраднах една пила от укреплението... Ето, вземи я... Тази нощ съм на стража при външната врата... Искаш ли да избягаме заедно? Опитай се да измъкнеш белия кон!... Извинявай, но влизат хора в двора! Хайде, довиждане... Доскоро!

Франциско се отдалечи.

Мануел разтвори ръка и видя голямата пила, която му даде верният войник. Надеждата за спасение възвърна душевната му бодрост. Той дочака търпеливо нощта и когато чу, че Франциско, тананикайки си, минава през двора, за да застане на пост, започна усърдна работа с пилата. Не след дълго решетките се изкривиха и отворът стана достатъчно голям, за да може да мине свободно през него. Скоро Мануел се намери в двора, втурна се в обора, отвърза белия кон, наречен от него Дявола на прерията, а Франциско отвори вратата на укреплението.

Мануел и верният му приятел, въоръжени с пушка и два револвера, се метнаха на коня и го пришпориха. Силен вик събуди двора.

— На оръжие! Затворникът избяга! Преследвайте го докрай!

Бе гласът на майор Фернейда.

— Няма да могат да ни стигнат! — окуражи приятеля си Мануел. — Никой не може да настигне Белия дявол на прерията.

И действително, конят като светкавица прекосяваше осветената от луната равнина. Когато бяха изминали повече от половин километър, двамата бегълци дочуха тропота на преследващите ги коне.

Белия дявол на прерията сигурно също ги бе чул, защото ускори бързината на своя бяг.

— Да влезем в гората! — предложи Франциско. — А после ще поемем наляво и ще се скрием в колибата на лудия.

— В колиба ли? — попита Мануел.

— Да... Има една там, където един пеон пази нещастния луд — отвърна Франциско. — Спомняш ли си, че при преминаването ни през гората на идване към укреплението, чухме тайнствен смях?

— Да, спомням си... И ми направи много странно впечатление.

— Е, това беше той!

Мануел дръпна юздите на коня. Бяха навлезли в гората. Ослушаха се.

— Още ни преследват! — забеляза Франциско.

— Няма страшно! Едва ли ще ни стигнат — успокои го Мануел. — Но ти не ми каза как загина бедният Педро!

— Да, вярно. Спомняш ли си, когато ни оставихте? Решихме да отидем да потърсим вода... Тогава един ягуар се нахвърли върху Педро. Когато успях да убия ягуара, Педро бе вече мъртъв. Изкопах му гроб и го погребях на самото място. Докато се справях с тази тъжна работа, някакъв човек на кон ме приближи и ме попита какво се е случило. После ме накара да се кача на коня зад гърба му и ме отведе в същата тази колиба, където видях безумния... Сега ти предлагам да се скрием именно там.

В същия миг в гората се разнесе страхотен рев.

— Ягуари! — спря коня Мануел.

— Но дочувам също цвилене на коне и човешки гласове — допълни Франциско. — Да не би ягуарите да са нападнали преследвачите ни?

— Много е възможно... Но чуй... те бягат... отдалечават се от гората!

— Да, вече не сме преследвани! — забеляза Франциско.

Неусетно бяха стигнали до една странична пътечка.

— Оттук се отива към колибата — посочи Франциско. — Мисля, че ще сторим добре, ако веднага се упътим нататък. Ще смутим съня на двамата мъже, но нищо, ще им се извиним. Пеонът ми изглежда добър човек, макар и да е търсен от войниците... поне доколкото

можах да разбера. Изобщо живее в гората като разбойник, но съвсем не прилича на такъв. Само да го видиш как се грижи за клетия луд.

Белия дявол на прерията пое по страничната пътека. След половин час двамата бегълци стигнаха до открито пространство, заобиколено от високи дървета.

В средата се издигаше колибата. В близост до нея гореше голям огън, запален вероятно, за да прогонва зверовете. Странни сенки играеха наоколо от светлините, които хвърляха пламъците.

ПРОСВЕТЛЕНИЕТО

Когато понечиха да почукат, вратата се отвори и на прага застана едър и силен човек с пушка в ръка. Отблясъците на пламъците осветиха енергичното му лице с малко недоверчив израз.

— Аз съм Франциско, войникът, когото подслонихте онзи ден. Доведох със себе си ефрейтор Мануел, за когото ви говорих. Бягаме от укреплението. Войниците ни преследваха до гората, но ягуарите ги нападнаха и така им се изплъзнахме.

Мъжът погледна Мануел и едва видимо потръпна.

— Влезте! — покани ги неохотно той.

Франциско и Мануел влязоха в малка стая, осветена от бледата светлина на газена лампа. В нея имаше легло, груба дървена маса и някои кухненски принадлежности; стена, направена от зле окастрени дървета, я отделяше от друго помещение.

— Седнете! — покани ги пеонът, продължавайки да гледа изпитателно Мануел. — Вие не ме познавате, но аз ви видях в естансиата на Кабрильо на едно празненство. Помните ли? Вие бяхте с хубава девойка, за която ми казаха, че била ваша сестра, и с един младеж, за когото разбрах, че е ваш зет.

— По-точно, който трябваше да стане мой зет! — поправи го Мануел.

Мануел бе силно заинтересован от всичко, което разказваше пеонът.

— Значи вие сте били на това празненство и сега ме познахте? — попита Мануел.

— Да. Аз танцувах със сестра ви... Мисля, че това е обяснението за причината управителят да ме намрази толкова. Докато служех при него, беше доволен. Но от онзи паметен ден, когато вие дойдохте на празненството, всичко се промени и той започна да ме ненавижда. Докато дойде и мигът, когато ме удари с камшика си по лицето... Причерня ми, извадих ножа и сигурно щях да го убия, ако не ми бяха попречили двадесетина ръце, протегнати към мен. Кабрильо заплаши,

че ще ме подведе под отговорност за убийство. Тогава откраднах един от конете му и избягах. При бягството си прибрах един припаднал човек, когото видях край брега на потока. Той имаше дълбока рана на главата. Качих го върху коня и продължих лудия си бяг. Така стигнахме до тук.

Съзнанието на Мануел се проясни. Той си спомни деня, когато, след като се поклониха за последен път на кръста, забит на мястото, където бе изчезнал нещастният годеник на Мануелита, бе срещнал Кабрильо, който търсеше пеона.

— Да, спомням си... — промълви Мануел. — Вие бяхте забелязан недалеч от група работници, докато препускахте с един човек на коня... Продължавайте, моля! Сега при вас ли е онзи човек?

— Да. Не ви ли каза приятелят ви? Той е луд! — отвърна пеонът с развълнуван глас.

— Каза ми. И не само това. Аз самият чух смях в гората през нощта, когато се отправяхме към укреплението. Оказа се, че това е бил смехът на същия този човек.

Пеонът замълча замислен, после попита:

— А този смях не ви ли напомни нещо, някого?

Мануел възкликна неопределено.

— Да, стори ми се, че смехът е на Сантос Каравелас. Но това не може да се допусне, нали?

— Не знам дали се казва така — отвърна пеонът. — Знам само, че човекът, когото прибрах ранен от брега на потока, бе заедно с вас на празненството...

По челото на Мануел изби ситна пот. Струваше му се, че сънува кошмарен сън.

— Нима е възможно това? — промълви той, дълбоко смаян. — С очите си видях как Сантос Каравелас падна във водите, заловен за своя смъртен враг... и още, че потъна във водовъртежите... че не изплува на повърхността след това...

— Безсъмнено, течението го е отвякло надалеч — забеляза пеонът — и го е изхвърлило в безсъзнание на брега, където всъщност го намерих... Но раната на главата му е отнела паметта.

— Може ли да го видя? — помоли Мануел с глас, който трепереше от вълнение, надежда и възбуда.

— В момента спи — обясни пеонът. — От много нощи не е спал дълбоко и вярвам, че това е добър признак.

Той откачи от стената газената лампа.

— Влезте! — Посочи към другата стая домакинът. Мануел и Франциско се възползваха от поканата.

Още от прага пеонът освети лицето на мъж, който спеше върху легло от лиани и листа. Дълга черна брада прикриваше по-голямата част от лицето му. Дългите лъскави коси обграждаха бледото му чело. Човекът дишаше тежко в неспокойния си сън и устните му се движеха под голямата брада, като че ли произнасяха неразбираеми думи.

Мануел дълго гледа заспалия. Да, тънкият и правилен нос бе негов, както и високото чело с дълбока бръчка. Той кимна с глава и убедено заяви:

— Така е. Въпреки гъстата брада, която покрива почти цялото лице, това е той... Сантос Каравелас! — трепереше гласът на младежа. — Слава Богу! Това е истинско чудо! А ние го оплакахме!

— Би трябвало да го оплачете, но само като луд — обади се пеонът. — Сега той е едно безпомощно дете. Не си спомня нищо, думите му са несвързани...

— Да не го будим — предложи Мануел. — Казахте, че от дълги нощи не е мигвал... Този сън сигурно ще го подкрепи, убеден съм...

— Легнете си и вие — обърна се Франциско към пеона. — Ние прекъснахме съня ви, за което моля да ни извините.

— Нищо, не се грижете за мен. Радвам се, че успяхте да намерите приятеля си. Разкажете ми, ако обичате, всичко. Онова, което зная от Франциско, сигурно е само част от интересната ви история.

Седнаха на пейката и докато клетият луд въздишаше в неспокойния си сън, Мануел разказа преживяванията си. Когато свърши, вече се съмваше.

Пеонът го попита:

— И сега сестра ви значи е отведена в града?

— Да, по заповед на майор Фернейда! — отвърна Мануел.

— Тогава тя е изцяло във властта на плантатора!

— Страхувам се, че е така. Но се надявам, че Мануелита ще съумее да се защити! Пък и съм убеден, че ще направя всичко възможно и ще проникна дори в неговата къща. Вече съм сигурен, че могъщият Кабрильо е авторът на подлия заговор, с който целеше да ми

върже ръцете. Сега изпитвам само едно непреодолимо желание: час по-скоро да си отмъстя за това!

Докато произнасяше тези думи, зад гърба му се разнесе малко странен и зловещ смях. Беше смехът на лудия.

Мануел скочи и се обърна. Пред него действително стоеше Сантос Каравелас с разрошени коси, блуждаещи очи, мършав и немощен.

Отначало безпаметният човек сякаш не бе забелязал двамата новодошли в къщата. Погледът му блуждаеше някъде надалеч. Той отново избухна в смях и извика:

— Долу! Долу, на дъното, е смъртта... Там ти е мястото, подлецо!... Ягуарът на Мато Гросо!

Мануел позна гласа на бразилеца. Доближи, разтърси го и извика:

— Сантос Каравелас! Сантос Каравелас! Не ме ли позна? Аз съм Мануел, братът на Мануелита!

Лудият отстъпи крачка назад, вторачи се и извика:

— Не призовавай мъртвите! Не смущавай вечния им сън! Аз познавах един човек на име Сантос Каравелас, но той отдавна е мъртъв и не бива да се вика от преизподнята.

— Ти си Сантос Каравелас! — извика Мануел. — Не помниш ли Пабло Мадейра, твой враг!

— Пабло Мадейра, Пабло Мадейра! — извика с още по-болезнен глас нещастникът, който се наведе и направи движение с ръката си, сякаш държеше револвер. — Ягуарът на Мато Гросо! Чакам го при прохода! Чакам да го одера! Знам, че под кожата му има друга!

Мануел хвана ръцете на клетия си приятел. „Действително, за всички нещастия, които ни сполетяха, в края на краищата е виновен този «ягуар на Мато Гросо» Той е самото зло, самото човешко коварство! Под кожата му — друга кожа...“ Ръцете на Сантос горяха от треска. Мануел погледна блуждаещите му очи, сякаш искаше да го хипнотизира, и извика:

— Погледни ме! Погледни ме и ела на себе си! Аз съм Мануел де ла Баранкас! Разбра ли?... Братът на Мануелита!

Сантос в унес едва промълви:

— Мануелита!... Сладко име, което съм чувал само на сън...

— Не на сън, а в действителност! — извика Мануел. Той стисна парещите ръце на приятеля си, като че ли искаше да му върне на всяка цена съзнанието. Гледаше го така, сякаш чудото ще стане; гледаше го втренчено в очите с цялата сила на волята си.

И действително в душата на Сантос започна да се извършва бърза промяна. Изгубеното съзнание в продължение на толкова дни започваше да се възвръща.

— Сантос, погледни ме! Аз съм братът на годеницата ти! Спомни си!

— Мануел!... Мануелита!... — мълвяха устните на Сантос Каравелас.

И изведнъж той нададе остър вик. Разширените му зеници засвяткаха. Той залитна напред и ако не бе Мануел да го задържи, щеше да падне на земята. С помощта на Франциско Мануел го пренесе на леглото. Бразилецът отново потъна в своето дълбоко бълнуване. Лицето му, покрито с пот, бе бледо и почти безжизнено. Гърдите му се повдигаха от неритмично дишане.

Мануел търпеливо зачака пробуждането на приятеля си. Изминаха повече от четири часа. Когато най-сетне се събуди, широко отворените му очи се впериха в лицето на Мануел. Известно време гледаше като хипнотизиран. След това с отслабнал глас едва промълви:

— Къде е рибарят?... Още ли продължава пожарът в гората? Къде са индианците?

Това показваше, че бразилецът възстановяваше съзнанието си до момента, когато бе влязъл в колибата на рибаря на брега на потока.

— Клети приятелю! — извика Мануел, бършейки обилната пот, която се стичаше по челото на Сантос. — Оттогава изминаха няколко месеца. Погледни наоколо и ще се увериш. Ти вече не си в гората, индианците ги няма...

— Няколко месеца ли казваш? — промълви Сантос с недоумяващ поглед. — Какво се е случило? Къде се намираме?

— Намираме се сред гората в Гран Чако — отвърна Мануел.

Сантос продължаваше да гледа в недоумение, но по всичко личеше, че съзнанието му, макар и бавно, се възвръща.

— Мислехме те за умрял в потока... Сега един кръст се издига на лобното място... Там, където падна с Пабло Мадейра в пропастта...

Мануел му разказа отделни епизоди от страшното приключение.

Бяха останали само двамата. Франциско и пеонът бяха отишли в гората.

Когато Мануел завърши вълнуващия разказ, бразилецът, който го слушаше с трепетно безпокойство, се хвърли на шията му. Съзнанието му се бе възвърнало напълно. Топли сълзи се стичаха по страните му.

Приятна миризма се разнесе навън. Дватама ловувачи бяха убили пекар (така се казват глиганите в Гран Чако). Пеонът готвеше по аржентински плешката от пекара.

— Приятелю — обърна се към бразилеца Мануел, — сега ще трябва да подкрепиш силите си с добро ядене и след това ще трябва да побързаме, за да спасим Мануелита!

ДУХА „ПАМПЕРО“

След два дни четирима конници излязоха от гората. Мануел яздеше Белия дявол на прерията, а Сантос — един пъргав шарен кон, уловен в пампаса. Пеонът бе на черен, а Франциско — на красив дорест кон.

— Всяка минута е скъпа! Трябва да побързаме! — подкани спътниците си Мануел. — Сестра ми е в ръцете на Кабрильо!

— Непременно ще я освободим! — извика Сантос, чието лице се различаваше до неузнаваемост от онова лице, което имаше преди няколко дни.

Брадата му бе подстригана, погледът му беше възвърнал предишния си силен блясък. С възвръщането на паметта му и оздравяването протече бързо. За три дни вкусното месо на убития пекар бе възстановило напълно силите му. Но не трябва да забравяме, че за скорошното му оздравяване най-вече бе помогнало желанието час по-скоро да помогне на Мануелита.

Пеонът бе приел с готовност да се присъедини към малкия наказателен отряд, който трябваше да даде заслуженото на Кабрильо. Той също имаше лична сметка за уреждане с плантатора.

Що се отнася до Франциско, той се бе сприятелил до такава степен с Мануел и сестра му, че не жалеше сили да помогне на брата и сестрата... Всъщност, дезертирал веднъж от укреплението, на него не му оставаше нищо друго, освен да се присъедини към отмъстителите.

След два дни малкият отряд се приближи до Самбаго.

По пътя те срещнаха много бегълци от Консепсион. От тях научиха, че там бил избухнал бунт и че по заповед на Кабрильо екзекуциите се изпълнявали без много формалности. Затова и мнозина напусkali града.

Тези новини разтревожиха Мануел и бразилца. Това означаваше, че Мануелита е в още по-голяма опасност.

— Да побързаме! Трябва час по-скоро да пристигнем в Консепсион! — извика Мануел. — Кой знае какво прави сега сестра

ми! С положителност тя вече е отведена при плантатора и той вероятно упражнява над нея волята си.

— Може би негодникът я заплашва, че ще те разстреля, ако тя не промени мнението си относно неговото предложение за женитба...

— Мануелита няма да отстъпи за нищо на света! В това съм сигурен! Но този ягуар в човешки образ, не по-малко коварен от Пабло Мадейра, е способен да я предаде на палача, без да му мигне окото!

— Бързо към Консепсион! — викна Сантос и пришпори коня си. Останалите го последваха.

Четиримата конници стигнаха до градските врати, пазени от цял отряд бунтовници.

— Кой сте вие? Защо идвате тук? — попита един от тях с пламнали очи, който по всяка вероятност стоеше начело на този отряд.

— Дошли сме за кожата на Кабрильо! — обясни му Мануел. — Той отвлече сестра ми и сега я държи в плен.

— Откъде идвате?

— От Гран Чако! Този, който си позволяваше всичко, трябва да си плати! Той ме удари с камшика си! — изрева пеонът.

— А аз съм длъжен да измъкна от ръцете му годеницата си! — добави със същия тон бразилецът.

— Влезте! — покани ги ръководителят на бунтовниците. — Вие сте добре дошли! Присъединете се към нас!

— Да! И то с вика: „Смърт на Кабрильо“! — изрева Каравелас.

— Не е достатъчно да викаме! Трябва да действаме! И то веднага! Незабавно! Да нападнем къщата на плантатора! — добави Мануел.

— Точно това ще направим! — обясни мъжът. — Духа памперо на революцията. Той е благоприятен, за да освободим страната си от този злодей!

— Към къщата на злодея!

Пристигането на четиримата засили въодушевлението на бунтовниците.

От къщите заизлизаха нови техни привърженици и се присъединяваха към отряда, който ставаше все по-многочислен и по-застрашителен. Мануел, Сантос, Франциско и пеонът яздеха начело на отряда.

— Смърт на Кабрильо!

Гласовете на бунтовниците се разнасяха навсякъде из града.

— Дано Кабрильо не е избягал досега! А може да отвлече и сестра ми! — обади се Мануел.

— Едва ли е успял да направи това. Той е бил заобиколен от бунтовниците. Но трябва час по-скоро да нахлуем в къщата му! — забеляза бразилецът.

— Още малко и ще стигнем до площада! — успокои го Мануел.

Нови бунтовници продължаваха да се присъединяват. Мъже и жени се въоръжаваха и бързо излизаха на улиците, възбудени от виковете на бунтовниците, които вървяха застрашително към дома на плантатора.

— Ето ни! — извика Мануел пред къщата.

— Къщата се охранява!

— Това не може да ни спре! Напред!

— Смърт на Кабрильо!

Един полк войници, останали верни на Кабрильо, защитаваше огромната къща, стреляйки непрекъснато от прозорците.

Мануел се наведе към Сантос:

— Преди да започне битката, да се опитаме да прескочим в парка.

— Имаш право! Трябва на всяка цена да спасим Мануелита, преди бунтовниците да са нахлули в залите и да са опожарили къщата!

Четиримата конници се отдалечиха от площада и поеха по алеята, която минаваше покрай парка.

На площада се бе завързала оживена престрелка между бунтовниците и войниците. Цялото внимание на бунтовниците бе съсредоточено към къщата.

Конниците спряха галоп си край стената на парка. Мануел се изправи на гърба на коня и се покатери на стената. Сантос и пеонът го последваха.

— Ти пази конете! — спря Франциско Мануел. — Може да се наложи скоро да имаме нужда от тях...

Тримата смелчаци се прехвърлиха в парка и се скриха зад разцъфтелите храсти. После мълчаливо се промъкнаха към къщата.

Изведнъж някой извика:

— Кой е там?

Беше гласът на един часови. Със светкавична бързина пеонът се хвърли върху войника, преди той да разбере какво става всъщност. Със същата ловкост Мануел го обезоръжи, докато Сантос побърза да го завърже. През листата на храстите можеха да се видят двамата часови, които пазеха пред малката стълба, водеща до задната част на къщата.

Мануел, Сантос и пеонът, скрити зад оградата, се придвижиха до стълбата, изскочиха и удариха с оръжията си двамата часови. След това изкачиха бързо няколко стъпала и влязоха в пуста зала, откъдето се влизаше в дълъг коридор. Честите пушечни изстрели и виковете на площада ехтяха в къщата. Внезапно по коридора се разнесоха бързи стъпки и тихи гласове. Тримата се скриха зад завесите и зачакаха. След няколко минути двама мъже изскочиха в коридора. Единият беше Кабрильо де ла Бланка. Блед, с пламтящи очи, той се обърна към придружаващия го:

— Само ти ми остана верен!... Богато ще те възнаградя за това!... Иди и доведи Мануелита във виолетовата стая... Ето, вземи ключа! Ще те чакам зад големия дъб в парка. Там има подземен проход, през който, вярвам, ще се спасим!

Той говореше разтревожено, гласът му често заглъхваше. Придружаващият го взе ключа, премина залата и се отправи по друг коридор. Кабрильо понечи да излезе, но стъпките му бяха несигурни.

Мануел се отправи след верния придружител на Кабрильо, а Сантос и пеонът изскочиха пред плантатора с насочени срещу него револвери.

— Може би все още не си ме забравил, а? — попита бразилецът.

— А може би ще познаеш и мен? — добави пеонът. Кръвта нахлу в главата на Кабрильо. Очите му искряха, лицето му се изкриви.

— Сантос Каравелас! — изрева той. — И ти, пеонът!

Ужас обзе Кабрильо. Двамата мъже, за които знаеше, че го мразят смъртно, и то заслужено, сега бяха пред него... Възкръснали, за да го убият!

Плантаторът се свлече на колене и захленчи с пресипналия си глас:

— Оставете ме да избягам! Знаете, че мога да ви позлатя! Имам толкова злато!

— Дръж си златото! — викна бразилецът.

— На мен ми стига само едно. Искам да ти върна удара с камшик! — обясни пеонът.

Той издърпа камшика от треперещата ръка на Кабрильо и го шибна по лицето. Там веднага се появи алена кървава рязка.

— Това ми стига! Сега съм удовлетворен!

— Дойде и моят ред! — викна бразилецът. Годеникът на Мануелита вдигна револвера си и го насочи към Де ла Бланка. И тъкмо когато показалецът му бе на спусъка, силен глас извика:

— Сантос! Сантос!

Младата жена, която се спусна към него, бе Мануелита.

Бразилецът се обърна и пресрещна девойката, която се хвърли в обятията му.

— Мануелита! Скъпа! — шептяха устните му.

В същия миг бунтовниците нахлуха в стаята и виковете им я огласиха:

— Смърт на Кабрильо!

— Смърт!

— Смърт!

— Ето ви го! — викна Мануел и бутна плантатора към тях. — Ние не искаме да мърсим ръцете си с неговата кръв!

После се обърна към приятелите си и ги помоли:

— Да вървим!

След няколко минути Белият дявол на прерията носеше в галоп по улиците Мануел и сестра му, следван от трите буйни коне, които пушечните гърмежи пришпорваха далеч към безкрайния пампас.

* * *

След месец Сантос и Мануелита намериха пристан за своето щастие в Буенос Айрес. Това толкова изстрадано щастие бе особено сладко, защото бе постигнато след твърде тежки и жестоки борби.

Мануел, Франциско и пеонът бяха с тях.

След една година един малък аржентинец протягаше розовите си ръчички към верните приятели на своите родители. Те често посещаваха малката, но удобна и красива къща, която Мануел бе наел за сестра си. На чашка мате си припомняха необикновените

приключения, които трябваше да изживеят в такава борба, че да не се окаже победител „Ягуарът на Мато Гросо“.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.